

RAPORT

o stanie Miasta za 2024 rok

Łuków, 2025 r.

Spis treści:

1.	Wstęp.....	5
2.	Ogólna charakterystyka Miasta Łuków.....	6
2.1.	Lokalizacja miasta.....	6
2.2.	Demografia.....	7
3.	Organizacja administracji samorządowej.....	8
3.1.	Wybory samorządowe w 2024 roku.....	9
3.2.	Ciała doradcze organów Miasta	11
3.2.1.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	11
3.2.2.	Rada Sportu	12
3.2.3.	Spółeczna Komisja Mieszkaniowa.....	12
3.2.4.	Łukowska Rada Seniorów	13
3.3.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	14
4.	Finanse publiczne miasta w 2024 r.	18
4.1.	Pozyskanie środków zewnętrznych.....	18
5.	Strategie, Polityki i Programy realizowane przez Miasto Łuków	19
5.1.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	19
5.2.	Miejsce plany zagospodarowania przestrzennego.....	20
5.3.	Lokalne Standardy Urbanistyczne.....	21
5.4.	Program ochrony środowiska dla Miasta Łuków na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028	21
5.5.	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łuków	22
5.6.	Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Łuków	23
5.7.	Gminny Program Rewitalizacji	23
5.8.	Strategie Rozwoju Ponadlokalnego.....	24
5.8.1.	Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Łukowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2020-2030.....	24
5.8.2.	Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łukowa na lata 2021-2030	25
5.9.	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Łuków.....	26
5.10.	Budżet Obywatelski	27
6.	Gospodarka przestrzenna.....	29
6.1.	Ład przestrzenny	29
6.2.	Gminny zasób nieruchomości	30
6.3.	Gospodarowanie nieruchomościami	30
6.3.1.	Nabycia i odszkodowania.....	31

6.3.2.	Umowy dzierżawy, użytkowania i użyczenia	32
6.3.3.	Zbycia.....	33
6.3.4.	Użytkowanie wieczyste	34
6.3.5.	Regulacja stanów prawnych.....	34
6.3.6.	Podziały nieruchomości.....	35
6.4.	Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa	35
7.	Gospodarka komunalna	35
7.1.	Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta	35
7.2.	Statystyki dot. gospodarki odpadami	37
7.3.	Oświetlenie uliczne	38
7.4.	Monitoring miejski	38
7.5.	Zieleń miejska i place zabaw.....	38
7.6.	Targowiska	40
7.7.	Cmentarze.....	40
7.8.	Opieka nad zwierzętami	40
7.9.	Transport publiczny.....	40
8.	Działania spółek komunalnych oraz jednostek organizacyjnych w 2024 r.	41
8.1.	Działalność PUIK Sp. z o.o w Łukowie.....	41
8.1.1.	Wodociągi	42
8.1.2.	Odrowadzanie ścieków.....	43
8.1.3.	Kompostownia.....	44
8.1.4.	Odbiór odpadów komunalnych	45
8.1.5.	Laboratorium	48
8.2.	Działalność PEC Sp. z o.o w Łukowie.....	48
8.3.	Zakład Gospodarki Lokalowej w Łukowie	50
8.4.	Zarząd Dróg Miejskich w Łukowie.....	51
8.4.1.	Dział Modernizacji i Utrzymania Dróg	52
8.4.2.	Dział Inżynierii Ruchu	53
8.4.3.	Dział Strefy Płatnego Parkowania i Uzgodnień	54
9.	Pomoc społeczna	54
9.1.	Realizacja zadań zleconych.....	55
9.1.1.	Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych do celów grzewczych	55
9.1.2.	Realizacja zadań zleconych z zakresu „Rządowej tarczy antyinflacyjnej”	56
9.1.3.	Wypłata świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	57
9.2.	Zadania własne	57
9.2.1.	Dodatki mieszkaniowe	58

9.3.	Żłobek Miejski nr 1 w Łukowie	58
9.4.	Centrum Usług Społecznych	60
9.4.1.	Pomoc społeczna	61
9.4.2.	Świadczenia realizowane w ramach zadań własnych gminy	61
9.4.3.	Realizacja zadań zleconych.....	62
9.4.4.	Realizacja pozostałych zadań przez CUS w 2024 roku.....	62
9.4.5.	Pozostałe działania z udziałem środków zewnętrznych	63
10.	Edukacja w mieście	64
10.1.	Edukacja w liczbach.....	64
10.2.	Wczesne wspomaganie rozwoju.....	69
10.3.	Kształcenie specjalne	70
10.4.	Uczniowie z Ukrainy - Fundusz Pomocy	71
10.5.	Stypendia dla uzdolnionych uczniów	72
11.	Kultura, sport, rekreacja i ochrona dziedzictwa narodowego	73
11.1.	Wybrane obiekty (tereny) sportowe i rekreacyjne w mieście	73
11.2.	Zabytki i dziedzictwo narodowe	73
11.3.	Działalność Łukowskiego Ośrodka Kultury	74
11.4.	Działalność Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łukowie.....	76
11.5.	Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Henryka Sienkiewicza w Łukowie	78
12.	Rada Miasta Łuków.....	80
12.1.	Skład Rady Miasta Łuków VIII kadencji.....	80
12.2.	Ilość posiedzeń Rady Miasta Łuków VIII kadencji	81
12.3.	Komisje stałe Rady Miasta Łuków VIII kadencji	81
12.4.	Skład Rady Miasta Łuków IX kadencji.....	83
12.5.	Ilość posiedzeń Rady Miasta Łuków IX kadencji	84
12.6.	Komisje stałe Rady Miasta Łuków IX kadencji.....	84
13.	Inwestycje miejskie	86
14.	Promocja miasta, współpraca krajowa i międzynarodowa.....	86
15.	Zakończenie.....	88

1. Wstęp

Szanowni Mieszkańcy,

przekazuję Państwu Raport o stanie Miasta Łuków za 2024 rok. Jest to szczegółowe źródło wiedzy o jego funkcjonowaniu. Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w minionym roku, w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miasta. Stanowi on kompendium wiedzy o działalności samorządu miejskiego, o finansach miasta, gospodarce komunalnej i przeprowadzonych inwestycjach.

Założeniem jego przygotowania było zaprezentowanie pełnego oblicza życia miasta poprzez przekazanie informacji opracowanych przez Urząd Miasta Łuków i miejskie jednostki organizacyjne, a także inne dane pozyskane i przetworzone na potrzeby tego dokumentu. Lektura raportu przyczyni się do lepszego poznania zagadnień związanych z funkcjonowaniem Łukowa i stanie się podstawą do prowadzenia dialogu na temat jego przyszłości.

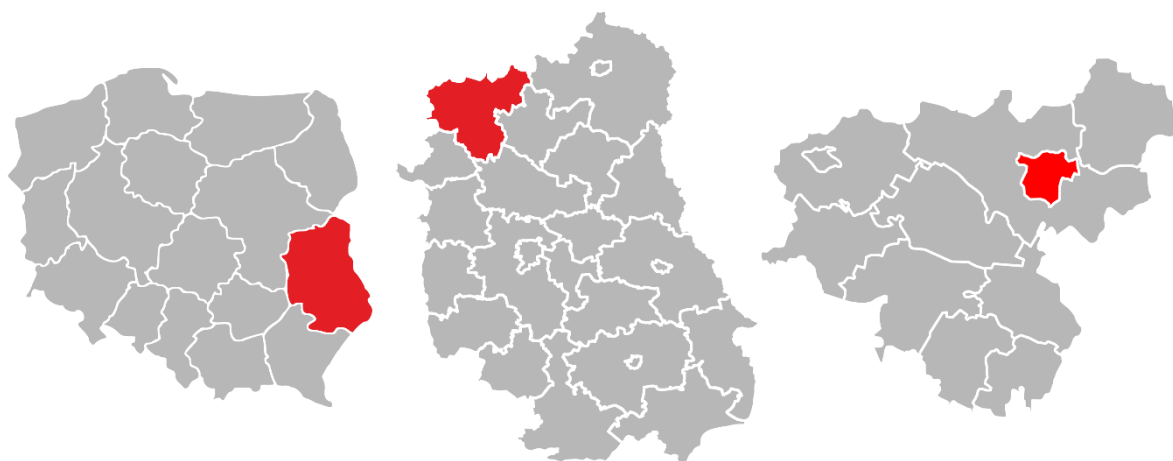
Burmistrz Miasta

2. Ogólna charakterystyka Miasta Łuków

2.1. Lokalizacja miasta

Miasto Łuków położone jest administracyjnie w północnej części województwa lubelskiego. Geograficznie miejscowość zlokalizowana jest na styku Mazowsza, Podlasia i Lubelszczyzny na Równinie Łukowskiej. Łuków jest największym ośrodkiem miejskim pomiędzy Lublinem, Siedlcami, Puławami i Białą Podlaską. Powierzchnia miasta wynosi 35,75 km², a jego granice administracyjne ukształtowały się w latach 50-tych XX wieku i nie uległy zmianie do dzisiaj. Przez Łuków przebiega środkowy równoleżnik terytorium Polski. Przez miasto przepływa także rzeka Krzna Południowa, a przez jego północne krańce Krzna Północna. Rzeki te stanowią największy lewy dopływ Bugu.

Rysunek 1. Położenie Miasta Łuków na mapie Polski, Województwa Lubelskiego i Powiatu Łukowskiego.

Przez Łuków przebiegają dwie drogi krajowe nr 63 i 76 oraz drogi wojewódzkie nr 806, 807 i 808 wiodące do innych miejscowości w regionie. Ponadto w niedalekiej odległości od miasta zlokalizowana jest autostrada A2, którą od grudnia 2023 r. w szybki i komfortowy sposób można przedostać się do centralnej i zachodniej części kraju. Miasto zostało też objęte planem budowy obwodnicy łączącej drogi krajowe, która będzie przebiegać zachodnią i południową stroną Łukowa oraz częściowo na terenie Gminy Łuków.

Łuków jest też ważnym kolejowym węzłem komunikacyjnym. Przez miasto przebiega transeuropejska magistrala kolejowa Lizbona - Moskwa (E20), a z lokalnego dworca dostać się można pociągiem do wielu miast w kraju i w Europie. Sam budynek przechodzi też modernizację i zostanie częściowo zaadoptowany na potrzeby lokalnego samorządu. Przez Łuków przebiegają także linie kolejowe w kierunku Lublina (LK 30), Radomia (LK 26) i Skierniewic (LK 12). Ponadto w przeciągu dwóch godzin jazdy od Łukowa, skorzystać można z portów lotniczych: Lotniska Chopina w Warszawie (WAW, 120 km od miasta), Portu lotniczego Lublin (LUZ, 100 km od miasta) i Portu lotniczego Warszawa-Modlin (WMI, 150 km od miasta).

2.2. Demografia

Według danych z Rejestru Mieszkańców Miasta Łuków liczba stałych mieszkańców Łukowa na koniec 2024 roku wynosiła 27 094 osoby. W porównaniu do 2023 roku nastąpił spadek liczby mieszkańców o 362 osoby. Szacuje się, że w kolejnych latach będzie następował dalszy spadek liczby ludności. Dane, które o tym świadczą przedstawiono w poniższej tabeli.

Liczba mieszkańców Łukowa	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Mężczyźni	13 198	12 992	12 814
Kobiety	14 610	14 464	14 279
Ogółem	27 808	27 456	27 093

Tabela 1. Liczba mieszkańców Łukowa według płci w latach 2020-2024. Źródło: opracowanie własne.

Ponadto jak wynika ze sporządzonej przez Główny Urząd Statystyczny prognozy demograficznej na lata 2020-2030, w Łukowie do 2030 roku nastąpi spadek liczby mieszkańców miasta o około 12,30% w stosunku do roku 2020.

Rok	Płeć			Osoby wg grupy wieku		
	Razem	M	K	0-14 lat	15-59 lat	60+ lat
2020	28 557	13 586	14 972	4 453	16 344	7 760
2022	28 808	13 198	14 610	4 183	15 798	7 827
2024	27 094	12 815	14 279	3 805	15 289	7 999
2025**	26 660	12 710	13 950	3 088	15 121	8 451
2030**	25 034	11 935	13 099	1 912	14 041	9 081

Tabela 2. Prognoza demograficzna GUS dla miasta Łuków do 2030 r. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS ** - prognoza wg. danych GUS.

Przewiduje się że w kolejnych latach będzie następował dalszy spadek liczby mieszkańców, nie będzie on natomiast równomierny w podziale na płeć. Łuków w dalszym ciągu jest objęty zjawiskiem depopulacji, która występuje także w całym województwie oraz kraju.

	2022 r.	2023 r.	2024 r.	Zmiana 2023/2024 r.
Ludność w wieku przedprodukcyjnym				
Mężczyźni	2 690	2 625	2 543	96,88%
Kobiety	2 600	2 531	2 450	96,80%
Ogółem	5 290	5 156	4 993	96,84%
Ludność w wieku produkcyjnym				
Mężczyźni	8 312	8 109	7 965	98,23%
Kobiety	7 454	7 314	7 168	98,01%
Ogółem	15 766	15 423	15 133	98,12%
Ludność w wieku poprodukcyjnym				

Mężczyźni	2 196	2 258	2 306	102,13%
Kobiety	4 556	4 619	4 661	100,91%
Ogółem	6 752	6 877	6 967	101,52%

Tabela 3. Zmiany liczby ludności Łukowa według grup funkcjonalnych w podziale na płeć w latach 2022-2024.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3. Organizacja administracji samorządowej

Urząd Miasta Łuków jest aparatem pomocniczym burmistrza, przy pomocy którego wykonuje on uchwały rady i zadania gminy określone przepisami prawa, wynikające z zadań własnych samorządu, zadań zleconych z mocy ustaw lub przyjętych przez Miasto w wyniku porozumień. Organizacja pracy urzędu opiera się na zasadzie jednoosobowego kierownictwa i służbowego podporządkowania. Burmistrz jako organ samorządu jest równocześnie kierownikiem urzędu, którym zarządza przy pomocy zastępcy burmistrza, skarbnika i sekretarza oraz kierowników miejskich jednostek organizacyjnych. Zadania Miasta są realizowane przez wydziały, referaty, biura i samodzielne stanowiska pracy urzędu oraz jednostki i zakłady budżetowe, instytucje kultury a także spółki komunalne.

Na koniec 2024 r. - zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta Łuków - funkcjonowały:

- Wydział Organizacyjny, w ramach którego działał stanowiący jego integralną część:
 - Referat Informatyczny;
- Wydział Finansowy, w ramach którego działały stanowiące jego integralne części:
 - Referat Finansów, Budżetu i Sprawozdawczości;
 - Referat Podatków, Opłat Lokalnych i Niepodatkowych Należności Budżetowych;
- Wydział Edukacji;
- Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego, w ramach którego działało stanowiące jego integralną część:
 - Centrum Obsługi Inwestora;
- Wydział Inwestycji;
- Wydział Zarządzania Projektami i Promocji, w ramach którego działał stanowiący jego integralną część:
 - Referat Promocji;
- Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, w ramach którego działał stanowiący jego integralną część:
 - Referat Gospodarki Odpadami Komunalnymi;
- Zespół Radców Prawnych;
- Wydział Spraw Obywatelskich;
- Wydział Spraw Społecznych, w ramach którego działał stanowiący jego integralną część:
 - Pełnomocnik Burmistrza Miasta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Problemów Narkomanii i Przemocy w Rodzinie;

- Biuro Rady Miasta;
- Urząd Stanu Cywilnego;
- Audytor Wewnętrzny;
- Samodzielne Stanowisko ds. Kultury i Sportu;
- Służba Bezpieczeństwa i Higieny Pracy;
- Inspektor Ochrony Danych;
- Samodzielne Stanowisko ds. Rozliczeń Podatku VAT i Inwestycji;
- Stanowiska ds. Zamówień Publicznych.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2024 r. w Łukowie funkcjonowały następujące miejskie jednostki organizacyjne:

- Żłobek Miejski nr 1 w Łukowie
- Przedszkole Integracyjne nr 1 w Łukowie;
- Przedszkole Miejskie nr 2 w Łukowie;
- Przedszkole Miejskie nr 3 w Łukowie;
- Przedszkole Miejskie nr 4 „Fantazja” w Łukowie;
- Przedszkole Miejskie nr 7 „Szczęśliwa Siódemka” w Łukowie;
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łukowie;
- Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Ks. Stanisława Konarskiego w Łukowie;
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Józefa Piłsudskiego w Łukowie;
- Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bronisława Chącińskiego w Łukowie;
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. gen. Władysława Sikorskiego w Łukowie;
- Łukowski Ośrodek Kultury w Łukowie;
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Henryka Sienkiewicza w Łukowie;
- Centrum Usług Społecznych w Łukowie;
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łukowie;
- Zakład Gospodarki Lokalowej w Łukowie;
- Zarząd Dróg Miejskich w Łukowie.

Na koniec grudnia 2024 r. na terenie miasta działalność prowadziły ponadto miejskie osoby prawne:

- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o. w Łukowie;
- Przedsiębiorstwo Usług i Inżynierii Komunalnej Spółka z o.o. w Łukowie.

3.1. Wybory samorządowe w 2024 roku

Rok 2024 był rokiem wyborczym, w którym mieszkańcy Łukowa wybierali swoich przedstawicieli do Rady Miasta oraz brali udział w wyborach na stanowisko Burmistrza Miasta Łuków. Wybory odbyły się 7 kwietnia 2024 r. W wyborach na burmistrza Łukowa, udział wzięło czterech kandydatów reprezentujących różne komitety wyborcze:

- **Bartłomiej Bryk** (Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość), lat 32, wykształcenie wyższe, członek partii Prawo i Sprawiedliwość, uzyskał 2 962 głosy, co stanowiło 23,85% ważnie oddanych głosów.
- **Ireneusz Goławski** (Komitet Wyborczy Wyborców Ireneusza Goławskiego), lat 55, wykształcenie wyższe, bez przynależności partyjnej, otrzymał 1 225 głosów, tj. 9,86% głosów ważnych.
- **Piotr Płudowski** (Komitet Wyborczy Wyborców Alternatywa Piotra Płudowskiego), lat 49, wykształcenie wyższe, niezależny politycznie, zdobył 7 480 głosów, co stanowiło 60,22% głosów ważnych, dzięki czemu został wybrany na stanowisko burmistrza Łukowa w pierwszej turze głosowania.
- **Przemysław Wereszczyński** (Komitet Wyborczy Przymierze dla Ziemi Łukowskiej), lat 50, wykształcenie wyższe, bez przynależności partyjnej, uzyskał 754 głosy, co stanowiło 6,07% głosów ważnych.

W wyborach do Rady Miasta Łuków w 2024 roku do obsługi poszczególnych okręgów wyborczych wyznaczono łącznie 21 mandatów. **Okręg pierwszy**, obejmujący centralne ulice i osiedla miasta, przyznał siedem mandatów radnym: Bartłomiejowi Brykowi, Zygmunutowi Celińskiemu, Andrzejowi Skwarkowi, Arturowi Adamowi Czubaszkowi, Pawłowi Aureliuszowi Stodze, Maciejowi Kazanie oraz Sławomirowi Piotrowi Smolakowi.

Drugi okręg, który obejmował między innymi ulice takie jak Adama Antoniego Kryńskiego, Andrzeja Struga czy Józefa Piłsudskiego, również obsadzono siedmioma mandatami. Radnymi wybranymi w tym okręgu zostali: Artur Gałach, Emilia Chruściel, Przemysław Wereszczyński, Grzegorz Gomola, Piotr Płudowski, Łukasz Bober oraz Tomasz Paweł Świniarski.

Trzeci okręg, obejmujący głównie osiedla oraz ulice takie jak Aleje Króla Władysława Jagiełły czy Domaszewska, przyznał siedem mandatów radnym: Krzysztofowi Jodełko, Marcinowi Mościckiemu, Jerzemu Siwcowi, Krzysztofowi Oklińskiemu, Mateuszowi Popławskiemu, Arkadiuszowi Pogonowskiemu oraz Monice Jędrzejkowskiej.

W podsumowaniu wyników partyjnych i komitetowych ogółem, Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość uzyskał największe poparcie, zdobywając 3 779 głosów, co stanowiło 30,92% wszystkich ważnych głosów. Komitet ten zdobył 8 mandatów, co przekłada się na 38,10% wszystkich miejsc w Radzie Miasta. Drugie miejsce pod względem liczby głosów zajął Komitet Wyborczy Wyborców Alternatywa Piotra Płudowskiego, który uzyskał 3 423 głosy (28,00%) i zdobył 7 mandatów (33,33%). Trzeci pod względem poparcia był Komitet Wyborczy Wyborców Razem Ponad Podziałami z wynikiem 2 153 głosów (17,61%) i 4 mandatami (19,05%). Komitet Wyborczy Przymierze dla Ziemi Łukowskiej otrzymał 1 421 głosów (11,63%) oraz 2 mandaty (9,52%). Pozostałe komitety - Ireneusza Goławskiego oraz Przyjazny Łuków - nie zdobyły mandatów, uzyskując odpowiednio 808 głosów (6,61%) oraz 639 głosów (5,23%).

W wyborach do Rady Miasta Łuków wzięło udział 12 532 ważnych głosów, co odpowiada frekwencji na poziomie 56,40% przy 22 219 uprawnionych do głosowania. Łącznie oddano

12 223 ważnych głosów na kandydatów do Rady Miasta, które zostały rozdzielone na 21 mandatów. Rozkład mandatów był proporcjonalny do wyników głosowania, co świadczy o pluralistycznym charakterze lokalnej sceny politycznej. W wyborach na burmistrza frekwencja wyniosła 56,42%, a liczba ważnych kart do głosowania to 12 536 przy tym samym ogólnym stanie uprawnionych do głosowania - 22 219 osób. Dane te wskazują na bardzo zbliżony poziom uczestnictwa wyborców w obu głosowaniach, zarówno na kandydatów do Rady Miasta, jak i na urząd burmistrza. Podsumowując, frekwencja na poziomie około 56% jest umiarkowanie wysoka, wskazując na aktywne zaangażowanie mieszkańców Łukowa w wybory lokalne. Minimalna różnica w liczbie ważnych kart między wyborami do Rady Miasta a wyborami na burmistrza może wynikać z różnic w wypełnieniu kart lub ważności głosów.

3.2. Ciała doradcze organów Miasta

Przy organach Miasta oraz Urzędzie Miasta Łuków w 2024 roku funkcjonowały organy doradcze i pomocnicze, takie jak m.in. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Społeczna Komisja Mieszkaniowa, Rada Sportu czy Łukowska Rada Seniorów.

3.2.1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zajmuje się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, opiniuje wydawanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, sprawdza zgodność funkcjonowania obiektów sprzedażowych z uchwałami Rady Miasta, podejmuje także czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Komisja podzielona jest na zespoły problemowe, co pozwala na uczestnictwo poszczególnych jej członków w działaniach zgodnych z ich kompetencjami w danej dziedzinie, a tym samym na większą profesjonalizację pracy i zasięg działania.

W 2024 roku w skład MKRPA wchodził (w kolejności alfabetycznej): Paweł Bolesta, Tomasz Borychowski, Marzanna Chmiel, Marek Czernecki, Małgorzata Gontarz, Paweł Joński (Przewodniczący Komisji), Piotr Łukaszewski, Adam Pawlak (Zastępca Przewodniczącego Komisji), Arkadiusz Pogonowski, Dorota Zakrzewska. W Komisji działały Zespoły do spraw: badania zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miasta Łuków Nr IX/71/2024 z dnia 30 października 2024 r., realizowania procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, monitorowania zadań realizowanych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, kontroli warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, realizacji zadań wynikających z pracy w zespole interdyscyplinarnym i grupach diagnostyczno-pomocowych.

Komisja ściśle współpracowała z szerszym gronem ekspertów, wywodzących się ze środowiska lokalnego, którzy wspierają kształtowanie lokalnej polityki wobec problemów alkoholowych. Grupa (realizatorzy MPPiRPAoPN) ta pełniła funkcje doradczo-konsultacyjne, a tym samym zapewnia wsparcie dla Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

3.2.2. Rada Sportu

Rada Sportu w Łukowie pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza w zakresie spraw związanych ze sportem. Jej aktualny skład i zasady działania określa zarządzenie nr 83/2024 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 4 lipca 2024 r. Dokument ten reguluje również sposób powoływania członków oraz wewnętrzny regulamin pracy Rady. Do głównych zadań Rady należy realizacja obowiązków wskazanych w art. 30 ust. 3 ustawy o sporcie, a także m.in.:

- inspirowanie działań z zakresu kultury fizycznej i sportu;
- opiniowanie zasad współpracy miasta ze stowarzyszeniami sportowymi;
- wspieranie i promowanie inicjatyw sportowo-rekreacyjnych na terenie Łukowa.

W 2024 roku w skład Rady Sportu weszli:

- Mariusz Kielczewski - nauczyciel SP nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Łukowie, trener siatkówki, trener i sędzia w podnoszeniu ciężarów;
- Małgorzata Drosio - trener piłki nożnej, instruktor piłki ręcznej i nordic walking, sędzia Ekstraligi kobiet oraz BOZPN;
- Kacper Sacharczuk - starszy inspektor w UM Łuków, ds. kultury i sportu;
- Zenon Pawlikowski - kierownik sekcji i trener boksu w KSW Łuków, trener I klasy kick-boxingu;
- Paweł Głowacki - nauczyciel WF, trener II klasy karate kyokushin, prezes Łukowskiego Klubu Karate Kyokushin;
- Michał Mościcki - doktor nauk prawnych, radca prawny;
- Iwona Zakrzewska - zastępca dyrektora OSiR w Łukowie;
- Waldemar Siurek - Sekretarz Miasta;
- Krzysztof Szczęśniak - wiceprezes ŁSR „Amplus” oraz SPR „Łukovia”;
- Marcin Chwedoruk - kierownik drużyny seniorów ŁKS „Orlęta Łuków”.

Rada aktywnie uczestniczyła w pracach Komisji ds. opiniowania wniosków o stypendia sportowe oraz nagrody dla osób fizycznych za osiągnięcia sportowe. Wniosła także znaczący wkład w przygotowanie nowego regulaminu ich przyznawania, którego projekt został przyjęty przez Radę Miasta Łuków uchwałą nr XI/75/2024 z dnia 27 listopada 2024 r.

3.2.3. Społeczna Komisja Mieszkaniowa

Społeczna Komisja Mieszkaniowa jest zespołem opiniującym i doradczym burmistrza w zakresie dysponowania zasobem mieszkaniowym Miasta Łuków. Do zadań Komisji należy m.in. opiniowanie wniosków osób ubiegających się o najem lokalu oraz podań o zmianę

kolejności na liście osób uprawnionych do najmu lokalu na dany rok kalendarzowy, a także opiniowanie projektu listy osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu lokali mieszkalnych oraz ewentualnych zastrzeżeń i uwag od projektów list. Ponadto, członkowie Komisji dokonują oceny warunków socjalno-mieszkaniowych osób ubiegających się o najem lokalu.

W roku 2024 Społeczna Komisja Mieszkaniowa odbyła jedno posiedzenie i przeprowadziła ocenę warunków socjalno-mieszkaniowych osób ubiegających się o najem lokalu poprzez wizję w terenie. Na posiedzeniu w dniu 28 listopada 2024 r. członkowie Komisji zapoznali się z realizacją listy osób uprawnionych do najmu socjalnego mieszkania w roku 2024. Trzem osobom z listy zaproponowano najem socjalny mieszkania. Jedna osoba podpisała umowę najmu. Komisja zapoznała się z wnioskami, które wpłynęły w 2024 roku. 6 grudnia przeprowadzona została procedura sprawdzania warunków mieszkaniowych u 3 osób wnioskujących o najem socjalny. Po jej zakończeniu ustalono rekomendowaną Burmistrzowi Miasta Łuków kolejność na liście uprawnionych do najmu socjalnego w 2025 roku. Na liście uprawnionych do najmu socjalnego w roku 2025 znalazło się 18 osób.

3.2.4. Łukowska Rada Seniorów

Łukowska Rada Seniorów to organ doradczy burmistrza w kwestiach związanych z polityką senioralną w mieście, koordynujący integrację środowisk senioralnych. Obsługa administracyjna tego gremium należy do Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łuków. Rada w obecnym składzie zainaugurowała swoją działalność 28 maja 2024 r., a do końca roku odbyła 10 posiedzeń formalnych oraz kilka posiedzeń nieformalnych. W ich trakcie poruszano istotne kwestie i problemy środowiska senioralnego, dyskutowano nad inicjatywami na rzecz osób starszych oraz poddawano pod dyskusję problemy, z którymi borykają się seniorzy.

Poniżej wymieniono najważniejsze wydarzenia z udziałem Rady:

- „Senioriada” - impreza towarzyska zorganizowana 25 sierpnia 2024 r. we współpracy z klubami seniorów i władzami miasta;
- „Bal Seniora”, który odbył się 9 listopada 2024 r. z okazji Światowego Dnia Seniora - w wydarzeniu uczestniczyło blisko 250 osób;
- „Pieczony Kartofel” - impreza integracyjna zorganizowana 2 października 2024 r.

W ramach przyjętego planu pracy na rok 2024 Rada realizowała również szereg innych zadań, w tym:

- aktualizację treści na miejskiej stronie internetowej w zakresie informacji o wydarzeniach i programach dedykowanych seniorom;
- opracowanie harmonogramu spotkań z klubami seniora, instytucjami i organizacjami działającymi na ich rzecz;
- analizę potrzeb i oczekiwań seniorów jako podstawy do opracowania dokumentu dotyczącego lokalnej polityki senioralnej;
- pełnienie dyżurów członków Rady;

- nawiązywanie współpracy z Radami Seniorów z sąsiednich miejscowości oraz udział w wydarzeniach o zasięgu krajowym i międzynarodowym, takich jak:
- XI Międzynarodowe Senioralia w Krakowie;
- inauguracja III Roku UTW 2050 w Sejmie RP;
- festiwal „Brodnickie Katarzynki 2024”;
- IV Zjazd Klubów Seniora Polska 2050 w Świdnicy;
- organizacja cyklicznych konkursów;
- działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, w tym udział w programach „Łukowska Karta Seniora” i „Ogólnopolska Karta Seniora”.

Przedstawiciele Łukowskiej Rady Seniorów aktywnie uczestniczyli również w obchodach świąt narodowych, składając wieńce pod pomnikami i tablicami upamiętniającymi ważne wydarzenia oraz biorąc udział w kwestach na cmentarzu. W ubiegłym roku Rada współpracowała także z Centrum Usług Społecznych w Łukowie, angażując się w lokalne inicjatywy, w tym spotkania opłatkowe i integracyjne z udziałem klubów oraz innych środowisk senioralnych.

3.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Miasto Łuków od lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi, udzielając im wsparcia zarówno materialnego jak i organizacyjnego. W 2024 r. realizowano zadania w dziedzinach:

- pomocy społecznej (w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej);
- turystyki i krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży;
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (w tym działań aktywizujących seniorów, promujących prace twórcze wśród dzieci i młodzieży, organizacji konkursów, wystaw);
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu (w tym szkolenia dzieci i młodzieży, współorganizacji zawodów sportowych, rozwoju sportów wśród osób niepełnosprawnych);
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym (m.in. rozwiązywanie problemów związanych z alkoholem, narkomanią, środkami psychoaktywnymi, przeciwdziałaniem przemocy);
- edukacji (w tym wspierania działań edukacyjnych integrujących dzieci i młodzież z terenu miasta Łuków, takich jak konkursy, programy edukacyjne, wydawnictwa, festiwale oraz cykle zajęć edukacyjnych odbywających się na terenie miasta);
- działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości.

3 stycznia 2024 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu. 11 marca 2024 ogłoszono konkurs ofert na realizację zadań pożytku publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Powyższe zadania realizowali następujący:

Lp.	Oferent	Kwota dotacji	Nazwa zadania
1.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka”	14 000 zł	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym w obwodzie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łukowie
2.	Uczniowski Klub Sportowy „Orlik”	11 000 zł	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym w obwodzie Szkoły Podstawowej nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Łukowie
3.	Uczniowski Klub Sportowy „Piątka”	8 000 zł	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym w obwodzie Szkoły Podstawowej nr 5 w Łukowie
4.	Uczniowski Klub Sportowy „Dwójka”	6 000 zł	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym w obwodzie Szkoły Podstawowej nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Łukowie
5.	Uczniowski Klub Sportowy „Trójka”	8 000 zł	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku szkolnym w obwodzie Szkoły Podstawowej nr 3 w Łukowie
6.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Łukovia Łuków	30 000 zł	Prowadzenie sekcji piłki ręcznej - szkolenie i udział w zawodach
7.	Łukowski Klub Sportowy „Orlęta” Łuków	342 000 zł	Szkolenie i współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży szkolnej zamieszkującej na terenie Miasta Łuków, na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych w piłce nożnej, obejmujące min. 5 grup szkoleniowych w różnych kategoriach wiekowych, w zapasach
8.	Klub Olimpijczyka Ziemi Łukowskiej	22 000 zł	Szkolenie i współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży szkolnej na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych w podnoszeniu ciężarów i kulturystyce
9.	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Nasz Region”	15 000 zł	Szkolenie i współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży szkolnej zamieszkującej na terenie Miasta Łuków, na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych w zawodach organizowanych przez Polski Związek Kickboxingu
10.	Stowarzyszenie „Centrum Przedsiębiorczości, Integracji i Edukacji”	3 500 zł	Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych
11.	Klub Sportowy Głuchych Hetman	3 500 zł	
12.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Delfinek”	16 000 zł	Prowadzenie sekcji pływackiej - szkolenie i udział w zawodach
13.	Łukowskie Stowarzyszenie Rozwoju	25 000 zł	Szkolenie w zakresie piłki nożnej chłopców do wieku trampkarza młodszego zamieszkujących na terenie Miasta Łuków na bazie miejskich szkół podstawowych (min. 3 grupy szkoleniowe w różnych kategoriach wiekowych)

14.	Stowarzyszenie Szachistów „Szachpol” w Łukowie	7 000 zł	Szkolenie i współzawodnictwo sportowe w szachach dla mieszkańców Łukowa
15.	Klub Abstynenta „Jutrzenka”	4 500 zł	Zorganizowanie imprezy integrującej środowiska trzeźwościowe, kluby abstynenckie i grupy AA
16.		37 000 zł	Zorganizowanie obozu terapeutycznego dla członków Klubu Abstynenta i ich rodzin, połączonego z realizacją programu zajęć terapeutycznych prowadzonych przez terapeutę posiadającego odpowiednie kwalifikacje zawodowe
17.	Chorągiew Lubelska ZHP / Hufiec ZHP Łuków	15 000 zł	Projekt „Odetchnij pełną piersią” - organizacja zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży
18.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej „ŁUKOVIA”	3 300 zł	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży zagrożonej podejmowaniem zachowań ryzykownych poprzez treningi i zawody sportowe
19.	Stowarzyszenie Szachistów „Szachpol” w Łukowie	3 000 zł	
20.	Stowarzyszenie Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Łukowskiej	12 200 zł	
21.	Łukowskie Stowarzyszenie Rozwoju	5 000 zł	

Tabela 4. Wykaz podmiotów (organizacji pozarządowych) realizujących zadania publiczne w ramach pożytku publicznego ze środków Miasta Łuków w 2024 r. Źródło: opracowanie własne.

W Łukowie zauważalne jest rosnące zainteresowanie organizacji pozarządowych realizacją zadań publicznych. Jednocześnie organizacje zmagają się z rosnącymi kosztami usług i produktów. W odpowiedzi na te wyzwania, Miasto Łuków starało się - w miarę dostępnych środków - zwiększać wysokość dofinansowania. Ponadto szerzej wdrażano wykorzystanie uproszczonego trybu zlecania zadań publicznych na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Dzięki temu organizacje mogły zgłaszać własne inicjatywy bez konieczności ogłaszania otwartego konkursu ofert, koncentrując się na zadaniach realnych do wykonania. W ramach tego mechanizmu udało się zrealizować następujące zadania publiczne:

Lp.	Oferent	Kwota dotacji	Nazwa zadania
1.	Chorągiew Lubelska ZHP	8 000,00	Formy aktywności dla młodzieży, kształtujące postawy aktywności społecznej, umiejętności interpersonalne („Na harcerskim szlaku IV”)
2.	Stowarzyszenie Aktywni z Pasją	5 000,00 zł	Łukowski Złot Morsów
3.	Łukowskie Stowarzyszenie	5 000,00	Zorganizowanie wycieczki integracyjnej dla dzieci i młodzieży do miejsc związanych z historią

	Wspierania Osób z Autyzmem i ich Rodzin „Labirynt”		i tradycją naszego regionu
4.	Stowarzyszenie Aktywni z Pasją	5 000,00 zł	Zagospodarowanie czasu wolnego podopiecznym - osobom z dysfunkcjami
5.	Kulturalna Inicjatywa Społeczna	2 600,00 zł	Foto Walentynki
6.	Bears Riders	9 000,00 zł	Ogólnopolski Zlot Motocyklowy Bears Riders podczas Dni Łukowa 2024
7.	Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Łukowskiej „Łukowiacy”	10 000,00 zł	Przygotowanie systemu nagłośnienia i oświetlenia sceny na koncert jubileuszowy z okazji 25-lecia Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Łukowskiej „Łukowiacy
8.	Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Łukowskiej „Łukowiacy”	10 000,00 zł	Wynajem sceny wraz z montażem i infrastrukturą na koncert jubileuszowy z okazji 25-lecia ZPiT ZŁ „Łukowiacy”
9.	Stowarzyszenie Federacja Zmotoryzowanych	9 900 zł	XI MOTOZŁAZ
10.	Towarzystwo Muzyczne im. A. Próchniewicza	8 000,00 zł	Popularyzacja muzyki orkiestrowej, organizowanie i udział w koncertach z okazji świąt narodowych i innych uroczystości oraz promocji Miasta Łuków
11.	Stowarzyszenie miłośników dawnej motoryzacji „Motoweterani”	10 000,00 zł	Ogólnopolski Zjazd Miłośników Motoryzacji „Motożyła”
12.	Łukowskie Stowarzyszenie Rozwoju	7 000,00 zł	III Łukowskie Spotkania Historyczne
13.	Kulturalna Inicjatywa Społeczna	10 000,00 zł	Młode inspiracje. Seria filmów dokumentalnych”
14.	Stowarzyszenie Kulturalna Inicjatywa Społeczna	3 000,00 zł	Spotkanie bożonarodzeniowe dla mieszkańców Łukowa
15.	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Nasz Region	10 000,00 zł	Szkolenie i współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży szkolnej zamieszkującej na terenie Miasta Łuków, na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych w zawodach organizowanych przez Polski Związek Kickboxingu
16.	Łukowski Klub Karate Kyokushin Mawashi	10 000,00 zł	Karate drogą do sukcesu
17.	Uczniowski Klub Sportowy „Orlik”	4 000,00 zł	Wyjazd UKS Orlik na Mistrzostwa Polski w mini siatkówce Kinder Joy of Moving 2024
18.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka”	4 000,00	Ogólnopolskie Igrzyska Dzieci w Piłce Ręcznej Dziewcząt w Dźwirzynie
19.	Łukowskie Stowarzyszenie Rozwoju	5 000,00 zł	I Łukowskie Forum Organizacji Pozarządowych

20.	Fundacja Inkubator Przedsiębiorczości	5 000,00 zł	Organizacja konferencji „Biznes przyszłości”
-----	---------------------------------------	-------------	--

Tabela 5. Wykaz podmiotów (organizacji pozarządowych) realizujących zadania o charakterze uproszczonym ze środków Miasta Łuków w 2024 r, działając na podstawie art. 19a. Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Źródło: opracowanie własne.

4. Finanse publiczne miasta w 2024 r.

Szczegółowe dane na temat dochodów i wydatków znajdują się w sprawozdaniu z realizacji budżetu miasta za 2024 rok. W ujęciu tabelarycznym dane przedstawiają się natomiast następująco:

	Wykonane dochody	Wykonane wydatki	Zadłużenie Miasta	% zadłużenia
2024 r.	167 410 050,46 zł	174 760 278,79 zł	17.467.902,00 zł	10,43% wykonanych dochodów
2023 r.	142 042 202,71 zł	139 921 112,88 z	16 252 902,00 zł	11,44% wykonanych dochodów
2022 r.	150 243 215,30 zł	153 273 480,27 z	13 779 354,00 zł	9,17 % wykonanych dochodów

Tabela 6. Zestawienie wykonanych dochodów, wykonanych wydatków oraz wielkości zadłużenia Miasta Łuków w latach 2022-2024. Źródło: opracowanie własne.

4.1. Pozyskanie środków zewnętrznych

W 2024 roku Miasto Łuków złożyło 9 wniosków o dofinansowanie, przygotowanych przez Wydział Zarządzania Projektami i Promocji, o całkowitej wartości projektów: 28 003 260,83 zł, w tym wnioskowanej kwocie dofinansowania: 19 656 753,47 zł. Ponadto, we współpracy Wydziału Zarządzania Projektami i Promocji oraz Łukowskiego Ośrodka Kultury, został opracowany 1 wniosek o dofinansowanie o całkowitej wartości: 16 227 773,38 zł, w tym wnioskowanej kwocie dofinansowania: 10 419 989,22 zł. Zestawienie wniosków z kwotami stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Raportu.

Ponadto w 2024 roku Miasto Łuków zawarło 3 umowy o dofinansowanie o całkowitej wartości projektów: 7 072 305,64 zł, w tym przyznanej kwocie dofinansowania: 5.627.356,86 zł. Dwie z ww. umów, na łączną kwotę dofinansowania: 4 246 380,60 zł, dotyczą wniosków aplikacyjnych złożonych przez Miasto Łuków w 2023 roku. Szczegóły dotyczące umów przedstawia Załącznik nr 2 do niniejszego Raportu.

5. Strategie, Polityki i Programy realizowane przez Miasto Łuków

5.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, to dokument strategiczny, aczkolwiek nie będący aktem prawa miejscowego. Mimo to jego ustalenia są wiążące przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W 2024 roku w mieście obowiązywało studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łuków uchwalone jeszcze w 2007 r. i zmienione w zasadniczym zakresie dla całego miasta w granicach administracyjnych w 2016 roku. Ostatnia jednostkowa zmiana zatwierdzona była Uchwałą Nr LXX/534/2023 Rady Miasta Łuków z dnia 26 stycznia 2023 r. i dotyczyła terenu o powierzchni około 53 ha położonego przy ul. Radzyńskiej, wskutek której wprowadzono nowe tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oceniane jest co najmniej raz w ciągu kadencji pod kątem aktualności w ramach sporządzania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. W Łukowie procedura oceny aktualności tego dokumentu miała miejsce w roku 2023. Zakończyło ją podjęcie przez Radę Miasta Łuków Uchwały Nr LXXXV/676/2024 z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Łuków.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łuków wyznacza kilkanaście stref funkcjonalnych, dotyczących m. in. zabudowy mieszkaniowej, terenów rolniczych, usługowych, przemysłowych, terenów zielonych, turystycznych sportu i rekreacji, terenów dróg publicznych, kolei bądź zalesionych.

Ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), która weszła w życie 24 września 2024 r. dokonano reformy planowania przestrzennego.

Jedną z najważniejszych zmian polega na zastąpieniu dotychczasowych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nowym rodzajem aktu planowania przestrzennego, tj. planem ogólnym gminy. Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego w danej gminie, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r.

Od dnia utraty mocy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiany będzie możliwe, jeżeli w danej gminie wejdzie w życie plan ogólny gminy (z wyjątkami opisanymi w ustawie).

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, a jego ustalenia muszą być uwzględniane przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny sporządzany jest dla całego miasta w granicach administracyjnych.

Ustalenia planu ogólnego określa się uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w tym politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, opracowanie ekofizjograficzne, zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

W planie ogólnym gminy ustala się: podział obszaru na strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne, które obejmują gminny katalog stref planistycznych oraz mogą obejmować gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej. W gminnym katalogu stref planistycznych określa się profil funkcjonalny stref oraz, w zależności od rodzaju strefy, wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W roku 2024 Rada Miasta Łuków podjęła Uchwałę Nr XC/710/2024 z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego miasta Łuków. Następnie został wyłoniony Wykonawca przedmiotowego zadania i w dniu 2 sierpnia 2024 r. Miasto Łuków zawarło z wyłoniętym Wykonawcą umowę na sporządzenie planu ogólnego miasta Łuków. W grudniu 2024 roku w wyniku wykonania prac będących przedmiotem umowy został wykonany i odebrany I etap prac, który obejmował: analizę materiałów wejściowych, zebranie wniosków do projektu planu ogólnego miasta Łuków, przeanalizowanie złożonych wniosków oraz określenie zapotrzebowania na nową zabudowę. Pozostałe etapy (II i III) planowane są do wykonania w 2025 roku. Termin zakończenia prac nad opracowaniem planu ogólnego miasta Łuków, zgodnie z zawartą umową, przewidziany jest na 2 grudnia 2025 r.

5.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią podstawę planowania przestrzennego na terenie miasta. Są aktem prawa miejscowego - uchwała je Rada Miasta Łuków - i ogłaszane są przez wojewodę w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Na terenie miasta Łuków obszar objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego stanowi ok. 98% powierzchni miasta. Wszystkie obowiązujące na terenie miasta Łuków MPZP zostały uchwalone na podstawie obecnie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W 2024 roku Rada Miasta Łuków uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Łuków dla terenu położonego w Łukowie pomiędzy terenem PKP, ul. Żelechowską, ul. Warszawską oraz rzeką Krzną Południową o powierzchni ok. 92 ha

W 2024 roku trwały prace nad 2 miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego miasta Łuków dla terenu położonego w Łukowie:

- pomiędzy terenem PKP, rzeką Krzną Południową, ul. Doktora Andrzeja Rogalińskiego, ul. Partyzantów, ul. Cieszkowizna, ul. Prusa i ul. Międzyrzeczką;
- dla terenów położonych od południowo-wschodniej strony miasta Łuków.

5.3. Lokalne Standardy Urbanistyczne

Lokalne Standardy Urbanistyczne są jednym z niewielu narzędzi, które pomagają w utrzymaniu ładu przestrzennego na terenie miasta. Po wejściu w życie Ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących, zgodnie z art. 5 ust. 3 ww. ustawy, inwestycję mieszkaniową lub inwestycję towarzyszącą realizuje się niezależnie od istnienia lub ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pod warunkiem że jest zgodna z planem ogólnym gminy, oraz nie jest sprzeczna z uchwałą o utworzeniu parku kulturowego.

W 2024 roku wpłynęły 2 wnioski o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących oraz uchwały Nr IX/91/2019 Rady Miasta Łuków z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia lokalnych standardów urbanistycznych dla miasta Łuków.

5.4. Program ochrony środowiska dla Miasta Łuków na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Wyżej wymieniony program (przyjęty przez Radę Miasta Łuków Uchwałą Nr LIII/382/2022 Rady Miasta Łuków z dnia 27 stycznia 2022 roku) jest kontynuacją programu na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024. Koordynowany jest przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Łuków i nastawiony na podniesienie walorów przyrodniczych i ekologicznych Miasta. Program określa cel nadrzędny oraz cele szczegółowe dotyczące poszczególnych obszarów interwencji. W dokumencie zawarto informacje dotyczące aspektów finansowych realizacji Programu oraz harmonogram działań wraz z koncepcją monitoringu jego wdrażania. Wszystkie cele, kierunki interwencji i zadania zawarte w Programie zostały zdefiniowane po przeprowadzeniu dokładnej analizy stanu środowiska Miasta Łuków.

Realizując swoje zadania, samorząd miejski prowadzi stały pomiar zanieczyszczeń powietrza przy użyciu 3 czujników jakości powietrza zlokalizowanych przy Szkole Podstawowej nr 2 (ul. Cieszkowizna 13), Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Łukowie

(ul. Świdarska 42) oraz na budynku Przedszkola Integracyjnego nr 1 (ul. ks. M. Bednarczyka 3). Czujniki umożliwiają monitorowanie jakości powietrza w zakresie stężenia pyłów zawieszonych PM 2.5, PM 10, wilgotności, ciśnienia oraz temperatury powietrza.

Ponadto w zakresie edukacji ekologicznej Miasto Łuków w 2024 roku wspierało inicjatywy społeczne oraz wydarzenia proekologiczne, m.in. poprzez zorganizowanie „Bezpiecznego peletonu” w ramach obchodów Europejskiego Dnia bez Samochodu oraz wsparcie konkursów proekologicznych w miejskich placówkach oświatowych.

Uchwałą Nr LXXXIII/640/2023 z dnia 30 listopada 2023 r. Rada Miasta Łuków przyjęła Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łuków na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” za lata 2021-2022.

Uchwałą Nr XIII/86/2024 Rady Miasta Łuków z dnia 18 grudnia 2024 r. Rada Miasta Łuków uchwalała „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łuków na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 roku”.

5.5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łuków

W 2023 roku dokonano aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łuków, który Rada Miasta Łuków przyjęła do realizacji uchwałą Nr LXXXIII/641/2023 Rady Miasta Łuków z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia do realizacji "Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łuków". Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na szczeblu lokalnym, którego głównym założeniem jest ograniczenie emisji dwutlenku węgla do powietrza. Przedmiotowy dokument powstał z potrzeby opracowania przejrzystej, kompleksowej i realistycznej strategii poprawy sytuacji i zgodnie z intencją powinien przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, poprawy wizerunku miasta, zwiększenia dostępu do krajowych i europejskich funduszy, a także zwiększenia bezpieczeństwa i niezależności energetycznej. Gospodarka niskoemisyjna to gospodarka polegająca na prowadzeniu działań uwzględniających korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Podczas tworzenia dokumentu przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w mieście. Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest określenie, na podstawie analizy aktualnego stanu w zakresie zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych na obszarze Miasta Łuków, działań zmierzających do redukcji zużycia energii, zwiększenia wykorzystania źródeł odnawialnych oraz ograniczenia emisji dwutlenku węgla wraz z ekonomiczno-ekologiczną oceną ich efektywności.

Celem strategicznym opracowania jest wyznaczenie kierunków działań zmierzających do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego tj. redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zwiększenia

efektywności energetycznej oraz poprawy jakości powietrza, a także zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii. Założeniem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Łuków jest spójność z dokumentami wyższego szczebla na poziomie europejskim, krajowym i wojewódzkim, w tym z Uchwałą nr XLIX/716/2023 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie przyjęcia Aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz docelowego benzo(a)pirenu” w zakresie pyłu PM2,5 (faza II) i benzo(a)pirenu.

Na mocy porozumienia zawartego dnia 12.07.2019 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie w Urzędzie Miasta Łuków funkcjonował punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze”. W punkcie w trakcie ubiegłego roku udzielono 425 konsultacji, przyjęto 73 wnioski o dofinansowanie i rozliczono 50 wniosków o płatność. Ponadto przeprowadzono dwa spotkania informacyjne dla mieszkańców Łukowa oraz osób spoza miasta.

W związku z działaniami realizowanymi w ramach Zintegrowanego Systemu Ograniczania Niskiej Emisji ZONE prowadzone były starania wdrożenia programu. Projekt ten polega na zebraniu danych dotyczących parametrów technicznych budynku oraz źródeł ogrzewania. Wdrożenie ZONE przyczyni się m. in. do poprawy jakości życia mieszkańców na terenie Miasta Łuków.

5.6. Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Łuków

„Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Łuków” został przyjęty do realizacji przez Radę Miasta Łuków uchwałą Nr XVIII/154/2019 Rady Miasta Łuków z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia "Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Łuków".

W ramach realizacji przedmiotowego Programu w 2024 roku, działając na podstawie uchwały Nr XXII/187/2020 Rady Miasta Łuków z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu udzielania dotacji celowej na zadanie ujęte w Programie Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Łuków” Burmistrz Miasta Łuków ogłosił nabór wniosków o udzielenie dotacji celowej na zadania ujęte w Programie, tj. wymiana starego źródła ciepła na nowe i ekologiczne.

W wyniku przeprowadzonego naboru w 2024 roku udzielono 2 dotacji mieszkańcom miasta na łączną kwotę 10 000 zł.

5.7. Gminny Program Rewitalizacji

W dniu 16 września 2024 roku Rada Miasta Łuków podjęła Uchwałę Nr VII/49/2024 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łuków na lata 2023-2030.

Gminny Program Rewitalizacji został opracowany dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze Uchwały Nr LXV/475/2022 Rady Miasta Łuków z dnia 27 października 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Łuków (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 10 listopada 2022 r. poz. 5362).

W 2024 roku Burmistrz Miasta Łuków 3-krotnie ogłaszał nabór na Członków Komitetu Rewitalizacji Miasta Łuków na kadencję 2025-2030.

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określone zostały w Regulaminie Komitetu Rewitalizacji Miasta Łuków przyjętym Uchwałą Nr LXXXI/632/2023 Rady Miasta Łuków z dnia 26 października 2023 r.

5.8. Strategie Rozwoju Ponadlokalnego

5.8.1. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Łukowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2020-2030

W 2024 roku minął trzeci rok realizacji Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Łukowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2020-2030 (dalej: Strategia). W jej wdrażanie zaangażowanych było osiem jednostek samorządu terytorialnego, w tym Miasto Łuków jako Lider oraz Partnerzy: Gmina Adamów, Gmina Krzywda, Gmina Łuków, Gmina Stanin, Miasto Stoczek Łukowski, Gmina Stoczek Łukowski i Gmina Wojcieszków. W ramach monitoringu Strategii za 2024 rok przeprowadzono ocenę postępu realizacji poszczególnych zadań oraz analizę wskaźników przypisanych do celów operacyjnych. Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące poziomu realizacji kluczowych wskaźników przez Miasto Łuków.

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Częstotliwość pomiaru	Wartość realizacji wskaźnika za okres 01.01.2024 r. - 31.12.2024 r.
Powierzchnia wspartych (przygotowanych) terenów inwestycyjnych	ha	rok	0,00
Liczba wspartych inkubatorów przedsiębiorczości	szt.	rok	0
Liczba podmiotów realizujących inwestycje na terenach inwestycyjnych	szt.	rok	1

Tabela 7. Kluczowe wskaźniki realizacji celu operacyjnego 1: Wsparcie przedsiębiorców i tworzenie warunków do powstania atrakcyjnych miejsc pracy. Źródło: opracowanie własne.

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Częstotliwość pomiaru	Wartość realizacji wskaźnika za okres 01.01.2024 r. - 31.12.2024 r.
Długość ścieżek rowerowych	km	rok	1,85
Liczba nowych turystycznych produktów sieciowych	szt.	rok	0
Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów rekreacyjno-sportowych	szt.	rok	0
Liczba nowych sportowych/kulturalnych wydarzeń organizowanych na terenie ŁOF	szt.	rok	27
Liczba turystów odwiedzających teren ŁOF	szt.	rok	48 923

Tabela 8. Kluczowe wskaźniki realizacji celu operacyjnego 2: Tworzenie atrakcyjnych warunków do życia dla mieszkańców. Źródło: opracowanie własne.

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Częstotliwość pomiaru	Wartość realizacji wskaźnika za okres 01.01.2024 r. - 31.12.2024 r.
Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.	rok	0
Liczba projektów partnerskich	szt.	rok	0
Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 - dwustronna interakcja	szt.	rok	0
Liczba zrealizowanych programów profilaktyki i polityki zdrowotnej	szt.	rok	49
Liczba uczniów i nauczycieli, którym w wyniku realizowanych projektów polepszyły się warunki kształcenia	szt.	rok	906
Liczba nowoutworzonych podmiotów ekonomii społecznej	szt.	rok	0
Liczba inicjatyw realizowanych przez organizacje pozarządowe	szt.	rok	40
Liczba budynków użyteczności publicznej dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami	szt.	rok	0

Tabela 9. Kluczowe wskaźniki realizacji celu operacyjnego 3: Łukowski Obszar Funkcjonalny obszarem odpornym na zmiany klimatu i niespodziewane wydarzenia. Źródło: opracowanie własne.

5.8.2. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łukowa na lata 2021-2030

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łukowa na lata 2021-2030 jest dokumentem strategicznym, dla partnerstwa czterech jednostek samorządu

terytorialnego, tj. Miasta Łuków (Lidera) oraz Gminy Łuków, Gminy Stanin, Powiatu Łukowskiego (Partnerów), niezbędnym do realizacji partnerskich przedsięwzięć na rzecz rozwoju terytorialnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łukowa przy wykorzystaniu instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

W 2024 roku zakończono proces aktualizacji ww. Strategii. Przedmiotowy dokument został pozytywnie zaopiniowany przez Zarząd Województwa Lubelskiego w zakresie możliwości finansowania projektów zintegrowanych wskazanych w Strategii, w formule ZIT z programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

W ramach realizacji Strategii został opracowany i złożony przez Miasto Łuków we współpracy z Gminą Łuków i Gminą Stanin partnerski projekt pn. „Wdrożenie zintegrowanego systemu e-usług publicznych dla mieszkańców MOF Łukowa”.

5.9. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Łuków

Zadaniem własnym gminy jest m.in. realizacja zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. W Łukowie zadania te koordynował w 2024 r. Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łuków.

W 2024 roku sporządzono i podpisano 64 umowy cywilno-prawne (w tym 7 umów z organizacjami pozarządowymi). W ramach obsługi Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowano i wydano 50 postanowień opiniujących punkty sprzedaży napojów alkoholowych, wezwano na rozmowę 91 osób nadużywających alkohol, z których stawilo się 26 osób. Złożono ponadto 24 wnioski do sądu o zobowiązanie poddaniu się leczeniu i o skierowanie na badanie przez biegłych. Komisja przeprowadziła 92 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych i nie stwierdziła łamania przepisów ustawy.

W 2024 r. na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wydano 962 414,04 zł. Środki te pochodzą m.in. z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu w mieście oraz części opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym. Środki te można wykorzystać jedynie na cele określone w Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Więcej informacji na temat Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Łuków na lata 2022-2024 można uzyskać z załącznika do Uchwały Nr LV/407/2022 Rady Miasta Łuków z dnia 1 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Łuków na lata 2022-2024 oraz raportu z wykonania w 2024 roku Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkładany jest Radzie Miasta w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport (dokument jest w trakcie opracowywania).

5.10. Budżet Obywatelski

Łukowski Budżet Obywatelski to funkcjonujące od 2022 roku narzędzie, umożliwiające włączenie mieszkańców do procesu współdecydowania o kształcie miejskiego budżetu i charakteru realizowanych inwestycji. ŁBO przewiduje udział także osób niepełnoletnich poprzez, które mogą zgłaszać projekty projektów do zrealizowania, a także oddawać na nie głosy.

W 2024 r. przeprowadzoną jedną edycję budżetu obywatelskiego (na rok 2025), udostępniając mieszkańcom m.in. specjalny serwis internetowy, umożliwiający zgłaszanie projektów oraz oddawanie głosów. Do ŁBO zgłoszonych zostało 8 projektów, z czego 7 przeszło weryfikację formalną i merytoryczną i zostało poddanych głosowaniu. Z kolei te trwało od 9 do 23 września, a oddanych głosów zanotowano 1681 (w tym 1498 ważnych)¹. Poniższa tabela przedstawia wyniki głosowania mieszkańców:

LP	Nazwa projektu	Liczba uzyskanych głosów
1.	Zimna Woda cały rok - zwiększenie atrakcyjności Zalewu Zimna Woda poprzez budowę saun oraz uruchomienie wypożyczalni rowerów oraz nart biegowych	589
2.	Pakiet startowy dla Kota	514
3.	Budowa szaletu miejskiego w Łukowie	140
4.	Skatepark - dobry pomysł dla miasta	137
5.	Murale - pomalujmy miejskie budynki	42
6.	Łuków nasze miasto - tu się dzieje!	39
7.	Podświetlany napis ŁUKÓW	37
Razem liczba ważnych głosów:		1498

Tabela 10. Wyniki głosowania Łukowskiego Budżetu Obywatelskiego - edycja 2025. Źródło: opracowanie własne.

Mając na uwadze powyższe, do realizacji rekomendowany został projekt pn. „Zimna Woda cały rok - zwiększenie atrakcyjności Zalewu Zimna Woda poprzez budowę saun oraz uruchomienie wypożyczalni rowerów oraz nart biegowych” o deklarowanej szacunkowej wartości inwestycji 300 000,00 zł, który uzyskał 589 głosów mieszkańców. Projekt ten wyczerpał limit zabezpieczonych środków na to działanie w budżecie Miasta Łuków na rok budżetowy 2025 i w momencie tworzenia niniejszego Raportu jest w trakcie realizacji.

¹ 1469 głosów (tj. 98%) stanowiły głosy oddane przez Internet, z czego 1249 głosów (tj. 85% głosów internetowych) oddano za pośrednictwem urządzeń mobilnych, takich jak smartfon czy tablet. Inne statystyki to 928 głosów oddanych przez kobiety i 570 oddanych przez mężczyzn (62% do 38%) oraz najliczniejsza grupa wiekowa 36-49 lata (tj. 39,9% głosujących).

Nad całością procesu Łukowskiego Budżetu Obywatelskiego czuwał Zespół ds. budżetu obywatelskiego, który opiniował formalnie i merytorycznie propozycje inwestycji zgłaszane przez mieszkańców, a także czuwał nad samym procesem głosowania. W związku z wyborami samorządowymi w 2024 roku, Zespół ten zyskał nowy skład².

Ponadto w 2024 roku był realizowany zwycięski projekt Łukowskiego Budżetu Obywatelskiego z 2023 roku (nazywany jednak „edycja 2024”) zakładający zwiększenie zieleni miejskiej. W ramach powyższego w przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zakupiono i nasadzono następujące elementy zieleni miejskiej:

- **Zakupiono następujące drzewa, krzewy i byliny:**

- Acer campestre „Elsrijk” (klon polny) - 10 szt.
- Acer pseudoplatanus „Leopoldii” (klon jawor) - 10 szt.
- Acer freemanii Autumn Blaze'Jeffersred (klon Freemana) - 5 szt.
- Carpinus betulus (grab pospolity) - 15 szt.
- Crateagus × media Paul's Scarlet” (głóg pośredni) - 10 szt.
- Prunus cerasifera „Nigra” (śliwa wiśniowa) - 5 szt.
- Prunus serrulata „Amanogawa” (wiśnia piłkowana) - 10 szt.
- Prunus serrulata „Kanzan” (wiśnia piłkowana) - 10 szt.
- Prunus serrulata „Royal Burgundy” (wiśnia piłkowana) - 17 szt.
- Pyrus calleryana „Chanticleer” (grusza drobnokwiatowa) - 10 szt.
- Robinia pseudoakacia „Frisia” (robinia akacjowa) - 10 szt.
- Robinia x margaretta Casque Rouge „Pink Cascade” (robinia Małgorzaty) - 8 szt.
- Tilia cordata „Greenspire” (lipa drobnolistna) - 20 szt.
- Berberis thunbergii „Golden Ring” (berberys Thunberga) - 15 szt.
- Berberis thunbergii „Green Carpet” (berberys Thunberga) - 90 szt.
- Berberis thunbergii „Orange Dream” (berberys Thunberga) - 70 szt.
- Cotoneaster lucidus (irga błyszcząca) - 150 szt.
- Cotoneaster radicans „Eichholz” (irga rozesłana) - 120 szt.
- Philadelphus „Biały Karzeł” (jaśminowiec) - 5 szt.
- Physocarpus opulifolius „Diabolo” (pęcherznica kalinolistna) - 20 szt.
- Rosa „White Fairy” (roża okrywowa) - 100 szt.
- Rosa „The Fairy” lub „Lovely Fairy” (roża okrywowa) - 150 szt.
- Rosa „Marathon” (roża okrywowa) - 260 szt.
- Rosa rugosa (róża pomarszczona) - 50 szt.
- Taxus baccata „Summergold” (cis pospolity) - 6 szt.
- Taxus x media „Farmen” (cis pośredni) - 4 szt.
- Salvia nemorosa „Ostfriesland” (szałwia omszona) - 160 szt.

² W skład Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego wchodzi: 1) Mateusz Popławski - Zastępca Burmistrza Miasta Łuków; 2) Bartłomiej Bryk - radny Miasta Łuków; 3) Sebastian Ignaciuk - radny Miasta Łuków; 4) Monika Jędrzejkowska - radna Miasta Łuków (Wiceprzewodnicząca Zespołu); 5) Arkadiusz Pogonowski - radny Miasta Łuków; 6) Monika Ostrowska - starszy inspektor Wydziału Finansowego Urzędu Miasta Łuków; 7) Anita Wojtal - Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Łuków; 8) Maciej Tomasiak - Naczelnik Wydziału Inwestycji Urzędu Miasta Łuków; 9) Tomasz Goławski - Kierownik Referatu Promocji w Wydziale Zarządzania Projektami i Promocji (Przewodniczący Zespołu).

- Bergenia „Rotblum” lub Bergenia cordifolia (bergenia lub bergenia sercowata) - 140 szt.
- **Zakupiono następujące rośliny cebulowe:**
 - Krokus wiosenny „Golden Yellow” (kwiat żółty) - 2000 szt.
 - Krokus wiosenny „Jeanne d’Arc” (kwiat biały) - 2000 szt.
 - Krokus „Flower Record” (kwiat fioletowy) - 2000 szt.
 - Tulipany kwitnące w III/IV miesiącu, wysokość 20-40 cm
 - Tulipan Kaufmanna „Concerto” (kwiat jasnokremowy) - 400 szt.
 - Tulipan Kaufmanna „Spring Pearl” (kwiat różowy) - 400 szt.
 - Tulipany kwitnące w IV/V miesiącu, wysokość 40-60 cm
 - Tulipan Triumph „Kyoko Takahashi” (kwiat białoróżowy) - 400 szt.
 - Tulipan Triumph „First Class” (kwiat różowiały) - 400 szt.
 - Tulipan Triumph „Negrita” (kwiat fioletowy, opakowanie po 5 sztuk) - 400 szt.
 - Czosnek „Giganteum” (kwitnienie w VI miesiącu, wysokość 150 cm, kwiat fioletowy o średnicy około 20 cm) - 80 szt.
 - Czosnek „Ambassador” (kwitnienie w VI miesiącu, wysokość 80-100 cm, kwiat fioletowy o średnicy około 20 cm) - 70 szt.
- **Zakupiono mieszanki nasion** celem utworzenia wieloletnich łąk kwietnych (powierzchnia zasiewu łącznie około 8 400 m²).
- **Zakupiono ponadto:**
 - kwietniki na lampy wraz z mocowaniem - 10 kompletów;
 - pierścieniowe konstrukcje kwietnikowe (wieże kwiatowe) 3-poziomowe - 6 szt.
 - donice betonowe - 10 szt.
 - betonowe kosze na śmieci - 6 szt.
 - paliki sosnowe - 800 szt.
 - 600 mb taśmy ogrodniczej o szerokości 3 cm do mocowania;
 - zrębki z drzew liściastych do wypełnienia mis przy pniu drzewa oraz rabat - około 8 metrów przestrzennych;
 - ziemię uniwersalną - 20 000 litrów.

Drzewa, krzewy i byliny nasadzono w 2024 r. na ulicach: Partyzantów, Sienkiewicza, 11 Listopada, Przechodniej, Dmocha, Lewickiego, Browarnej, Stankiewicza, Kwiatkowskiego, Dmocha, Wileńskiej, Ostrobramskiej, Wereszczaków, terenie parku miejskiego. Rośliny cebulowe nasadzono na: Placu Solidarności i Wolności, rondzie Sienkiewicza, parku miejskim, zieleńcu przy ul. Stawki. Łąki kwietne sadzono przy ul. Parkowej, Bulwarze 100-lecia Odzyskania Niepodległości, zalewie „Zimna Woda”. Prace wykonywali pracownicy Zarządu Dróg Miejskich w Łukowie.

6. Gospodarka przestrzenna

6.1. Ład przestrzenny

Ład przestrzenny wpływa na to, w jaki sposób postrzegamy daną okolicę. W utrzymaniu ładu przestrzennego pomagają miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które określają zasady, co i w jaki sposób może być wybudowane na danym obszarze.

Na terenie Miasta Łuków obowiązuje 49 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ponadto w tutejszym Urzędzie cały czas trwa analiza złożonych i napływających wniosków w sprawie zmiany planów miejscowych w celu wybrania kolejnego terenu przeznaczonego do zmiany. W 2024 roku wpłynęło 18 wniosków dla części miasta gdzie nie jest procedowana zmiana planu.

6.2. Gminny zasób nieruchomości

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Zasobem nieruchomości Miasta Łuków gospodaruje Burmistrz Miasta Łuków.

Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, ponadto na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu, przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.

Powierzchnia miasta Łuków wynosi 3575 ha (35,75 km²), z tego 484,34 ha gruntów, tj. 13,5% stanowi własność Miasta Łuków, w tym: użytkowanie wieczyste 38,49 ha, trwały zarząd 13,48 ha. Poniżej przedstawiono zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste:

	Stan na 2024 rok
Powierzchnia Miasta Łuków	3 575 ha
Grunty stanowiące własność Miasta Łuków	484,34 ha
Gminny zasób nieruchomości, w tym:	445,85 ha
grunty w użytkowaniu gminnych jednostek organizacyjnych (podana jest tylko powierzchnia faktycznie oddana w użytkowanie, a nie cała powierzchnia działek)	13,26 ha
grunty oddane w trwały zarząd	13,48 ha
grunty oddane w dzierżawę	91,90 ha
Grunty gminy przekazane w użytkowanie wieczyste	38,49 ha

Tabela 11. Zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste w roku 2024. Źródło: opracowanie własne.

6.3. Gospodarowanie nieruchomościami

Burmistrz Miasta Łuków gospodaruje nieruchomościami stanowiącymi własność Miasta Łuków zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.) wraz z przepisami wykonawczymi oraz ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.).

6.3.1. Nabycia i odszkodowania

W 2024 roku wypłacono odszkodowania za działki gruntu wydzielone pod drogi publiczne gminne, które przeszły na własność Miasta Łuków z nieruchomości, której podział został dokonany na wniosek właściciela, na podstawie umów cywilno-prawnych:

- działki Nr 3688/3 o pow. 163 m², Nr 11290 o pow. 78 m², Nr 3688/4 o pow. 492 m² i Nr 11292 o pow. 108 m² położone w Łukowie pomiędzy ul. Wodną a ul. Cieszkowizna - 105 125 zł, działka Nr 1141/1 o pow. 138 m² położona w Łukowie przy ul. Poważe - 15 180 zł,
- działki Nr 10983/1 o pow. 95 m² i Nr 10983/4 o pow. 132 m² położone w Łukowie pomiędzy ul. Wodną a ul. Cieszkowizna - 22 700 zł,
- działka Nr 4061/3 o pow. 56 m² położona w Łukowie przy ul. Królik - 7 264 zł,
- działki Nr 2518/3 o pow. 1396 m², Nr 2518/4 o pow. 83 m², Nr 2586/3 o pow. 111 m², Nr 2586/4 o pow. 3567 m² i Nr 2586/5 o pow. 203 m² położone w Łukowie przy ul. Rurowej - 536 000 zł.

Ponadto Miasto Łuków na podstawie ostatecznej decyzji Starosty Łukowskiego z dnia 12.01.2024 r. wypłaciło odszkodowanie za działki gruntu wydzielone pod drogi publiczne gminne, które przeszły na własność Miasta Łuków z nieruchomości, której podział został dokonany na wniosek właściciela, tj. działki Nr 11278 o pow. 105 m² i Nr 11281 o pow. 197 m² położone w Łukowie pomiędzy ul. Wodną a ul. Cieszkowizna w kwocie 30 200 zł.

Łącznie za 15 działek, które przeszły na własność Miasta Łuków z przeznaczeniem pod drogi Miasto Łuków wypłaciło kwotę w wysokości 716 469 zł.

W roku 2024 wypłacono odszkodowania na kwotę 146 078 zł za pozostałe grunty, które stały się własnością Miasta Łuków na podstawie ostatecznej decyzji Starosty Łukowskiego Nr 1341/2021 z dnia 28.03.2022 r. znak B.6740.3.2021.EM o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „*Budowa ulicy Królik w miejscowości Łuków wraz z infrastrukturą techniczną*”.

Zgodnie z ostateczną decyzją Starosty Łukowskiego Nr G.683.12.8.2023 z dnia 22.05.2024 r. oraz decyzją Starosty Łukowskiego Nr 377/2023 z dnia 11.09.2023 r. znak B.6740.1.2023.EM o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „*budowa i rozbudowa ulicy Brzozowej w Łukowie (drogi gminnej 102362L) wraz z budową niezbędnej infrastruktury technicznej*”, wypłacono odszkodowania w wysokości 185 142,70 zł za działki Nr 3214/67 o pow. 71 m², Nr 3214/65 o pow. 76 m², Nr 3214/69 o pow. 66 m², Nr 3214/71 o pow. 234 m², Nr 3214/69 o pow. 66 m² i Nr 3214/71 o pow. 234 m².

Ponadto, w roku 2024 Miasto Łuków nabyło w drodze zamiany następujące działki:

- Nr 7001/4 o powierzchni 655 m², Nr 7001/6 o powierzchni 489 m² oraz Nr 7001/8 o powierzchni 472 m² położne w Łukowie przy ul. Wileńskiej za kwotę 287 600 zł netto;
- Nr 7102/7 o powierzchni 715 m² i Nr 7103/7 o powierzchni 2468 m² położone w Łukowie w pobliżu ul. Południowej za kwotę 595 600 zł netto.

6.3.2. Umowy dzierżawy, użytkowania i użyczenia

Miasto Łuków ma zawartych łącznie 385 umów dzierżawy, na które składa się:

- 282 umowy na dzierżawę gruntu pod garażami, położonego w Łukowie przy ulicach: Ks. St. Brzóska, Spokojnej, Kościelnej;
- 22 umowy na dzierżawę gruntu przeznaczonego na handel i usługi, położonego w Łukowie m.in. przy ulicach: Dr Dmocha, Stawki, 700-lecia, Józefa Piłsudskiego, Ks. Stefana Wyszyńskiego;
- 70 umów na dzierżawę gruntu rolnego położonego w Łukowie w strefach peryferyjnych miasta, m.in. przy ulicach: Świderskiej, Radzyńskiej, Glinki, Królik, Sochacz, Żelechowskiej, Polnej;
- 11 umów na dzierżawę gruntu przeznaczonego na inne cele, np. z tytułu przygrodzienia gruntu miejskiego do posesji dzierżawcy, w celu dojazdu do posesji dzierżawcy, jako zaplecze budowy.

Dochód Miasta Łuków z tytułu czynszu dzierżawnego w 2024 roku wyniósł 72 030,22 zł (bez podatku VAT).

Miasto Łuków ma również zawarte umowy nieodpłatnego użytkowania gruntów położonych przy ulicach: Ks. Stefana Wyszyńskiego, Browarnej, Siedleckiej, u zbiegu ul. Warszawskiej i ul. Dr Rogalińskiego, pomiędzy ul. Warszawską a Al. Wojska Polskiego nad rzeką Krzną z miejskimi jednostkami organizacyjnymi, tj. Łukowskim Ośrodkiem Kultury, Miejską Biblioteką Publiczną, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Łukowie.

Na terenie miasta znajdują się grunty stanowiące własność Miasta Łuków użytkowane nieodpłatnie przez ogrody działkowe, położone przy ul. B. Prusa, nad rzeką Krzną, przy ul. Parkowej oraz u zbiegu Al. Wojska Polskiego i ul. Armii Krajowej, oddane w użytkowanie Polskiemu Związkowi Działkowców Stowarzyszeniu Ogrodowemu w Warszawie Okręg w Lublinie na czas nieokreślony na podstawie decyzji administracyjnych w oparciu o ustawę z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych.

Ponadto, umową z grudnia 2022 roku aneksowaną we wrześniu 2023 roku, Miasto Łuków oddało nieodpłatnie na cel publiczny Głównemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska z siedzibą w Warszawie teren pod ustawienie mobilnej stacji monitoringu jakości powietrza, położony w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksu sportowego administrowanego przez

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łukowie. Umowa użyczenia gruntu na powyższy cel obowiązywała do dnia 15 stycznia 2025 roku.

Miasto Łuków oddało w zarządzanie na okres do dnia 31 grudnia 2027 roku Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w Łukowie obiekt „Zimna Woda” położony przy ul. Wypoczynkowej (oprócz gruntu pod budynkiem hotelowym i wokół niego oraz gruntów sprzedanych na działki przeznaczone pod zabudowę lotniskową).

Na podstawie umów dzierżawy, Miasto Łuków wydierżawia:

- grunt stanowiący ciąg pieszy z kładką na rzece Krzna łączącą park miejski z ulicą Browarną. Z tego tytułu kwartalnie uiszcza czynsz, który w 2024 roku wyniósł 12 234,36 zł,
- grunt stanowiący drogę rowerową położony pomiędzy ul. Warszawską a Al. Wojska Polskiego wzdłuż rzeki Krzny. Czynsz dzierżawny z tego tytułu za 2024 rok wyniósł 2 000,00 zł brutto.

6.3.3. Zbycia

W roku 2024 Miasto Łuków zbyło następujące nieruchomości:

- **w drodze przetargu:**
 - z przeznaczeniem MNU (realizacja i utrzymanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług nieuciążliwych, w tym hoteli) położona w Łukowie przy ul. Kiernickich o powierzchni 995 m² na kwotę 351 750 zł netto;
 - z przeznaczeniem UMN (realizacja i utrzymanie zabudowy usług nieuciążliwych, w tym hoteli i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) położona w Łukowie przy ul. Stawki o powierzchni 21 m² na kwotę 7 450 zł netto;
 - z przeznaczeniem RMU (realizacja i utrzymanie zabudowy zagrodowej i usług nieuciążliwych) położone w Łukowie przy ul. Zakolejnej o powierzchni 568 m² na kwotę 97 560 zł netto oraz o powierzchni 2304 m² na kwotę 325 860 zł netto;
 - z przeznaczeniem MNI (realizacja i utrzymanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej intensywnej) położona w Łukowie przy ul. Kraszewskiego o powierzchni 24 m² na kwotę 6 490 zł netto;
 - z przeznaczeniem MW,U (tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej) położona w Łukowie przy Al. Ryszarda Kaczorowskiego o powierzchni 602 m² na kwotę 243 300 zł netto;
 - z przeznaczeniem PU (tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług) położona w Łukowie przy ul. Międzyrzeckiej o powierzchni 144 m² na kwotę 29 100 zł;
- **w drodze zamiany:**
 - z przeznaczeniem MNE (realizacja i utrzymanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej) położona w Łukowie w pobliżu ul. Nowogródek o powierzchni 1507m² na kwotę 306 200 zł netto;

- z przeznaczeniem MNU (realizacja i utrzymanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług nieuciążliwych, w tym hoteli) położone w Łukowie w pobliżu ul. Południowej o powierzchni 3350 m² na kwotę 648 000 zł netto.

6.3.4. Użytkowanie wieczyste

W roku 2024 w trybie art. 32 i art. 37 ust. 2 pkt 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zbyto prawo własności na rzecz użytkowników wieczystych następujących nieruchomości:

- nieruchomość położona w Łukowie przy ul. Dmocha oznaczona w ewidencji gruntów jako działka Nr 6140/4 o powierzchni 0,0042 ha; działka przeznaczona jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na realizację i utrzymanie usług drobnych (oznaczona na rysunku planu symbolem „UD9”); cena ww. nieruchomości ustalona została na kwotę 8 400 zł;
- nieruchomość położona w Łukowie przy ul. Dmocha oznaczona w ewidencji gruntów jako działka Nr 6140/7 o powierzchni 0,0042 ha; działka przeznaczona jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na realizację i utrzymanie usług drobnych (oznaczona na rysunku planu symbolem „UD9”); cena ww. nieruchomości ustalona została na kwotę 8 400 zł;
- nieruchomość położona w Łukowie przy ul. Kazimierza Wielkiego oznaczona w ewidencji gruntów jako działka Nr 9322 o powierzchni 0,0890 ha; działka przeznaczona jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na realizację i utrzymanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług nieuciążliwych, w tym hoteli (oznaczona na rysunku planu symbolem „MNU106”) oraz na realizację i utrzymanie terenów zieleni urządzonej (oznaczona na rysunku planu symbolem „ZP16”); cena ww. nieruchomości ustalona została na kwotę 34 400 zł;
- nieruchomość położona w Łukowie przy ul. Pastewnik oznaczona w ewidencji gruntów jako działka Nr 8693/3 o powierzchni 0,0042 ha; działka przeznaczona jest w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na zabudowę usługową (m. in. handel, rzemiosło, usługi komercyjne, usługi użyteczności publicznej, usługi nieuciążliwe, hotelarstwo oraz inne nie powodujące negatywnego oddziaływania) i zabudowę mieszkaniową jednorodziną (oznaczona na rysunku planu symbolem „2UMN”); cena ww. nieruchomości ustalona została na kwotę 9 000 zł.

Dochód Miasta Łuków z tytułu zbycia prawa własności nieruchomości na rzecz użytkowników wieczystych w 2024 r. wyniósł 79 250,00 zł (w tym raty ze sprzedaży nieruchomości w latach poprzednich).

6.3.5. Regulacja stanów prawnych

W 2024 roku kontynuowane były prace zmierzające do uregulowania stanów prawnych gruntów zajętych pod ulice miejskie.

Na podstawie decyzji Wojewody Lubelskiego, w związku z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (komunalizacja gruntów Skarbu Państwa), Miasto Łuków nabyło nieruchomość oznaczoną numerami działek 7518/2 i 7519/2 stanowiącą część ulicy Janiny i Antoniego Tryboniów o powierzchni łącznej 0.0068 ha.

6.3.6. Podziały nieruchomości

W 2024 roku dokonano podziału geodezyjnego jednej działki stanowiącej własność Miasta Łuków, w celu wydzielenia dróg zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz przygotowania nieruchomości do sprzedaży. Na ten cel wydano z budżetu Miasta Łuków kwotę w wysokości 2 214 zł.

6.4. Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa

Miasto Łuków jest udziałowcem w Spółce „Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Lubelskie Sp. z o.o.” Jej celem jest budowanie mieszkań o umiarkowanym czynszu oraz ich późniejsza eksploatacja na zasadach najmu z prawem dojścia do własności przez osoby wynajmujące. Udziały w spółce SIM Lubelskie mają także Chełm, Hrubieszów, Izbica, Janów Lubelski, Krasnostaw, Kraśnik, Leśniowice, Międzyrzec Podlaski, Niemce, Opole Lubelskie, Ryki, Siennica Różana, Szczebrzeszyn, Terespol, Tomaszów Lubelski oraz Włodawa. Mieszkania w SIM dedykowane są dla osób i rodzin nie posiadających własnego mieszkania w danej miejscowości, które dysponują środkami na regularne opłacanie czynszu, jednak ich dochody są za niskie na zaciągnięcie kredytu hipotecznego na mieszkanie.

Inwestycja realizowana przez SIM Lubelskie Sp. z o.o. obejmuje budowę zespołu budynków wielorodzinnych (60 lokali mieszkalnych) wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną w Łukowie przy ul. Wileńskiej, na działkach nr ewid. 10988/13 i 10988/5.

W 2024 roku SIM Lubelskie Sp. z o.o. uzyskała pozwolenie na budowę dwóch budynków wielorodzinnych. Rozpoczęcie robót budowlanych planowane jest na III/IV kwartał 2025 roku. Natomiast uzyskanie decyzji o pozwolenie na użytkowanie oraz zasiedlenie lokali planowane jest na IV kwartał 2027 roku.

7. Gospodarka komunalna

7.1. Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta

Gospodarka odpadami komunalnymi należy do zadań własnych Gminy. Miasto Łuków realizuje ten ustawowy obowiązek wypełniając założenia ustawy z dnia 13 września 1996 r., o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 1717 z późn. zm.) oraz uchwał Rady Miasta Łuków. W 2024 r. systemem odbierania odpadów komunalnych objęte

były wszystkie nieruchomości położone na terenie miasta: zarówno zamieszkałe jak i niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne. W wyniku przeprowadzonego przetargu nieograniczonego od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie miasta Łuków usługa realizowana była przez Przedsiębiorstwo Usług i Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. Firma ta prowadziła równolegle Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. W ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przeprowadzono dwie zbiórki zużytego sprzętu RTV i ADG oraz odpadów wielkogabarytowych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Od 1 września 2024 roku stawki opłaty³ za gospodarowanie odpadami komunalnymi uległy zmianie i wynosiły 27 zł miesięcznie od osoby przy założeniu, że daną nieruchomość zamieszkują maksymalnie trzy osoby. W przypadku nieruchomości, na której zamieszkuje większa ilość osób, stawka opłaty za czwartą i kolejną osobę wynosiła 24 zł. Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi, mieli możliwość skorzystania z częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z tytułu kompostowania w kompostowniku przydomowym bioodpadów stanowiących odpady komunalne⁴. Natomiast dla właścicieli nieruchomości, których średni miesięczny dochód w roku poprzednim nie przekroczył kwoty uprawniającej do otrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, funkcjonowała kwota zwolnienia w wysokości 7 zł miesięcznie za każdą osobę wchodzącą w skład gospodarstwa domowego. Na koniec 2024 roku 1598 mieszkańców nieruchomości jednorodzinnych korzystało ze zwolnienia w części z opłaty za odpady komunalne z tytułu kompostowania bioodpadów w przydomowym kompostowniku oraz 8 mieszkańców w drugim przypadku.

Miasto Łuków w 2024 roku uzyskało dochody z tytułu dokonywanych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 8 150 175,14 zł. Natomiast wysokość wszystkich wydatków to 8 627 249,61 zł. Oznacza to, że system gospodarki odpadami nie zbilansował się. Na koniec 2024 roku 27 094 osób posiadało meldunek stały na terenie miasta Łuków. Według złożonych deklaracji o wysokości opłaty zagospodarowanie odpadami komunalnymi, systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było 24 548 mieszkańców.

Ponadto:

- w związku ze zmniejszeniem ilości osób zamieszkałych na nieruchomości, wezwano 80 właścicieli do złożenia nowej deklaracji;
- wszczęto 8 postępowań administracyjnych w celu naliczenia podwyższonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku z niewłaściwą segregacją;

³ Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wprowadzone zostały Uchwałą nr III/21/2024 Rady Miasta Łuków z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz ustalenia stawki opłaty za pojemnik lub worek przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2024 r., poz. 3343)

⁴ Zgodnie z Uchwałą nr III/22/2024 Rady Miasta Łuków z dnia 2 kwietnia 2021r. w sprawie zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2021r., poz. 2082)

- wydano 12 decyzji w sprawie utraty prawa do korzystania ze zniżki z tytułu kompostowania bioodpadów w przydomowych kompostownikach;
- do mieszkańców wysłano 511 ankiet dotyczących zagospodarowania bioodpadów w przydomowych kompostownikach;
- wystawiono 1641 upomnień oraz 174 tytuły wykonawcze z tytułu zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

7.2. Statystyki dot. gospodarki odpadami

W 2024 roku odebrano z terenu miasta Łuków 7 983,97 Mg odpadów, w tym 2,56 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych tj. 0,04 % wszystkich odebranych odpadów. Największą frakcją odbieranych odpadów komunalnych stanowiły odpady kuchenne ulegające biodegradacji oraz pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych, które wyniosły 3 067,48 Mg (38,42 % wszystkich odpadów). Pomimo możliwości uzyskania ulgi z tytułu kompostowania bioodpadów w kompostownikach przydomowych frakcja odpadów biodegradowalnych wciąż jest największa.

W tabeli umieszczonej poniżej, przedstawiono liczbowy udział poszczególnych odpadów odebranych z wszystkich rodzajów nieruchomości z terenu miasta Łuków w 2024 roku na podstawie umowy zawartej z Przedsiębiorstwem Usług i Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o.

Lp.	Rodzaje odebranych odpadów komunalnych	Ilość odebranych odpadów w tonach
1.	Opakowania z papieru i tektury	466,7900
2.	Opakowania z tworzyw sztucznych	1 129,3800
3.	Opakowania ze szkła	506,1600
4.	Odpady ulegające biodegradacji (kuchenne)	1 966,8200
5.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,8450
6.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	4,8150
7.	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	2 433,6000
8.	Popiół	303,8600
9.	Odpady ulegające biodegradacji (odpady z pielęgnacji terenów zielonych)	1 100,6600
10.	Inne odpady nieulegające biodegradacji	13,1500
11.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2,5600
12.	Odpady wielkogabarytowe	50,3300

Tabela 12. Ilość w tonach zebranych odpadów komunalnych na terenie Miasta Łuków w roku 2024. Źródło: obliczenia własne.

Realizując ustawowy obowiązek prowadzenia ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i szamb na terenie Miasta Łuków dokonano weryfikacji oraz zaewidencjonowano 106 przydomowych oczyszczalni ścieków i 402 szamb. W ramach prowadzenia tego rejestru

skontrolowano dokumenty potwierdzające korzystanie z usług asenizacyjnych przez mieszkańców na terenie Miasta Łuków.

Ponadto przeprowadzono kontrolę przedsiębiorców odbierających nieczystości ciekłe od mieszkańców miasta Łuków.

7.3. Oświetlenie uliczne

Do zadań Zakładu Gospodarki Lokalowej w Łukowie należy utrzymanie oświetlenia ulicznego na terenie miasta. W 2024 roku ilość punktów świetlnych wynosiła 3416 z czego 1968 stanowiły oprawy świetlne w technologii LED. W 2024 roku zanotowano 272 awarie oświetlenia o różnej skali uszkodzeń, zaczynając od wymiany źródła światła czy całej oprawy oświetleniowej a kończąc na robotach ziemnych w przypadku konieczności wymiany przewodu zasilającego.

7.4. Monitoring miejski

Miasto Łuków objęte jest systemem monitoringu miejskiego. Na terenie miasta zainstalowanych jest 160 sztuk kamer, które rozmieszczone są w strategicznych punktach miasta. Monitoring spełnia szereg funkcji m.in.:

- ułatwia pracę policji i innych służb,
- jest jednym z narzędzi do walki z przestępczością,
- ma działanie prewencyjne, zapobiegawcze i odstraszaające,
- przyczynia się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta,
- wspomaga sprawne zarządzanie bezpieczeństwem.

Kamery rejestrują obraz z różnych zdarzeń między innymi z: bójek, pobić, rozbojów, wykroczeń, zdarzeń związanych ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych, naruszeniem przepisów ruchu drogowego, czy z kradzieżami.

Miasto Łuków w 2024 roku miało podpisane umowy ze Spółką LUKMAN MULTIMEDIA Sp. z o.o. na świadczenie usług serwisowych dla potrzeb miejskiego monitoringu wizyjnego oraz zapewnienie sygnału wizyjnego w systemie radiowo-światłowodowym pochodzących z punktów kamerowych miejskiego monitoringu wizyjnego do centrum obsługi monitoringu zlokalizowanego w budynku Komendy Powiatowej Policji w Łukowie.

7.5. Zieleń miejska i place zabaw

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2024 r. Miasto zwracało dużą uwagę na zieleni miejską. Zagadnieniem tym zajmował się Zarząd Dróg Miejskich w Łukowie i częściowo Zakład Gospodarki Lokalowej, dbając chociażby o świąteczne dekorowania miasta. Pracami ZDM ukwiecono 45 kwietników zawieszonych na latarniach przy głównych ulicach miasta, a także

46 betonowych donic oraz 7 kaskadowych konstrukcji kwietnikowych - zarówno roślinami sezonowymi, jak i wieloletnimi. Prace obejmowały regularne podlewanie i nawożenie nasadzeń, a także pielęgnację wieloletnich łąk kwietnych o łącznej powierzchni 1800 m². Pod opieką znalazło się około 750 młodych drzew, które podlewano i poddawano cięciom formującym - m.in. na terenie zalewu Zimna Woda, cmentarzy i targowiska. Na ulicach Dmocha, Kwiatkowskiego i Wereszczakównoy zdemontowano 250 m² nawierzchni, przygotowując teren pod nowe nasadzenia drzew i krzewów zaplanowane na jesień.

W ramach prac przy miejskich terenach rekreacyjnych założono nową murawę boiska przy ul. Krasińskiego. Regularnie koszone zieleńce w pasach drogowych, Parku Miejskim i na bulwarze Niepodległości – średnio siedem razy w sezonie. Systematycznie usuwano odrosty korzeniowe oraz chwasty na chodnikach i placach miejskich. Przeprowadzono również renowację elementów małej architektury – m.in. ławek i koszy w parku, na bulwarze i przy fontannie. Usuwano drzewa zgodnie z obowiązującymi decyzjami, a tężnia solankowa i fontanna były na bieżąco konserwowane, uzupełniano też solankę i wodę.

Zarząd Dróg Miejskich był także realizatorem zwycięskiego projektu Łukowskiego Budżetu Obywatelskiego, a o szczegółach tego przedsięwzięcia wspomniano w rozdziale 5.10. Raportu. Natomiast ZGL zajmował się bieżącym utrzymaniem porządku i czystości na nieruchomościach Miasta Łuków o powierzchni 76 621 m². Administrując placami zabaw o łącznej powierzchni 12 700 m², utrzymywał w tych miejscach porządek i czystość, wykonując także naprawy i konserwacje. Zestawienie placów zabaw przedstawia tabela poniżej:

Lp.	Obiekt i lokalizacja	
1.	Plac zabaw i Otwarta Strefa Aktywności	przy ul. 700-lecia
2.	Plac zabaw wraz z siłownią zewnętrzną	przy ul. Broniewskiego - Gałczyńskiego
3.	Plac zabaw wraz z siłownią zewnętrzną	przy ul. Chrobrego
4.	Otwarta Strefa Aktywności	przy ul. Konstytucji 3 Maja
5.	Plac zabaw „Muminek” wraz z siłownią	przy ul. Krasińskiego
6.	Plac zabaw	przy ul. Nowogródek
7.	Plac zabaw dla dzieci młodszych	przy ul. Rogalińskiego (park miejski)
8.	Plac zabaw dla dzieci starszych	
9.	Siłownia zewnętrzna	
10.	Trasa zdrowia	
11.	Skate Park	
12.	Plac zabaw	przy ul. Rurowej
13.	Siłownia zewnętrzna	przy ul. Rurowej
14.	Plac zabaw i Otwarta Strefa Aktywności	przy ul. Stawki
15.	Plac zabaw i Otwarta Strefa Aktywności	na os. Klimeckiego
16.	Street Workout	przy Krznie
17.	Siłownia zewnętrzna	os. Unitów Podlaskich

Tabela 13. Wykaz obiektów konserwowanych przez Zakład Gospodarki Lokalowej w Łukowie.

7.6. Targowiska

Utrzymanie targowisk miejskich to zadanie Zakładu Gospodarki Lokalowej w Łukowie. ZGL w 2024 r. zarządzał Targowiskiem Miejskim nr 1 przy ul. Prusa i ul. Łąkowej oraz Targowiskiem nr 2 przy ul. Kanałowej 3 (tzw. „Nowa Baltona”). Powierzchnia tych obiektów wynosiła:

- Targowisko ul. B. Prusa - 33 150 m²
- Targowisko przy ul. Łąkowej - 10 580 m²
- Targowisko przy ul. Kanałowej - 2 800 m²

W 2024 roku koszty związane z utrzymaniem porządku i czystości na terenie wyżej wymienionych targowisk wyniosły 247 784,73 zł brutto.

7.7. Cmentarze

Miasto Łuków zarządza jednym cmentarzem komunalnym o powierzchni 20 293 m², zlokalizowanym przy ul. Zapowiednik, a także zabytkowym Cmentarzem Wojennym przy ul. Strzelniczej, który ma powierzchnię 22 178 m². Łączne koszty poniesione na cmentarzu komunalnym w 2024 r. wyniosły 236 481,03 zł brutto. Znaczącą kwotę wydatkowano na wykonanie piwnic grobowców i budowę chodników.

7.8. Opieka nad zwierzętami

W 2024 roku Miasto Łuków posiadało zawartą umowę z podmiotem na przyjmowanie i zapewnienie opieki zwierzętom w schronisku, a także interwencyjne wyłapywanie bezdomnych zwierząt z terenu miasta. W ten sposób zapewniono opiekę 55 zwierzętom.

Samorząd zawarł też umowę na wykonywanie zabiegów weterynaryjnych zleczanych przez Miasto Łuków. W 2024 roku mieszkańcy miasta uwłaszczyli 76 kotów i 5 psów. Dodatkowo obowiązywała umowa na odbiór i utylizację martwych zwierząt, jak też umowa na zapewnienie opieki porzuconym, zabłąkanym lub odebranych na mocy decyzji burmistrza zwierząt gospodarskich, które utraciły tymczasowo lub trwale właściciela.

Na realizację zadania opieki nad zwierzętami Miasto Łuków w roku 2024 wydatkowało 286 851,00 zł (w tym: schronisko 192 500,00 zł; usługa weterynaryjna 84 610,00 zł; zakup karmy dla kotów 8 741,00 zł; opieka dla zwierząt gospodarskich 1 000,00 zł).

7.9. Transport publiczny

Rok 2024 był już czwartym rokiem w którym funkcjonowała bezpłatna komunikacja miejska, składająca się z trzech linii autobusowych, nazwanych „Ł1”, „Ł2”, „Ł3” i „Ł4”. Wiązało się to z podjęciem przez Radę Miasta stosownej uchwały i poprzedzone zostało analizą potrzeb

społecznych. Linia „Ł1” o przebiegu: Wereszczakówny - Zimna Woda - Ławki funkcjonowała siedem dni w tygodniu od 22 czerwca do 1 września z natężeniem i zwiększeniem kursów w dni weekendowe i świąteczne. Linia ta - podobnie jak w roku poprzednim - cieszyła się dużym zainteresowaniem społecznym. Linia „Ł2” o przebiegu Świdry Stacja Paliw - Wereszczakówny - PKP oraz linia „Ł3” o przebiegu Łapiguz - Rurowa - Wólka Świątkowa, kursowały w dni robocze od 2 stycznia do 31 grudnia. Natomiast Linia „Ł4” o przebiegu PKP Łuków - ul. Zapowiednik - Karwacz - PKP Łuków została uruchomiona od 01 kwietnia do 31 stycznia i kursowała w dni robocze.

Przy tworzeniu rozkładów jazdy dla linii istotnym kryterium doboru właściwych godzin kursowania autobusów były rozkłady jazdy pociągów oraz potrzeba dowiezienia dzieci i młodzieży do szkół podstawowych i średnich zlokalizowanych na terenie miasta. W trakcie roku dokonywano aktualizacji i zmian rozkładu jazdy, które podyktowane były sugestiami i potrzebami zgłaszanymi przez mieszkańców.

Ponadto na wnioski mieszkańców w okresie od 31 października do 2 listopada 2024 r. Miasto wspólnie ze spółką PKS w Łukowie S.A. uruchomiło specjalną linię autobusową relacji ul. Wereszczakówny - ul. Zapowiednik, która umożliwiła dotarcie m.in. na cmentarz komunalny oraz cmentarz parafialny św. Rocha. Podjęcie tego działania miało zachęcić mieszkańców do pozostawienia własnych samochodów i wybrania podróży na cmentarze innym środkiem transportu. Było również wyjściem naprzeciw oczekiwaniom osób starszych, mających ograniczoną możliwość poruszania się lub nieposiadających własnego środka transportu.

8. Działania spółek komunalnych oraz jednostek organizacyjnych w 2024 r.

8.1. Działalność PUIK Sp. z o.o w Łukowie

Przedsiębiorstwo Usług i Inżynierii Komunalnej w Łukowie Sp. z o. o. jest odpowiedzialne przede wszystkim za pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, a także zbieranie, obróbkę i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne. Na dzień 31.12.2024 r. Spółka zatrudniała ogółem 92 (na dzień sporządzenia sprawozdania 91) osoby z tego 18 kobiet i 74 mężczyzn. Średni staż pracy pracowników w Spółce wynosi 17 lat.

W 2024 roku Przedsiębiorstwo realizowało zadania inwestycyjne zgodnie z wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. W ramach tych inwestycji przeprowadzono modernizację sieci wodociągowej na ulicy Wilczyńskiego (na odcinku od ulicy Kilińskiego do ulicy Skrzetuskiego) oraz na ulicy Kryńskiego (na odcinku od ulicy Sienkiewicza do ulicy Wilczyńskiego). Ponadto wybudowano sieci wodociągowe na ulicach Wilczyńskiego, Kryńskiego, Stankiewicza I i II, Barbary Łukasiewicz, Broniewskiego oraz Letniskowej. W zakresie kanalizacji wykonano budowę sieci na ulicach Stankiewicza,

Barbary Łukasiewicz, Kryńskiego oraz w rejonie ulic Wileńska, Zagrodowa i Kresów Wschodnich. Dodatkowo zmodernizowano pompownię drugiego stopnia na Stacji Uzdatniania Wody oraz przeprowadzono modernizację instalacji oświetlenia w obrębie Oczyszczalni Ścieków.

W 2024 roku Spółka osiągnęła przychody w wysokości 27,7 mln zł, co oznacza wzrost o 18,4% w porównaniu do roku poprzedniego. Największy udział w przychodach miał odbiór ścieków (46,4%), a następnie działalność Zakładu Oczyszczania Miasta (28,4%) i dostawa wody (16,7%). Rok zakończył się zyskiem netto w wysokości 812,5 tys. zł - to ponad sześciokrotnie więcej niż w 2023 roku. Mimo to podstawowa działalność Spółki (woda, ścieki, oczyszczanie miasta) przyniosła stratę w wysokości ponad 1 mln zł. Kompleksowe informacje na temat działalności Spółki w 2024 r. znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Przedsiębiorstwa Usług i Inżynierii Komunalnej w Łukowie Sp. z o. o. za okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

8.1.1. Wodociągi

Spółka w 2024 r. na bieżąco wykonywała swoją działalność w zakresie produkcji wody, dysponując na dzień 31 grudnia 92,1 km sieci wodociągowej. W całym roku pozyskano (wyprodukowano) 1 320,8 m³ wody, ponosząc przy tym straty wody na poziomie 5,1%.Szczegóły przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie	2023 rok (w m ³)	2024 rok (w m ³)
Pozyskanie wody (produkcja)	1 293,1	1 320,8
Woda rozprowadzona (z SUW do miasta)	1 227,2	1 261,2
Sprzedaż wody zafakturowana, w tym:	1 141,9	1 167,6
gospodarstwa domowe	871,8	886,2
woda zużywana bezpowrotnie	34,7	47,3
przemysł i usługi	84,6	79,1
pozostali odbiorcy	150,8	155,1
Sprzedaż niezafakturowana (obiekty PUIK)	23,2	24,0
Straty wody (sprzedaż / ilość wody rozprowadzonej)	7%	7,4%
Straty wody (sprzedaż + zużycie przez PUIK / ilość wody rozprowadzonej)	5,1%	5,5 %

Tabela 14. Produkcja i sprzedaż wody w latach 2023-2024 (w tys. m³). Źródło: opracowanie własne.

W 2024 roku Stacja Uzdatniania Wody zużyła na cele technologiczne 59,6 tys. m³ wody. Zafakturowano sprzedaż 1.167,6 tys. m³ wody (wzrost o 33,6 tys. m³), a z ujęć głębinowych pozyskano o 27,7 tys. m³ więcej wody niż rok wcześniej. Średnie zużycie energii na uzdatnienie 1 m³ wody wyniosło 0,52 kWh.

Usunięto 31 awarii na rozdzielczej sieci wodociągowej i 31 na armaturze. Zgłoszono 53 awarie na przyłączach, z czego 33 usunięto. Zmodernizowano 400,5 m sieci wodociągowej (w ul. Wilczyńskiego i Kryńskiego) i wybudowano 1.475,5 m nowej sieci (Wilczyńskiego,

Kryńskiego, Stankiewicza I i II, Barbary Łukasiewicz, Broniewskiego, Letniskowa). Łączny koszt tych prac wyniósł ponad 480 tys. zł netto.

Wybudowano 1.059,5 m sieci kanalizacji sanitarnej (Stankiewicza I i II, Barbary Łukasiewicz, Kryńskiego, Wileńska-Zagrodowa-Kresów Wschodnich) za łączną kwotę ponad 630 tys. zł netto.

W okresie kwiecień-październik 2024 r. zmodernizowano pompownię II stopnia SUW - wymieniono pompy na zestaw hydroforowy (5 pomp pionowych CR95-2 z silnikami 15 kW), wykonano nowe orurowanie i instalację sterującą. Koszt inwestycji wyniósł 515.000 zł netto. Modernizacja przyniosła oszczędność energii na poziomie ok. 20%.

Sieć wodociągowa zwiększyła się o 1,5 km, a przyłączy wodociągowych przybyło 22 sztuki (obsługa 36 budynków, ok. 0,9 km). Zakończono wymianę wodomierzy ze zdalnym odczytem na osiedlu Nowy Łuków II.

Na koniec roku obowiązywało 5.019 umów na dostawę wody. Liczba wodomierzy głównych wyniosła 5.204 szt., a wodomierzy wody bezpowrotnie zużywanej - 1.064 szt. Zawarto 57 nowych umów na taką dostawę. Zamontowano 29 wodomierzy głównych i wymieniono 670 szt. Łączna liczba urządzeń ze zdalnym odczytem wyniosła 1.849.

8.1.2. Odprowadzanie ścieków

W przypadku innej gałęzi działalności PUIK, jakim jest odbiór i oczyszczanie ścieków system obejmował w 2024 roku:

- 105,8 km sieci kanalizacyjnej,
- 17 przepompowni ścieków,
- oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną (średni dobowy przepływ: 9.692 m³, rzeczywisty w 2024 r.: 8.929 m³, obciążenie projektowe: 96.500 RLM).

W 2024 r. zaewidencjonowano 49 nowych przyłączy kanalizacyjnych. Odebrano 6.708 m³ nieczystości ciekłych z miasta i 11.538 m³ z gminy. W porównaniu do 2023 r. wzrosła ilość odebranych nieczystości z miasta, a spadła z gminy. Ilość rozliczonych ścieków zwiększyła się o 20,17 tys. m³, natomiast ścieków dowożonych do oczyszczalni ubyło o 0,2 tys. m³.

W 2024 r. ścieki rozliczone stanowiły 54,6% wszystkich oczyszczonych ścieków (wzrost o 2,6 p.p.), a 45,4% to wody obce (opadowe i infiltracyjne). Ilość ścieków mieszkańców ustalana jest na podstawie zużycia wody.

Prace własne Zakładu w 2024 r.:

- usunięcie 340 niedrożności sieci kanalizacyjnej (WUKO),
- remont 33 studni i włączów,

- 94 usługi czyszczenia/udroźnienia urządzeń dla innych podmiotów na kwotę 120.778,81 zł netto.

Dzięki modernizacji węzła odwadniania osadów i rozbudowie kompostowni rozwiązano problem zagospodarowania nadmiarowych osadów. Powstaje do 30 ton osadów dziennie (po odwodnieniu i higienizacji). W 2024 r. przekazano łącznie 5.720 Mg osadów (23% suchej masy).

Problemem są stare, nieszczelne sieci kanalizacyjne z lat 70. i 80. (rury kamionkowe i betonowe), które infiltrują wodę gruntową, zwiększając koszty oczyszczania i opłaty środowiskowe. W 2024 r. ścieki obce stanowiły ponad 1,48 mln m³, czyli 45,4% oczyszczonych ścieków. Potrzebne są dalsze inwestycje w uszczelnienie kanałów i studni.

Spółka kontynuowała realizację Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji (2020-2024). W 2024 r. na terenie oczyszczalni zrealizowano m.in. wymianę oświetlenia.

Odbiór ścieków	2021 (m ³)	2022 (m ³)	2023 (m ³)	2024 (m ³)
Ścieki oczyszczone i odprowadzone do rzeki	3 401,1	3 215,7	3354,34	3 267,96
Ścieki rozliczone ogółem:	1 713,8	1 736,9	1764,2	1784,37
Gospodarstwa domowe	807,8	821,8	834,9	847,8
Ścieki przemysłowe	751,1	757,2	772,4	774,2
Pozostali odbiorcy (instytucje użytku publicznego)	127,6	131,5	127,9	131,4
Ścieki Łazy	27,3	26,4	29,5	29,5
Nieczystości ciekłe dowożone do oczyszczalni	14,7	13,3	19,1	18,9

Tabela 15. Odbiór ścieków w latach 2021-2024 (w tys. m³). Źródło: opracowanie własne.

8.1.3. Kompostownia

W PUIK funkcjonowała też kompostownia zlokalizowana przy ul. Świderskiej. Jej głównym zadaniem było przetwarzanie odpadów powstających w procesie oczyszczania ścieków prowadzonym w Zakładzie Kanalizacji i Oczyszczania Ścieków. Na kompostownię trafiały również odpady zielone dostarczane do PSZOK oraz zbierane z nieruchomości wielorodzinnych na terenie miasta Łuków. Odpady były przetwarzane w procesie R3 - kompostowania i innych biologicznych metod odzysku substancji organicznych.

W 2024 roku zagospodarowano ok. 7 311 ton odpadów, w tym ok. 1 678 ton odpadów zielonych. Końcowym produktem procesu były środki poprawiające właściwości gleby: PRO-PLON oraz PRO-PLON PLUS. W 2024 roku Sekcja Kompostowni wprowadziła do obrotu 600 Mg PRO-PLON i 1 230,10 Mg PRO-PLON PLUS, przeznaczonych na potrzeby rolnictwa.

W pierwszych latach funkcjonowania instalacja zmagiała się z emisją uciążliwych odorów, szczególnie dla mieszkańców południowej części Łukowa i Świder. W celu ograniczenia tych uciążliwości wprowadzono szereg działań technicznych i organizacyjnych, m.in.:

- Faza intensywnego kompostowania, przebiegająca w temperaturze powyżej 60°C, była prowadzona w zamkniętych reaktorach z odprowadzeniem powietrza na płuczkę wodną i biofiltr.
- Na etapie przygotowania i dojrzewania wsadu stosowano biologiczny preparat firmy Cleanergy, ograniczający emisję odorów i przyspieszający rozkład materii organicznej.
- Na przetrzuarce pryzmowej Backhus zamontowano system zraszania preparatem biologicznym oraz system zamgławiania antyodorowego.
- Do obsługi zbiornika odcieków wykorzystywano pojazd asenizacyjny, co zapobiegało emisji zapachów przez parowanie.
- Na zbiorniku przeciwpożarowym zainstalowano wiatrowskaz, który umożliwiał prowadzenie prac odorogennych tylko przy sprzyjającym kierunku wiatru (na tereny niezamieszkałe).
- Zakupiono mobilną maszynę VIRBUS do rozpylania środka dezodoryzującego OC107 - używaną podczas prac mogących powodować emisję zapachów.
- Rozpoczęto przykrywanie pryzm membraną Toptex Compost, ograniczającą emisję odorów na etapie dojrzewania.
- Zrealizowano nasadzenia roślin zimozielonych (do 3 m wysokości) wokół placu kompostowni - zgodnie z zaleceniami WIOŚ w Białej Podlaskiej.
- W ramach wymiany doświadczeń z innymi instalacjami, prowadzono eksperymenty z modyfikacją składu wsadu (zwiększenie udziału węgla), co wpływało na przyspieszenie procesu i zmianę zapachu z gnilnego na ziemisty po fazie intensywnej.

PUIK Sp. z o.o. prowadziło również prace nad opracowaniem Strategii Zagospodarowania Osadów Ściekowych, której celem jest wybór optymalnej metody przetwarzania z uwzględnieniem kosztów społecznych.

8.1.4. Odbiór odpadów komunalnych

W 2024 roku Zakład Oczyszczania Miasta prowadził przede wszystkim odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości położonych na terenie miasta Łukowa oraz zarządzał Punktem Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) dedykowanym mieszkańcom miasta oraz gminy Łuków. Ponadto Zakład świadczył inne usługi związane z gospodarowaniem odpadami, w tym:

- odbieranie i transport odpadów nieulegających biodegradacji, m.in. z cementarzy;
- odbieranie i transport odpadów powstałych podczas czyszczenia ulic i placów;
- odbieranie i transport odpadów wielkogabarytowych od mieszkańców miasta do PSZOK-u;
- odbieranie i transport odpadów remontowych o kodach 170101 i 170102 od mieszkańców miasta do PSZOK-u.

W ciągu całego 2024 roku pracownicy Zakładu odbierali odpady komunalne zarówno z nieruchomości zamieszkałych, jak i tych, na których nie zamieszkują mieszkańcy, lecz powstają odpady komunalne, pod warunkiem złożenia przez ich właścicieli stosownych deklaracji w Urzędzie Miasta Łuków i pozostania w systemie gminnym. Odbierane odpady

były transportowane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Adamkach koło Radzyna Podlaskiego, gdzie poddawano je recyklingowi lub składowaniu.

Dodatkowo na podstawie zawartych umów Zakład realizował usługi odbioru i transportu:

- odpadów z czyszczenia ulic i placów (kod 20 03 03) na rzecz Zarządu Dróg Miejskich w Łukowie, Zarządu Dróg Powiatowych, Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej S.A. oraz Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łukowie. Odpady te były przekazywane na składowisko odpadów w Łęcznej,
- odpadów nieulegających biodegradacji (kod 20 02 03) z Cmentarza Parafialnego w Łukowie oraz cmentarzy w Zarzeczcu Łukowskim, Krynca, Gręzówce i Dąbiu (gmina Łuków). Odpady z cmentarzy miejskich trafiały na składowisko w Łęcznej, natomiast z cmentarzy w gminie Łuków - do zakładu w Adamkach.

W trakcie roku Zakład świadczył również usługi odbioru odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów remontowych od różnych podmiotów gospodarczych.

Odbiór i transport odpadów komunalnych oraz prowadzenie PSZOK-u dla mieszkańców Łukowa realizowane były na podstawie umowy zawartej po rozstrzygnięciu przetargu nieograniczonego, obowiązującej od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku. Rozliczenie za odbiór odpadów odbywało się na podstawie opłaty za tonę odebranych odpadów, natomiast prowadzenie PSZOK-u było objęte stałą miesięczną opłatą.

W ramach tej umowy w 2024 roku przeprowadzono dwie zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu AGD i RTV (wiosenną i jesienną), podczas których odebrano odpady z ponad 449 nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych.

PSZOK dla mieszkańców gminy Łuków działał na podstawie odrębnej umowy, obowiązującej w tym samym okresie, również rozliczanej stałą miesięczną opłatą.

Rodzaj odebranych odpadów	Ilość odebranych odpadów [Mg] w 2023 roku	Ilość odebranych odpadów [Mg] w 2024 roku
Odpady odebrane na podstawie umowy z Miastem Łuków		
Opakowania z papieru i tektury	431,32	466,79
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	22,61	2,56
Opakowania z tworzyw sztucznych i metali	1049,88	1129,38
Opakowania ze szkła	497,94	506,16
Zmieszane odpady opakowaniowe	-	1,18
Inne nie wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	2186,09	2433,60
Inne odpady nieulegające biodegradacji (cmentarz)	11,72	13,07
Odpady ulegające biodegradacji	979,11	1966,82
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1 897,02	0

Inne nie wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	375,15	303,86
Odpady wielkogabarytowe (zbiórki miejskie)	54,18	50,33
Zużyty sprzęt AGD i RTV (zbiórki miejskie)	8,87	10,66
RAZEM	7513,89	6884,41
Odpady odebrane na podstawie innych umów		
Odpady z czyszczenia ulic i placów	39,05	23,48
Inne odpady nieulegające biodegradacji	121,93	104,34
Zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne	2,40	1,86
Odpady wielkogabarytowe	5,65	1,65
Zmieszane odpady opakowaniowe	1,24	1,18
Opakowania z papieru i tektury	-	-
Inne nie wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	1,74	0,30
Gruz	23,80	11,30
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	-	12,11
Zmieszane odpady z budowy	7,92	0
RAZEM	203,39	156,22

Tabela 16. Zestawienie ilości odpadów odebranych w latach 2023-2024. Źródło: opracowanie PUIK.

Rodzaj odpadu	Ilość odpadów [Mg] w 2023 roku	Ilość odpadów [Mg] w 2024 roku
Styropian	3,04	6,41
Zużyte opony	43,10	54,48
Gruz	322,215	339,73
Szkło	6,74	9,97
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych	5,75	77,54
Odpadowa papa	10,06	18,98
Zmieszane odpady z budowy	42,64	0
Leki	0,865	0
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	23,81	27,29
Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,12	0,18
Popioły	0	0
Metale	0,93	0
Żelazo i stal	0	4,57
Baterie i akumulatory	0,153	0,29
Odpady wielkogabarytowe	196,46	271,48
Farby, tusze itp	8,58	0
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych	0	8,88
Odpady ulegające biodegradacji	148,495	451,46

RAZEM	812,028	1271,26
--------------	----------------	----------------

Tabela 17. Porównanie ilości przyjętych odpadów do PSZOK z terenu Miasta Łuków w latach 2023-2024

8.1.5. Laboratorium

W Przedsiębiorstwie Usług i Inżynierii Komunalnej w Łukowie funkcjonowało też akredytowane Laboratorium. W 2024 roku Laboratorium prowadziło badania na potrzeby Zakładu Kanalizacji i Oczyszczania Ścieków oraz Zakładu Wodociągów, a także realizowało zlecenia klientów zewnętrznych. Łącznie przebadano 1971 próbek - o 913 mniej niż w 2023 roku, ale o 92 więcej niż w 2022 roku. Spadek liczby badań wynikał z zakończenia intensywnych analiz osadów ściekowych prowadzonych w 2023 roku w związku z optymalizacją pracy wirówek.

Na potrzeby Przedsiębiorstwa wykonano 1584 analizy, obejmujące ścieki, osady ściekowe, wodę rzeczną, wodę surową i uzdatnioną oraz wodociągową. Dodatkowo w ramach potwierdzenia ważności wyników przebadano 198 próbek. Zlecenia klientów zewnętrznych objęły 197 próbek w ramach 92 zleceń, głównie badań fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody - m.in. dla zakładów wodociągowych i klientów indywidualnych.

Laboratorium działało zgodnie z wymaganiami akredytacyjnymi PCA (nr AB 1067), realizując trzecią ocenę nadzorczą w ramach czwartego cyklu akredytacji, która objęła badania sensoryczne oraz fizykochemiczne wody i ścieków, w tym pobieranie próbek. W 2024 roku rozszerzono zakres akredytacji o kolorymetryczne oznaczanie chloru wolnego w wodzie oraz wdrożono normy PN-ISO 29201:2022-02 i PN-EN ISO 7704:2023-06 w badaniach mikrobiologicznych.

Laboratorium uzyskało także coroczne zatwierdzenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łukowie (decyzja ONS-HK.903.8.61.2024.MB z 31.12.2024 r.) do prowadzenia badań wody przeznaczonej do spożycia w zakresie fizykochemicznym, mikrobiologicznym i sensorycznym, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

8.2. Działalność PEC Sp. z o.o w Łukowie

Przedmiotem podstawowej działalności Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Łukowie jest wytwarzanie oraz przesyłanie i dystrybucja ciepła na terenie miasta. Nad prawidłowym funkcjonowaniem Spółki czuwało 43 pracowników, w tym 27 na stanowiskach fizycznych (stan na 31.12.2024 r.). Wszyscy z wyjątkiem 1 osoby zatrudnieni byli na podstawie umowy o pracę.

Ciepło wytwarzane w całości w ciepłowni przy ul. Świderskiej w Łukowie, przesyłane było w postaci gorącej wody siecią ciepłowniczą o łącznej długości 21,164 km. PEC dostarczał ciepło na potrzeby ogrzewania pomieszczeń i podgrzewu wody wodociągowej do

222 indywidualnych węzłów cieplnych, które w całości stanowiły własność przedsiębiorstwa, były w pełni opomiarowane i zautomatyzowane, a nad prawidłowym przebiegiem ich pracy oraz całego systemu ciepłowniczego nieustannie i całodobowo czuwał Dystrybutor Sieci Ciepłowniczej, który ma dostęp do zdalnego nadzoru i sterowania. Poniżej przedstawiono kilka statystyk na powyższy temat:

Struktura odbiorców ciepła	
Liczba odbiorców ciepła, w tym:	84
spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	44
przedsiębiorstwa, instytucje i placówki oświatowe	39
pozostali odbiorcy	9
Zamówiona moc cieplna (na dzień 31.12.2023 r.)	30,1 MW
w tym na ogrzewanie pomieszczeń	22,6 MW (74,91 %)
Powierzchnia ogrzewanych budynków	387 055,15 m ²
Bilans ciepła w 2024 r.	
Produkcja ciepła	198 052 GJ
Sprzedaż ciepła	176 856 GJ
w tym na ogrzewanie pomieszczeń	125 256 GJ (70,82%)
Zużycie na potrzeby własne	1 090 GJ
Straty ciepła na przesyle	20 106 GJ
Zużycie opału (miał węglowy)	9 846,67 Mg
Średnioroczna sprawność wytwarzania ciepła	88,94%

Tabela 18. Struktura odbiorców ciepła i bilans ciepła w 2023 r. Źródło: opracowanie PEC.

W 2024 roku przedsiębiorstwo oprócz działalności eksploatacyjnej ciepłowni i sieci ciepłowniczej oraz wykonania niezbędnych remontów urządzeń i instalacji zapewniających ciągłość dostawy ciepła do odbiorców, prowadziło również działalność inwestycyjną przede wszystkim w zakresie rozbudowy sieci ciepłowniczej. W tym okresie przyłączono do miejskiego systemu ciepłowniczego nowe budynki mieszkalne, o mocy zamówionej 1,441369 MW i powierzchni mieszkalnej 21 630,00 m².

W ramach realizacji inwestycji wykonano odcinki sieci rozdzielczej, do których w kolejnych latach realizowane będą kolejne przyłączenia. Dokumentacją projektową inwestycji węzłów wymiennikowych, sieci ciepłowniczych i przyłączy do budynków Spółka wykonywała z wykorzystaniem własnych sił i środków. W nowych węzłach w celu zdalnego podglądu pracy zamontowano system telemetryczny.

Produkując z jednej strony ciepło, Spółka emitowała do powietrza 5 Mg (ton) pyłów oraz 17 968 Mg (ton) gazów. Szczegóły przedstawia tabela poniżej:

Rodzaj substancji zanieczyszczającej	Wielkość emisji zanieczyszczeń		Dopuszczalna roczna emisja zanieczyszczeń
	[kg/rok]	[Mg/rok]	[Mg/rok]

Gazy ogółem, w tym:	17 967 879,1249	17 968	
Benzo/a/piren	15,7547	-	-
Dwutlenek siarki	60 377,0172	60	134,4
Dwutlenek węgla	17 884 406,4380	17 884	-
Tlenek węgla	8 861,3128	9	-
Tlenek azotu w przeliczeniu na NO ₂	14 275,6022	14	56
Pyły ogółem, w tym:	5 176,9846	5	
Pyły węglowo-grafitowe, sadza	849,5706	1	-
Pyły ze spalania paliw	4 327,4141	4	21,9

Tabela 19. Emisja zanieczyszczeń do atmosfery przez PEC Sp. z o.o. w Łukowie w 2024 roku.

Wydatki inwestycyjne w PEC wyniosły łącznie 855 915,65 zł i rodzajowo kształtowały się następująco:

- Budowa sieci ciepłowniczej i przyłączy - wartość całkowita 589 516,92 zł;
- Budowa węzłów cieplnych oraz montaż ciepłomierzy - wartość całkowita 196 396,46 zł;
- Rozbudowa sieci telemetrycznej i serwera - wartość całkowita 62 839,72 zł;
- Zakupy środków trwałych pozostałe - wartość całkowita 7 162,55 zł.

W 2024 roku dokonano okresowego przeglądu i koniecznej wymiany sprzętu gaśniczego oraz urządzeń pożarowych będących na wyposażeniu obiektów i pomieszczeń oraz znajdujących się w pojazdach i maszynach należących do przedsiębiorstwa. Nie stwierdzono natomiast wystąpienia pożarów oraz zdarzeń potencjalnie pożarowych. Nie wystąpiły również zdarzenia i zachowania osób powodujące naruszenie zasad ochrony pożarowej lub zagrażające zdrowiu i życiu oraz środowisku naturalnemu. Spółka w 2024 r. nie odnotowała poważnych zdarzeń i awarii mających istotny wpływ dla bezpieczeństwa dostaw ciepła do odbiorców. Nie odnotowano także przekroczenia dopuszczalnych granicznych pułapów emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Rok 2024 zakończył się poprawą sytuacji finansowej spółki. Po spadku rentowności i stracie netto w 2023 r. (-458,3 tys. zł), spółka osiągnęła w 2024 r. zysk netto w wysokości 1,85 mln zł, co oznacza znaczącą poprawę (+4,03 razy rok do roku). Osiągnięty zysk netto 1,85 mln zł oraz zysk operacyjny 2,43 mln zł to efekty stabilnych przychodów i znacznie niższych kosztów, zwłaszcza amortyzacji oraz materiałów i energii. Dodatkowo, efektywne gospodarowanie uprawnieniami CO₂ oraz spadek kosztów finansowych przyczyniły się do poprawy ww. wyniku.

Kompleksowe informacje na temat działalności Spółki w 2024 r. znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Łukowie Sp. z o. o. za okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

8.3. Zakład Gospodarki Lokalowej w Łukowie

Zakład Gospodarki Lokalowej (ZGL) w Łukowie oprócz dbałości o funkcjonowanie oświetlenia ulicznego, administrowaniem placami zabaw, placami targowymi i cmentarzami komunalnymi, zajmował się także zarządzaniem innymi budynkami. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. ZGL zarządzał łącznie 60 budynkami, w tym:

- 27 budynkami mieszkalnymi stanowiącymi zasób Miasta Łuków (w tym 3 budynki wyłączone z użytkowania), w których znajdowało się:
- 116 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 4 251,52 m², w tym:
 - 18 lokali z umowami najmu socjalnego,
 - 6 lokali zajmowanych przez osoby bez tytułu prawnego do lokalu.
- 23 budynkami wspólnot mieszkaniowych, w których znajdowało się 135 lokali mieszkalnych stanowiących zasób miasta Łuków o łącznej powierzchni 5 937,74 m².
- 10 budynkami o przeznaczeniu biurowym, handlowym lub magazynowym, o łącznej powierzchni użytkowej 1 481,11 m².

W wyżej wymienionych budynkach znajdowały się również 33 lokale użytkowe o łącznej powierzchni 2 301,00 m². ZGL zarządzał także toaletami publicznymi, w tym:

- 2 toaletami półautomatycznymi;
- 1 toaletą publiczną na targowisku nr 2 przy ul. Kanałowej;
- 2 toaletami publicznymi na targowisku nr 1 przy ul. Prusa.

Ponadto 9 wspólnot mieszkaniowych było administrowanych przez zewnętrzne zarządy. W ich zasobach znajdowało się 18 lokali należących do miasta Łuków, o łącznej powierzchni użytkowej 907,59 m².

W 2024 roku poniesiono koszty związane z remontami w zasobach Miasta Łuków w łącznej kwocie 184 055,57 zł. Zakład zatrudniał ponadto 48 osób, w tym 32 osoby na stanowiskach pomocniczych, fizycznych, czy obsługi. 19 osób spośród wszystkich wymienionych zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę, a 29 na podstawie umów cywilnoprawnych.

8.4. Zarząd Dróg Miejskich w Łukowie

Miasto zapewniając utrzymanie odpowiedniego standardu infrastruktury drogowej deleguje obowiązki w tym zakresie na Zarząd Dróg Miejskich. ZDM to jednostka organizacyjna będąca zarządcą dróg publicznych miejskich, zajmująca się ich utrzymaniem, a także rozwojem infrastruktury (w tym przebudową, modernizacją, utrzymaniem i ochroną. Jednostka w 2024 roku zatrudniała 41 osób (wszystkie w formie umowy o pracę), z czego 12 osób zatrudnionych było na stanowiskach administracyjnych, 28 osób jako pracownicy fizyczni, a 1 osoba jako stanowisko pomocnicze.

Nad budżetem jednostki czuwał Dział Księgowości ZDM, a plan dochodów na 2024 rok wynosił 1 242 815,00 zł, natomiast wykonanie zamknęło się kwotą 1 270 556,28 zł, co stanowiło 102,23% planu. Głównym źródłem dochodów były opłaty za parkowanie i opłaty dodatkowe w ramach Strefy Płatnego Parkowania, które stanowiły 72% wszystkich wpływów.

21% dochodów pochodziło z opłat za zajęcie pasa drogowego oraz rocznych opłat za umieszczanie urządzeń niezwiązanych z funkcjonowaniem drogi. Pozostałe wpływy obejmowały m.in. odsetki bankowe, odszkodowania oraz dochody ze sprzedaży zbędnego majątku.

W zakresie wydatków plan ZDM wynosił 7 712 540,87 zł, a wykonanie – 7 692 147,53 zł, co stanowiło 99,73% planu. Wydatki inwestycyjne zostały zrealizowane niemal w całości, zgodnie z planem finansowym. Zrealizowano szereg zadań inwestycyjnych, w tym budowę drogi wewnętrznej od Bulwaru do ul. Stodolnej (334 129,60 zł), budowę nawodnienia boisk treningowych przy rzece Krzna (87 075,57 zł), parkingu przy ul. Wileńskiej (96 562,47 zł), przyłącza kanalizacji deszczowej w ul. R. Stankiewicza (51 680,15 zł), a także oświetlenia ulicznego w różnych lokalizacjach miasta – wszystkie te zadania zrealizowano w 100% lub blisko 100% planowanej wartości.

Ponadto dokonano zakupów inwestycyjnych: ciągnika (159 899,02 zł), posypywarki samochodowej (119 999,99 zł), 11 parkomatów (313 231,80 zł) oraz kosiarki bijakowej (27 500,00 zł). Wszystkie zakupy zostały zrealizowane zgodnie z zaplanowanym budżetem.

Całokształt działań finansowych w 2024 roku świadczył o skutecznym zarządzaniu budżetem jednostki oraz wysokim poziomie realizacji zaplanowanych inwestycji infrastrukturalnych.

8.4.1. Dział Modernizacji i Utrzymania Dróg

Kluczową rolę w realizacji zadań statutowych ZDM odgrywał Dział Modernizacji i Utrzymania Dróg, który zajmował się m.in. opracowywaniem planów remontów i przebudowy dróg, utrzymaniem infrastruktury drogowej, wykonywaniem robót interwencyjnych i zabezpieczających, pielęgnacją zieleni przydrożnej, a także letnim i zimowym utrzymaniem pasa drogowego. W minionym roku zrealizowano ponad 90% zaplanowanych zadań.

Wśród najważniejszych działań remontowych znalazły się: wykonanie nowej warstwy ścieralnej oraz przebudowa skrzyżowań wyniesionych na ul. Kraszewskiego, remont drogi do Przedszkola nr 4 przy ul. 11-go Listopada, utwardzenie nawierzchni w strefie ekonomicznej i na placu przy ul. Browarnej 28, a także remont kładki w Parku Miejskim. Prowadzono bieżące utrzymanie dróg gminnych, obejmujące m.in. czyszczenie osadników, odnawianie oznakowania poziomego i pionowego, remonty częściowe nawierzchni, koszenie traw i zimowe utrzymanie ulic.

W zakresie inwestycji wykonano dokumentację projektową i wybudowano drogę wewnętrzną z kostki brukowej od Bulwaru do ul. Stodolnej, zrealizowano także kablową instalację oświetlenia ulicznego na tym odcinku. Wykonano dokumentację i zamontowano oświetlenie przy bocznej ulicy od ul. Łapiguz (działka nr 1233). Zrealizowano również budowę nawodnienia boisk treningowych na terenie OSiR oraz przyłącze kanalizacji deszczowej w ul. Stankiewicza. W ramach przedsięwzięć wieloletnich wykonano dokumentację

projektową budowy parkingu przy ul. Wileńskiej, natomiast sama budowa była w trakcie realizacji.

Dodatkowo w ciągu 2024 roku Dział zrealizował szereg robót uzupełniających i interwencyjnych. Wykonano utwardzenia nawierzchni kruszywem m.in. na ulicach Porzeczkowej, Sochacz, Zachodniej, Gospodarskiej, Kolejowej, Madejów, Źródlanej i Wodnej. Przeprowadzono remonty chodników m.in. przy ulicach Poważe, Kilińskiego, Kiernickich, Wereszczakówny, Broniewskiego, Czechowicza, Grażyny, Gołaszówiec, Rogalińskiego, Stodolnej oraz w Parku Miejskim. W wielu miejscach dokonano również remontów odwodnienia i regulacji urządzeń podziemnych – m.in. na ul. Wilczyńskiego, Północnej, Nowopijarskiej i Kochanowskiego. Zrealizowano również remonty i przebudowy nawierzchni – w tym m.in. na Placu Wolności i Solidarności, na skrzyżowaniu i przejściu wyniesionym przy ul. Zbożowej oraz na parkingach przy ul. Czerwonego Krzyża i skrzyżowaniu ul. Kościuszki z Popiełuszki. W kilku lokalizacjach zdemontowano dotychczasowe utwardzenie i przeprowadzono rekultywację terenu poprzez zasianie trawy (ul. Partyzantów, Kwiatkowskiego, Dmocha, Lewickiego). Dodatkowo prowadzono sprzątanie miejskich parkingów oraz bieżące naprawy cząstkowe nawierzchni ulicznych.

Realizacja tak szerokiego zakresu zadań pozwoliła na poprawę stanu technicznego dróg oraz elementów towarzyszącej infrastruktury drogowej, a także na zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu użytkowników przestrzeni publicznej w Łukowie.

8.4.2. Dział Inżynierii Ruchu

Dział Inżynierii Ruchu w Zarządzie Dróg Miejskich w Łukowie odpowiada za zapewnienie bezpiecznego, płynnego i ekonomicznego przemieszczania się osób oraz transportu towarów w granicach administracyjnych miasta. W ramach swojej działalności przygotowuje i opiniuje projekty organizacji ruchu, prowadzi ewidencję oznakowania, analizuje natężenie ruchu i bezpieczeństwo na drogach gminnych, a także nadzoruje oznakowanie, sygnalizację świetlną oraz urządzenia bezpieczeństwa ruchu.

W 2024 roku na sieci 90,7 km dróg gminnych wykonano szereg prac inżynierskich. Opracowano i przedłożono do zatwierdzenia 6 projektów zmiany stałej organizacji ruchu, a także zaopiniowano 35 projektów organizacji czasowej przygotowanych przez podmioty zewnętrzne. Zakupiono 50 tarcz znaków drogowych i różnorodne urządzenia BRD, m.in. tablice prowadzące, pachołki, lustra. W ramach wdrożeń ustawiono ok. 60 znaków pionowych i 20 urządzeń bezpieczeństwa ruchu oraz zamontowano 45 mb rur stalowych do oznakowania. Na potrzeby oznakowania poziomego zużyto 3810 kg farby w kolorze białym, czerwonym i niebieskim, odnawiając ok. 3750 m² oznaczeń. Dodatkowo oznakowano 91 miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami, co dało łącznie ok. 1700 m² malowania cienkowarstwowego w kolorze niebieskim. Wprowadzono także nowe oznakowanie zatok autobusowych oraz kolejnych miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

Dział odpowiadał również za bieżącą analizę korespondencji - rozpatrzono 80 pism i wniosków dotyczących organizacji ruchu. Wprowadzono zatwierdzoną organizację ruchu umożliwiającą montaż pasów akustyczno-wibracyjnych przy przejściach na Al. T. Kościuszki. Jednym z ważniejszych działań była zmiana organizacji ruchu oraz wykonanie oznakowania pionowego i poziomego w nowo utworzonej Strefie Płatnego Parkowania, obejmującej ulice: Browarną, Lewickiego, ojców Pijarów oraz Konwiktorską.

Dział Inżynierii Ruchu konsekwentnie dąży do poprawy bezpieczeństwa i uporządkowania przestrzeni komunikacyjnej w mieście, odpowiadając na bieżące potrzeby mieszkańców i dostosowując infrastrukturę do zmieniających się warunków ruchu.

8.4.3. Dział Strefy Płatnego Parkowania i Uzgodnień

Strefa Płatnego Parkowania w Łukowie funkcjonuje na podstawie ustawy o drogach publicznych oraz uchwały Rady Miasta Łuków Nr LXXXV/674/2024 z dnia 25 stycznia 2024 r., stanowiącej akt prawa miejscowego. Obsługę strefy zapewnia 25 parkomatów rozmieszczonych w taki sposób, aby maksymalna odległość dojścia do urządzenia nie przekraczała 100 metrów. Opłaty można wносить zarówno monetami, jak i poprzez aplikacje mobilne oraz kartą płatniczą. Pobór opłat prowadzony jest w dni robocze, od poniedziałku do piątku, w godzinach od 9:00 do 17:00.

W 2024 roku codzienną kontrolę wniesionych opłat prowadziło dwóch umundurowanych kontrolerów ZDM. Dział SPP i Uzgodnień odpowiadał za nadzór nad funkcjonowaniem strefy, w tym za kontrolę i windykację należności, rozpatrywanie reklamacji, wydawanie abonamentów oraz wdrażanie rozwiązań usprawniających korzystanie z parkingów. W 2024 roku Strefa Płatnego Parkowania przyniosła łącznie 761 313,52 zł dochodu. Sprzedaż abonamentów wygenerowała dodatkowo 36 780 zł. Dochód z tytułu wystawionych i opłaconych wezwań do uiszczenia opłaty dodatkowej wyniósł 144 010,79 zł. Wystawiono łącznie 1115 upomnień związanych z brakiem opłaty za postój.

Dział SPP i Uzgodnień prowadził również sprawy administracyjne związane z udzielaniem zezwoleń na zajęcie pasa drogowego, lokalizację zjazdów oraz urządzeń niezwiązanych z funkcjonowaniem drogi. Decyzje wydawane były zgodnie z przepisami KPA oraz ustaw i rozporządzeń właściwych dla przedmiotowego zakresu. W 2024 roku wydano 150 decyzji dotyczących zajęcia pasa drogowego, 112 decyzji dotyczących lokalizacji urządzeń oraz 14 decyzji w zakresie lokalizacji zjazdów. Nie odnotowano żadnych odwołań od wydanych decyzji, a uchylone zostały jedynie 2 decyzje w sprawach zajęcia pasa drogowego.

9. Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej - mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie sami pokonać -

realizował w 2024 roku w Łukowie m.in. Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łuków. Wydział realizował zadania własne oraz rządowe zadania zlecone samorządom ustawami, dotyczące szerokokorozumianej polityki prorodzinnej oraz prozdrowotnej. Ponadto zadaniami własnymi realizowanymi przez Wydział Spraw Społecznych była w 2024 r. realizacja zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych⁵ oraz z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii⁶. Współpraca w tej materii odbywała się m.in. z Centrum Usług Społecznych w Łukowie.

9.1. Realizacja zadań zleconych

W ramach zadań zleconych Wydział realizował zadania z zakresu polityki prozdrowotnej i prorodzinnej państwa. W ramach tych pierwszych w 2023 r. przeprowadzono 163 postępowania administracyjne zakończone wydaniem 122 decyzji administracyjnych w tym 93 potwierdzających prawo do świadczeń, 10 decyzji odmownych, 17 decyzji umarzających i 2 decyzje wygaszające. Wydano również 15 postanowień korygujących okres ubezpieczenia oraz dane świadczeniobiorcy. Podejmowanie decyzji następowało w oparciu o informacje zawarte w wywiadach środowiskowych sporządzanych przez Centrum Usług Społecznych w Łukowie na zlecenie Wydziału oraz pracownika socjalnego zatrudnionego w SP ZOZ w Łukowie.

W ramach realizacji zadań z zakresu polityki prorodzinnej, Wydział zajmował się wypłacaniem świadczeń. Ich wysokość oraz ilość przedstawia tabela poniżej:

Ilość i rodzaj wydatków	Kwota
8 161 zasiłków oraz dodatków do zasiłków rodzinnych	1 375 293,88 zł
9 058 zasiłków pielęgnacyjnych	1 955 079,00 zł
1 822 świadczenia pielęgnacyjne	5 418 124,00 zł
444 nowe świadczenia pielęgnacyjne	1 325 078,00 zł
49 specjalnych zasiłków opiekuńczych	30 380,00 zł
80 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka	80 000,00 zł
391 świadczeń rodzicielskich	361 328,00 zł
5 jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia się żywego dziecka	20 000,00 zł
1 911 świadczeń z funduszu alimentacyjnego	883 721,66 zł
15 świadczeń wychowawczych	7 500,00 zł
Ogółem:	11 456 504,54 zł

Tabela 20. Wielkość wydatków na zasiłki świadczone przez Wydział Spraw Społecznych w 2024 r. Źródło: opracowanie własne.

9.1.1. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych do celów grzewczych

⁵ Na podstawie Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

⁶ Na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Świadczeniem dla gospodarstw domowych realizowanym jako zadanie zlecone była wypłata refundacji podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych do celów grzewczych. Aby skorzystać z tej formy wsparcia, należało łącznie spełnić dwa warunki:

- urządzenie grzewcze zasilane paliwem gazowym musiało być zgłoszone lub wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB),
- gospodarstwo domowe musiało spełniać kryterium dochodowe: w przypadku gospodarstwa jednoosobowego - dochód nie mógł przekraczać 2100 zł miesięcznie, a w przypadku gospodarstwa wieloosobowego - 1500 zł miesięcznie na osobę.

Na mocy zmian wprowadzonych art. 3 pkt 18 ustawy z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła (Dz. U. z 2023 r., poz. 2760), przedłużono okres składania wniosków o dodatek gazowy. Wnioski o refundację podatku VAT można było składać nie później niż do 30 września 2024 r. lub w terminie 30 dni od dnia otrzymania faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. tutejszy Urząd, na podstawie 162 rozstrzygnięć, wypłacił wnioskodawcom łącznie kwotę 75 421,48 zł w ramach refundacji podatku VAT za zużyte paliwo gazowe.

9.1.2. Realizacja zadań zleconych z zakresu „Rządowej tarczy antyinflacyjnej”

9.1.2.1. Wypłata dodatków osłonowych

Celem wprowadzenia przez rząd oraz przekazania do realizacji samorządom w 2023 roku i pierwszej połowie 2024 roku wypłat jednorazowych dodatków osłonowych była rekompensata dla obywateli z tytułu rosnących cen energii, gazu i żywności. Zadaniem tym zajmował się Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łuków. W 2024 roku dodatek osłonowy przysługiwał najuboższym gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody netto za 2022 rok nie przekraczały 2100 zł w przypadku gospodarstwa jednoosobowego oraz 1500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego. Wysokość dopłaty w ramach dodatku osłonowego była uzależniona od liczby osób w gospodarstwie domowym i poziomu dochodu. Na wyższy dodatek osłonowy mogły liczyć gospodarstwa domowe zagrożone ubóstwem energetycznym, których głównym źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy zasilane węglem lub paliwami węglopochodnymi.

W 2024 roku, do dnia 30 czerwca, wypłacono 1385 dodatków osłonowych na łączną kwotę 487 268,37 zł.

9.1.2.2. Wypłata bonów energetycznych

Uchwalona przez Sejm w dniu 23 maja 2024 r. ustawa o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego weszła w życie 13 czerwca 2024 r. Bon energetyczny przysługiwał za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. Było to jednorazowe świadczenie pieniężne skierowane do gospodarstw domowych, których przeciętne dochody w 2023 roku nie przekroczyły 2500 zł na osobę w gospodarstwie jednoosobowym lub 1700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Przy ustalaniu wysokości bonu obowiązywała zasada „złotówka za złotówkę”, co oznaczało, że świadczenie mogło zostać przyznane także po przekroczeniu kryterium dochodowego, jednak jego wysokość była odpowiednio pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna wartość bonu mogła wynieść 20 zł.

Wnioski o wypłatę bonu energetycznego można było składać w terminie od 1 sierpnia do 30 września 2024 r. W ustawowo określonym terminie, tj. do 31 grudnia 2024 r., wypłacono 1755 bonów energetycznych na łączną kwotę 660 191,87 zł.

9.1.3. Wypłata świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy

Przyznawanie i wypłata świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia osobom przybyłym z Ukrainy była realizowana przez tutejszy Urząd w okresie od 16 marca 2022 r. do 30 czerwca 2024 r., na podstawie art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wysokość świadczenia wynosiła 40 zł za osobę za każdy dzień, przy czym obejmowało ono koszty zarówno zakwaterowania, jak i wyżywienia. Świadczenie wypłacano „z dołu”, tj. po zakończeniu okresu zakwaterowania i wyżywienia, za który przysługiwało.

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r., na podstawie 81 złożonych wniosków, wsparciem w postaci pokrycia kosztów zakwaterowania i wyżywienia objęto 51 obywateli Ukrainy przebywających na terenie miasta. Łącznie w 2024 roku, według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., wypłacono wnioskodawcom świadczenia na łączną kwotę 240 040,00 zł.

9.2. Zadania własne

W ramach polityki prorodzinnej Wydział Spraw Społecznych realizował zadania własne z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3⁷. Na podstawie przepisów Wydział na bieżąco prowadził rejestr żłobków i klubów dziecięcych, a także sprawował nadzór nad żłobkami, klubami dziecięcymi i dziennymi opiekunami.

⁷ Zadania te określa Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, która jest adresowana głównie do gmin i podmiotów prywatnych, mogących sprawować opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3. Określa zasady organizowania i funkcjonowania opieki, warunki świadczenia usług, kwalifikacje osób sprawujących opiekę, zasady finansowania opieki i nadzór nad warunkami i jakością sprawowanej opieki.

Do rejestru żłobków i klubów dziecięcych zostało wpisane 6 żłobków i 1 klub dziecięcy. Jeden żłobek prowadzony jest przez MarBet Piaseccy Spółkę Jawną ul. Przemysłowa 22A w Łukowie, jeden prowadzony jest przez New Generation of David Paweł Skrzek ul. Agatowa 18B, 20-571 Lublin. Trzy placówki prowadzone przez osoby fizyczne, zlokalizowane przy ulicach: Bolesława Prusa 3A, Wilczyńskiego 21 oraz Jana Pawła II 37 w Łukowie i jeden żłobek prowadzony przez Miasto Łuków ul. Piłsudskiego 17, 21-400 Łuków. Klub dziecięcy prowadzony jest przez Ośrodek Terapeutyczny KM Jakubiak Sp. z o. o., Łuków, ul. Stefana Żeromskiego 23. Z kolei realizując świadczenia w ramach „Łukowskiego Bonu Żłobkowego”, przyjęto i rozpatrzono 16 wniosków o przyznanie Bonu i wypłacając na ten cel 36 800,00 zł⁸.

9.2.1. Dodatki mieszkaniowe

Innym zadaniem własnym Miasta Łuków, realizowanym przez Wydział Spraw Społecznych w 2023 roku była wypłata dodatków mieszkaniowych zgodnie z zapisami Ustawy o dodatkach mieszkaniowych⁹. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. wypłacono 3 388 dodatków na kwotę 822 842,86 zł w tym na lokale:

- spółdzielcze własnościowe i lokatorskie - 2258 dodatków na kwotę 552 281,60 zł
- gminne - 695 dodatków na kwotę 157 491,87 zł.
- wspólnot mieszkaniowych - 355 dodatków na kwotę 88 981,25 zł
- pozostałe - 83 dodatki na kwotę 24 088,14 zł

Powyższe dodatki przyznawane są na okres 6 miesięcy. Kwota przyznawanych dodatków zgodnie z Uchwałą nr XIV/121/2004 r. Rady Miasta Łuków z dnia 15 stycznia 2004 r. w sprawie określenia wysokości dodatku mieszkaniowego nie przekracza 60% naliczonego dodatku.

9.3. Żłobek Miejski nr 1 w Łukowie

2024 rok był kolejnym rokiem funkcjonowania Żłobka Miejskiego nr 1 w Łukowie - pierwszej tego typu instytucji prowadzonej przez samorząd miejski. W placówce przebywało 48 dzieci podzielonych na dwie grupy, a jej stopień obłożenia wskazuje, że zapotrzebowanie na opiekę żłobkową systematycznie rosło.

Żłobek realizował zadania opiekuńcze i wychowawcze, zapewniając dzieciom warunki zbliżone do domowych, poczucie bezpieczeństwa, miłości oraz pozytywnych relacji w grupie rówieśniczej. Wspierano rozwój psychiczny, fizyczny i społeczny dzieci, wzmacniano ich

⁸ Świadczenie ma na celu częściowe pokrycie opłaty za pobyt dziecka w niepublicznym żłobku lub klubie dziecięcym. Prawo do świadczenia przysługuje niezależnie od sytuacji dochodowej rodziny: matce albo ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka albo osobie pełniącej funkcję rodziny zastępczej. Świadczenie przysługuje na dziecko od dnia objęcia dziecka opieką w niepublicznym żłobku lub klubie dziecięcym do dnia objęcia dziecka wychowaniem przedszkolnym, nie dłużej jednak niż do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia.

⁹ Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

poczucie własnej wartości oraz uwzględniano indywidualne potrzeby rozwojowe. Rozwijano wrażliwość artystyczną oraz kształtowano postawy prozdrowotne i proekologiczne.

Najważniejszym szkoleniem w 2024 roku było to dotyczące wdrażania Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem. W realizacji celów ważną rolę odgrywała współpraca z rodzicami, oparta na wzajemnym szacunku i otwartości. Rodzice mieli możliwość uczestniczenia w życiu placówki oraz korzystania z różnych form wspierania kompetencji wychowawczych.

W żłobku zatrudniano 6 pracowników administracji i obsługi:

- 3 osoby w pełnym wymiarze etatu,
- 2 osoby w wymiarze 1/4 etatu,
- 1 osobę w wymiarze 1/8 etatu,
- 1 osobę w wymiarze 3/4 etatu.

Zespół opiekunów, pielęgniarki i logopedy liczył łącznie 9 osób:

- 6 opiekunów pracowało w pełnym wymiarze etatu,
- 3 osoby w wymiarze 1/4 etatu (opiekun, pielęgniarka, logopeda),
- 2 opiekunów w wymiarze 3/4 etatu.

Dodatkowo jedna osoba była zatrudniona na podstawie umowy zlecenia. Żłobek był czynny w godzinach 6:30-17:00, co dostosowano do potrzeb rodziców.

Placówka realizowała wiele inicjatyw i przedsięwzięć, m.in. udział w akcjach charytatywnych:

- „Świąteczny list od Przyjaciela” dla dzieci z dystrofią mięśniową oraz pacjentów kliniki neurologii i rehabilitacji dziecięcej UM w Białymstoku,
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy,
- „Zaświeć się na niebiesko dla autyzmu”,
- Światowy Dzień Wcześniaka,
- akcje wspierające dzieci chore i oddziały onkologiczne - zbiórki nakrętek, kiermasze.

W ramach działalności edukacyjnej realizowano innowacje i programy:

- „Sensoplastyka w edukacji kreatywnej”,
- „Maluch - Europejczyk” oparty na Programie Powszechnej Dwujęzyczności „Dwujęzyczne Dzieci”,
- pedagogiczno-logopedyczna innowacja „Kraina Zmysłów. Sensoryczna zabawa, mowę i zmysły udoskonala”,
- „Świat kolorem malowany”,
- projekty krótkoterminowe, jak: „Przytul się do drzewa”, „Maluch maszeruje - Ziemię ratuje”.

Organizowano również wydarzenia i uroczystości rodzinne, narodowe i lokalne, m.in.:

- Dzień Rodziny,
- obchody świąt narodowych (2 i 3 maja, 11 listopada),

- Pasowanie na Żłobkowicza,
- Spotkanie z Mikołajem,
- Dzień Babci i Dziadka,
- Festyn Rodzinny,
- zakończenie roku żłobkowego,
- obchody świąt nietypowych oraz przeglądy z udziałem rodziców.

Placówka współpracowała ze środowiskiem lokalnym, m.in.:

- z Medycznym Studium Zawodowym w ramach praktyk zawodowych,
- z Biblioteką Pedagogiczną przy cyklicznych spotkaniach „Bajeczki nie tylko z książeczek”,
- z Policją i Strażą Pożarną - organizując spotkania, próbną ewakuację i edukację zawodowawczą,
- z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- z instytucjami lokalnymi: CUS, GOPS, Sądem Rejonowym, OSiR-em, ŁOK-iem,
- z Nadleśnictwem Łuków w zakresie działań proekologicznych,
- z lokalnymi zakładami pracy, punktami usługowymi, mediami i Poczta Polską.

Wydatki związane z funkcjonowaniem Żłobka Miejskiego Nr 1 w Łukowie w 2024 roku wyniosły łącznie 1 459 042,24 zł.

9.4. Centrum Usług Społecznych

Centrum Usług Społecznych w Łukowie jest jednostką organizacyjną Miasta Łuków działającą od 2023 roku na podstawie Statutu, Regulaminu organizacyjnego oraz innych przepisów prawa. W roku sprawozdawczym CUS realizowało zadania własne i zlecone Miasta Łuków w obszarze polityki społecznej, w tym pomocy społecznej, usług społecznych oraz integracji lokalnej społeczności. Pracownicy CUS świadczyli kompleksowe wsparcie osobom i rodzinom borykającym się z problemami życiowymi, zdrowotnymi, zawodowymi i społecznymi. Udzielali porad, prowadzili rozmowy motywacyjne, wspierali w leczeniu odwykowym, aktywizowali zawodowo oraz pomagali w rozwiązywaniu problemów rodzinnych. Uczestniczyli także w pracach Społecznej Komisji Mieszkaniowej i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Poza ustawowymi zadaniami w zakresie pomocy społecznej, CUS realizowało działania wynikające z ustaw m.in. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ochronie zdrowia psychicznego, systemie oświaty, Karcie Dużej Rodziny oraz pomocy obywatelom Ukrainy. W jednostce w 2024 roku zatrudnionych było 48 osób (19 na podstawie umowy o pracę i 29 na umowy cywilnoprawne).

Ponadto Centrum prowadziło działania wspierające rodziny, seniorów i osoby z niepełnosprawnościami (w tym w ramach Łukowskiej Karty Seniora), a także realizowało programy rządowe: „Posiłek w szkole i w domu”, „Asystent rodziny”, „Senior+”, „Korpus

Wsparcia Seniorów”, „Opieka wytchnieniowa”, „Rodzina Trzy Plus” oraz „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”.

Działania podejmowane przez CUS miały na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, poprawę jakości życia mieszkańców oraz rozwój potencjału lokalnej społeczności.

9.4.1. Pomoc społeczna

W 2024 roku Centrum Usług Społecznych w Łukowie realizowało zadania z zakresu pomocy społecznej, mające na celu wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, której nie były w stanie samodzielnie przezwyciężyć. Działania te obejmowały m.in. udzielanie wsparcia materialnego i niematerialnego, pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb, przeciwdziałanie marginalizacji oraz wspieranie w procesie usamodzielniania i integracji ze środowiskiem.

CUS udzielało świadczeń pieniężnych przewidzianych ustawą, rozwijało nowe formy pomocy oraz wspierało działania służące poprawie jakości życia mieszkańców. Pomoc była udzielana z uwzględnieniem przesłanek określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz na podstawie kryterium dochodowego wskazanego w art. 8. W 2024 roku próg ten wynosił 600 zł na osobę w rodzinie i 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej. W ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” kryterium dochodowe zostało podniesione do 200%, a w przypadku Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ) - do 265%.

W minionym roku do Centrum wpłynęło 2816 spraw zgłoszonych pisemnie, ustnie, osobiście lub telefonicznie. Pomoc w różnych formach uzyskało 457 rodzin, obejmujących łącznie 924 osoby.

CUS aktywnie współpracowało z innymi instytucjami w zakresie rozpoznawania potrzeb i organizowania wsparcia, w tym z sądami, prokuraturą, policją, służbą zdrowia, placówkami oświatowymi, ZUS, PUP oraz organizacjami pozarządowymi. W okresie sprawozdawczym sporządzono 187 informacji na wniosek policji, prokuratury i sądu, 106 wywiadów środowiskowych dla Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Łuków oraz 103 wywiady i informacje dla innych instytucji.

Obowiązek realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej spoczywał na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej, zgodnie z zakresem określonym w ustawie.

9.4.2. Świadczenia realizowane w ramach zadań własnych gminy

Lp.	Rodzaj świadczenia	2024 r.	
		Ilość osób	Wartość świadczenia

		pobierających świadczenie	
1.	Zasiłki stałe	112 osób	929 526,00 zł
2.	Zasiłki okresowe	20 osób	20 367,00 zł
3.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	106 osób	82 909,00 zł
4.	Zasiłki celowe	4 osoby	1 200,00 zł
5.	Posiłki	93 osoby (w tym 80 dzieci)	68 045,00 zł (finansowanie: 60% budżet wojewody, 40% budżet miasta)
6.	Świadczenia pieniężne na zakup posiłków lub żywności	72 rodziny	78 430,00 zł
7.	Schronienie	13 osób	133 711,00 zł
8.	Usługi opiekuńcze	30 osób	107 288,23 zł
9.	Opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej	24 osób	933 192,00 zł
10.	Praca socjalna	382 rodziny (897 osób)	---

Tabela 21. Świadczenia realizowane przez CUS w Łukowie w ramach zadań własnych gminy (Miasta Łuków) w 2024 roku. Źródło: opracowanie własne.

9.4.3. Realizacja zadań zleconych

W ramach zadań zleconych realizowano specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowane do ich indywidualnych potrzeb. Świadczyli je pedagodzy i pielęgniarka zatrudnieni na umowy zlecenia, w miejscu zamieszkania podopiecznych. W okresie sprawozdawczym z usług skorzystały 3 osoby. Koszt: 19 000,00 zł (sfinansowany z budżetu wojewody).

9.4.4. Realizacja pozostałych zadań przez CUS w 2024 roku

9.4.4.1. Piecza zastępcza

CUS realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Piecza zastępcza obejmuje dzieci, których rodzice nie są w stanie zapewnić im opieki i wychowania, najczęściej z powodu uzależnień lub przemocy. W 2024 r. w rodzinach zastępczych przebywało 35 dzieci (koszt: 212 587,55 zł), a w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - 21 dzieci (koszt: 655 900,00 zł).

9.4.4.2. Wsparcie obywateli Ukrainy

W związku z trwającym konfliktem zbrojnym w Ukrainie, CUS w Łukowie udzielał pomocy uchodźcom, którzy legalnie przybyli do Polski po 24 lutego 2022 r. W 2024 r. przyznano:

- jednorazowe świadczenia po 300 zł dla 28 osób (łącznie 8 568,00 zł, w tym koszty obsługi);

- 80 świadczeń w formie posiłków dla dzieci w szkołach i przedszkolach (koszt: 640,00 zł).

Pomoc finansowana była z Funduszu Pomocy.

9.4.4.3. Świadczenia materialne o charakterze socjalnym

Na podstawie ustawy o systemie oświaty, CUS udzielał uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym - w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Pomoc ta ma na celu wyrównanie szans edukacyjnych uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. W 2024 r. przyznano 60 stypendiów socjalnych o łącznej wartości 34 960,00 zł.

9.4.4.4. Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny przy CUS to grupa specjalistów (m.in. pracownicy socjalni, policjanci, pedagodzy) zajmujących się pomocą rodzinom dotkniętym przemocą domową. W skład zespołu wchodzi trzy osoby z CUS, które zapewniają też obsługę administracyjną. W 2024 r. wpłynęło 78 formularzy Niebieska Karta A (63 od policji, 5 od pracowników CUS, 4 od oświaty, 1 z poradni). Prowadzono 87 procedur (23 kontynuowane z 2023 r.), odbyło się 35 posiedzeń Zespołu i 362 spotkania 87 grup roboczych. Skierowano 18 wniosków do sądu w sprawach dotyczących przemocy wobec małoletnich oraz 3 wnioski do prokuratury. Koszt funkcjonowania zespołu wyniósł 8 000 zł (w tym 2 000 zł z budżetu miasta).

9.4.4.5. Karta Dużej Rodziny

CUS przyjmuje wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny, która przysługuje rodzicom (także zastępczym) mającym lub mającym na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. W 2024 r. wydano 267 kart tradycyjnych i 269 elektronicznych - łącznie dla 101 rodzin.

9.4.4.6. Program „Rodzina Trzy Plus”

Lokalny program adresowany do rodzin (także zastępczych) z co najmniej trojgiem dzieci do 18. roku życia (lub do 25. roku życia w przypadku kontynuowania nauki), a także opiekunów osób z niepełnosprawnością. Karta „Rodzina Trzy Plus” uprawnia do ulg oferowanych przez partnerów programu. W 2024 r. wydano 272 takie karty.

9.4.4.7. Łukowska Karta Seniora

Program skierowany do mieszkańców Łukowa, którzy ukończyli 60 lat. Celem jest wspieranie aktywności społecznej, poprawa jakości życia seniorów oraz ułatwienie dostępu do ofert poprzez system ulg i zniżek. W 2024 r. wydano 144 karty.

9.4.5. Pozostałe działania z udziałem środków zewnętrznych

Centrum Usług Społecznych w Łukowie oprócz zadań własnych oraz zleconych z zakresu pomocy społecznej realizowało szereg działań i programów skierowanych do różnych grup mieszkańców, finansowanych ze środków rządowych, samorządowych oraz funduszy unijnych.

9.4.5.1. Programy rządowe i lokalne

- Korpus Wsparcia Seniorów - objęto opieką sąsiedzką 10 seniorów (koszt: 47 189,70 zł), a 62 osoby skorzystały z opasek bezpieczeństwa (21 508,96 zł).
- Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością - 17 osób otrzymało indywidualne wsparcie, koszt programu wyniósł 106 270,15 zł.
- Opieka wytchnieniowa - 4 opiekunów osób z niepełnosprawnościami skorzystało z usług w miejscu zamieszkania (34 234,42 zł).
- Asystent rodziny - wsparcie objęło 20 rodzin (39 dzieci), przy łącznym koszcie ok. 142 tys. zł.
- Posiłek w szkole i w domu - pomoc żywieniowa dla dzieci i osób dorosłych (158 000 zł, w tym 94 800 zł dofinansowania).
- Klub „Senior+” - bezpłatne zajęcia aktywizujące dla 30 osób 60+ (115 706,04 zł).
- Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (PO PŻ) - 200 osób z 85 rodzin otrzymało paczki żywnościowe.

9.4.5.2. Projekty unijne (EFS+)

CUS realizowało w 2024 roku dwa projekty z Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027:

- Polityka Senioralna EFS+ - usługi opiekuńcze i sąsiedzkie, wsparcie specjalistyczne oraz wypożyczalnia sprzętu dla 900 osób 65+ (budżet: 2,86 mln zł).
- Łukowska Akademia Rozwoju - zajęcia pozalekcyjne dla 150 uczniów z grup zagrożonych wykluczeniem, w tym dzieci cudzoziemskie (budżet: 342 tys. zł, w tym 180 tys. zł na działania CUS).

10. Edukacja w mieście

10.1. Edukacja w liczbach

W 2024 roku wychowanie przedszkolne w mieście Łuków zapewniały przedszkola publiczne i niepubliczne. Łącznie na terenie tutejszej jednostki samorządu terytorialnego działało 15 przedszkoli, w tym 6 przedszkoli publicznych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łuków oraz 9 przedszkoli niepublicznych, dla których Miasto Łuków jest organem rejestrującym. Placówki te oferowały łącznie około 1,4 tys. miejsc dla dzieci, w tym ponad 800 miejsc w przedszkolach publicznych, co stanowi ok. 60 % wszystkich miejsc oraz prawie 600 miejsc w przedszkolach niepublicznych. Ofertę wychowania przedszkolnego uzupełniały oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 5 w Łukowie, do których uczęszczało

99 dzieci. Wg danych z Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30.09.2024 r. do przedszkoli zarówno publicznych jak i niepublicznych uczęszczało 28 dzieci z Ukrainy, które przybyły do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Podobnie, jak w roku poprzednim, ofertę pierwszego etapu edukacyjnego na terenie tutejszej jednostki samorządu terytorialnego zapewniało 5 szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Łuków. W szkołach podstawowych rok szkolny 2024/2025 rozpoczęło 2 810 uczniów, w tym 78 uczniów z Ukrainy.

Poniższe tabele przedstawiają ogółem liczbę dzieci w przedszkolach oraz liczbę uczniów w szkołach zlokalizowanych na terenie Miasta Łuków w podziale na poszczególne placówki i oddziały na przestrzeni dwóch lat szkolnych tj. 2023/2024 i 2024/2025, według stanu na dzień 30 września danego roku.

Lp.	Nazwa placówki / szkoły	Rok szkolny 2023/2024 wg. stanu na 30.09.2023		Rok szkolny 2024/2025 wg. stanu na 30.09.2024	
		Liczba uczniów ogółem	Liczba uczniów w oddziałach przedszkolnych	Liczba uczniów ogółem	Liczba uczniów w oddziałach przedszkolnych
1.	Przedszkole Integracyjne nr 1 w Łukowie	100	100	101	101
2.	Przedszkole Miejskie nr 2 w Łukowie	147	147	126	126
3.	Przedszkole Miejskie nr 3 w Łukowie	154	154	135	135
4.	Przedszkole Miejskie nr 4 „Fantazja” w Łukowie	142	142	132	132
5.	Przedszkole Miejskie nr 6 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łukowie	139	139	122	122
6.	Przedszkole Miejskie nr 7 „Szczęśliwa Siódemka” w Łukowie	137	137	132	132
7.	Niepubliczne Przedszkole Językowo-Sportowe „Bajkowy Raj” z Oddziałami Integracyjnymi	150	150	169	169
8.	Niepubliczne Przedszkole „Jaś i Małgosia” w Łukowie	30	30	30	30
9.	Niepubliczne Przedszkole Sióstr Nazaretanek im. Jana Pawła II w Łukowie	66	66	52	52
10.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Uważna żyrafka” w Łukowie	65	65	62	62

11.	Niepubliczne Przedszkole Artystyczne „KOALA” w Łukowie	104	104	106	106
12.	Niepubliczne Przedszkole Muzyczne „Wesoła Nutka” w Łukowie	62	62	67	67
13.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjne Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo w Łukowie	28	28	39	39
14.	Niepubliczne Przedszkole Mały Odkrywca w Łukowie	78	78	62	62
15.	Niepubliczne Przedszkole „Pozwalamy dzieciom wzrastać” w Łukowie	12	12	22	22
16.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. ks. Grzegorza Piramowicza w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łukowie	790	0	820	0
17.	Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. ks. Stanisława Konarskiego w Łukowie	484	0	535	0
18.	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Józefa Piłsudskiego w Łukowie	258	0	286	0
19.	Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bronisława Chęcińskiego w Łukowie	525	0	589	0
20.	Szkoła Podstawowa nr 5 im. gen. Władysława Sikorskiego w Łukowie	623	99	679	99
RAZEM		4 094	1 513	4 266	1 456

Tabela 22. Liczba dzieci w przedszkolach publicznych i niepublicznych oraz liczba uczniów w szkołach publicznych i niepublicznych funkcjonujących na terenie Miasta Łuków w roku szkolnym 2023/2024 oraz 2024/2025. Źródło: Opracowanie własne.

Lp.	Placówka	Rok szkolny	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VII	RAZEM
			Liczba uczniów	Liczba uczniów	Liczba uczniów	Liczba uczniów	Liczba uczniów	Liczba uczniów	Liczba uczniów	Liczba uczniów	Liczba uczniów
			Liczba oddziałów	Liczba oddziałów	Liczba oddziałów	Liczba oddziałów	Liczba oddziałów	Liczba oddziałów	Liczba oddziałów	Liczba oddziałów	Liczba oddziałów
1.	SP nr 1	2023/2024	92	112	100	102	95	93	132	64	790
			4	5	4	4	4	4	6	3	34

		2024/2025	96	90	111	100	104	98	95	126	820
			4	4	5	4	4	4	4	6	35
2.	SP nr 2	2023/2024	74	74	67	46	75	67	61	20	484
			3	3	3	2	3	3	3	1	21
		2024/2025	75	77	72	67	50	70	67	57	535
			3	3	3	3	2	3	3	3	23
3.	SP nr 3	2023/2024	41	35	45	31	27	34	34	11	258
			2	2	2	2	1	2	2	1	14
		2024/2025	51	38	32	43	32	27	33	30	286
			2	2	2	2	2	1	2	2	15
4.	SP nr 4	2023/2024	66	75	63	57	76	72	86	30	525
			3	4	3	3	3	3	4	2	25
		2024/2025	89	68	79	65	59	73	72	84	589
			4	3	4	3	3	3	3	4	27
5.	SP nr 5	2023/2024	66	62	60	74	84	81	72	25	524
			3	3	3	3	4	4	3	1	24
		2024/2025	75	68	62	63	74	91	78	69	580
			3	3	3	3	3	4	4	3	26
RAZEM		2023/2024	339	358	335	310	357	347	385	150	2581
			15	17	15	14	15	16	18	8	118
		2024/2025	386	341	356	338	319	359	345	366	2810
			16	15	17	15	14	15	16	18	126

Tabela 23. Liczba dzieci w przedszkolach publicznych i niepublicznych oraz liczba uczniów w szkołach publicznych i niepublicznych funkcjonujących na terenie Miasta Łuków w roku szkolnym 2023/2024 oraz 2024/2025. Źródło: Opracowanie własne.

W roku 2024 w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łuków zatrudnionych było 368 nauczycieli, którzy realizowali łącznie 345 nauczycielskich etatów przeliczeniowych. Dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania szkół i przedszkoli zatrudnieni są pracownicy administracji i obsługi, którzy są niezbędnym uzupełnieniem kadry nauczycielskiej. Liczba pracowników niepedagogicznych w roku 2024 wyniosła 182 osoby realizujących łącznie 176,5 etatu.

W ogólnej liczbie zatrudnionych etaty pedagogiczne stanowiły ok 67% pozostałe 33% to etaty administracyjne, pomocnicze i obsługowe. Spośród 368 nauczycieli największą grupę stanowili nauczyciele dyplomowani ok 63,4%, mianowani stanowili ponad 20%, początkujący - 15% oraz niespełna 1,6% stanowili nauczyciele bądź osoby nieposiadające stopnia awansu zawodowego nauczyciela. Największa liczba pedagogów zajmowała się nauczaniem w szkołach podstawowych - 77% , a w przedszkolach liczba wszystkich nauczycieli stanowiła 23 % ogółu.

Miasto Łuków, jako organ prowadzący szkoły i placówki oświatowe, przeprowadza postępowanie egzaminacyjne dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego. W tym celu powołuje komisję egzaminacyjną, przed którą nauczyciel dokonuje prezentacji swego dorobku zawodowego i odpowiada na pytania dotyczące wymagań niezbędnych do uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego. W 2024 r. do egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego przystąpiło 17 nauczycieli i wszyscy oni uzyskali zaświadczenie o jego zdaniu. Potwierdzeniem uzyskania awansu zawodowego było otrzymanie

od Burmistrza Miasta Łuków decyzji administracyjnej w formie aktu nadania stopnia nauczyciela mianowanego dla 17 łukowskich nauczycieli.

Poniższe zestawienia ilustrują dokładny wymiar zatrudnienia w podziale na stopień awansu zawodowego nauczycieli wg umów i etatów na przestrzeni dwóch lat szkolnych 2023/2024 i 2024/2025 oddzielnie dla szkół podstawowych i przedszkoli.

Lp.	Placówka	Rok szkolny	Nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego (nauczyciel początkujący)	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany	Osoba / nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego nieodbywający przygotowania do zawodu nauczyciela	RAZEM
			Liczba umów	Liczba umów	Liczba umów	Liczba umów	Liczba umów
			Liczba etatów	Liczba etatów	Liczba etatów	Liczba etatów	Liczba etatów
1.	Przedszkole Integracyjne nr 1 w Łukowie	2023/2024	6	8	7	1	22
			6,00	7,09	6,97	0,17	20,23
		2024/2025	4	11	9	0,00	24
			4,00	9,59	8,98	0,00	22,57
2.	Przedszkole Miejskie nr 2 w Łukowie	2023/2024	2	5	5	1	13
			1,98	5,00	4,13	1,00	12,11
		2024/2025	3	4	5	1	13
			2,50	4,00	4,09	0,17	10,76
3.	Przedszkole Miejskie nr 3 w Łukowie	2023/2024	4	3	7	1	15
			4,00	3,00	6,09	0,19	13,28
		2024/2025	3	4	7	1	15
			2,50	4,00	7,00	0,21	13,71
4.	Przedszkole Miejskie nr 4 „Fantazja” w Łukowie	2023/2024	4	1	9	0	14
			4,00	0,50	7,28	0,00	11,78
		2024/2025	2	4	9	0	15,00
			2,00	4,00	7,22	0,00	13,22
5.	Przedszkole Miejskie nr 47 „Szczęśliwa Siódemka” w Łukowie	2023/2024	5	3	6	1	15
			4,00	3,00	5,13	0,19	12,32
		2024/2025	6	4	6	2	18
			5,50	3,50	4,17	0,60	13,77
RAZEM		2022/2023	21	20	34	4	79
			19,98	18,59	29,60	1,55	69,72
		2023/2024	18	27	36	4	85
			16,50	25,09	31,46	0,98	74,03

Tabela 24. Liczba umów nauczycieli w Mieście Łuków według aktualnych stopni awansu zawodowego i etatów - przedszkola, podział na rok szkolny 2022/2023 oraz 2023/2024. Źródło: opracowanie własne.

Lp.	Placówka	Rok szkolny	Nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego (nauczyciel początkujący)	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany	Osoba / nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego nieodbywający przygotowania do zawodu nauczyciela	RAZEM
			Liczba umów	Liczba umów	Liczba umów	Liczba umów	Liczba umów
			Liczba etatów	Liczba etatów	Liczba etatów	Liczba etatów	Liczba etatów
1.	SP nr 1	2023/ 2024	9	14	60	0	83
			9	14	58,42	0	81,42
		2024/ 2025	11	12	59	0	82
			11	12	57,01	0	80,01
2.	SP nr 2	2023/ 2024	3	7	28	1	39
			3	7	26,72	1	37,72
		2024/ 2025	7	8	28	1	44
			7	8	26,39	0,33	41,72
3.	SP nr 3	2023/ 2024	3	3	28	0	34
			3	2,19	23,96	0	29,15
		2024/ 2025	4	4	25	0	33
			4,00	3,32	23,42	0	30,74
4.	SP nr 4	2023/ 2024	6	7	47	0	60
			5,67	7	47	0	59,67
		2024/ 2025	6	8	48	0	62
			6,00	7,78	47,23	0	61,01
5.	SP nr 5	2023/ 2024	12	11	42	0	65
			10,29	10,67	35,35	0	56,31
		2024/ 2025	8	15	38	1	62
			6,43	15,00	35,05	1	57,48
RAZEM		2023/ 2024	33	42	205	1	281
			30,96	40,86	191,45	1	264,27
		2024/ 2025	36	47	198	2	283
			34,43	46,10	189,10	1,33	270,96

Tabela 25 .Liczba umów nauczycieli w Mieście Łuków według aktualnych stopni awansu zawodowego i etatów - przedszkola, podział na rok szkolny 2022/2023 oraz 2023/2024. Źródło: opracowanie własne.

10.2. Wczesne wspomaganie rozwoju

Wzorem lat ubiegłych Miasto Łuków w roku 2024 zapewniało wsparcie i specjalistyczną opiekę dzieciom w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym o zaburzonym rozwoju psychoruchowym, społecznym, sensorycznym lub innym deficycie rozwojowym. W ramach

wczesnego wspomagania organizuje się zajęcia terapeutyczne, które pomagają w diagnozowaniu i redukowaniu trudności rozwojowych oraz umożliwiają lepsze funkcjonowanie dziecka w życiu codziennym. Program Wczesnego Wspomagania Rozwoju oferuje wsparcie i terapię dostosowaną do indywidualnych potrzeb każdego dziecka, aby pomóc mu w osiągnięciu jak największego potencjału rozwojowego.

Lp.	Nazwa placówki	Rok szkolny 2023/2024 wg stanu na 30.09.2023	Rok szkolny 2024/2025 wg stanu na 30.09.2024
		Liczba opinii WWR	Liczba opinii WWR
1.	Przedszkole Integracyjne nr 1	22	21
2.	Przedszkole Miejskie nr 4	1	0
3.	Niepubliczne Przedszkole Językowo - Sportowe „Bajkowy Raj” z Oddziałami Integracyjnymi	18	17
4.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjne Uważna Żyrafka	27	22
5.	Niepubliczne Przedszkole Artystyczne "KOALA"	10	13
6.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjne Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia	10	8
7.	Niepubliczne Przedszkole Mały Odkrywca	3	3
8.	Szkoła Podstawowa nr 5 im. gen. Władysława Sikorskiego	1	0
Razem		92	84

Tabela 26. Liczba opinii o wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka realizowanych w placówkach w latach szkolnych 2023/2024 oraz 2024/2025. Źródło: opracowanie własne.

10.3. Kształcenie specjalne

W 2024 r. do łukowskich szkół podstawowych, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, do publicznych i niepublicznych przedszkoli uczęszczały dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Podstawą do korzystania z oferty kształcenia specjalnego jest orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Orzeczenia te, na wniosek rodziców, wydają zespoły orzekające funkcjonujące w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Wniosek o wydanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego może złożyć rodzic, prawny opiekun, osoba (podmiot) sprawujący pieczę zastępczą nad dzieckiem.

W Mieście Łuków każdy uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi ma prawo do nauki w przedszkolu/szkole ze swymi rówieśnikami, jak również do korzystania z różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zajęcia odbywają się zarówno w oddziałach ogólnodostępnych jak i integracyjnych. Poniższa tabela przedstawia liczbę orzeczeń realizowanych w łukowskich placówkach oświatowych na przestrzeni dwóch lat szkolnych.

Lp.	Nazwa szkoły/placówki	Rok szkolny 2023/2024 wg stanu na 30.09.2023	Rok szkolny 2024/2025 wg stanu na 30.09.2024
		Liczba orzeczeń	Liczba orzeczeń
1.	Przedszkole Integracyjne nr 1	18	14
2.	Przedszkole Miejskie nr 2	1	1
3.	Przedszkole Miejskie nr 3	0	2
4.	Przedszkole Miejskie nr 4	1	1
5.	Przedszkole Miejskie nr 7	1	1
6.	Niepubliczne Przedszkole Językowo - Sportowe „Bajkowy Raj” z Oddziałami Integracyjnymi	16	14
7.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjne Uważna Żyrafka	19	18
8.	Niepubliczne Przedszkole Artystyczne "KOALA"	9	14
9.	Niepubliczne Przedszkole Integracyjne Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia	8	4
10.	Niepubliczne Przedszkole Mały Odkrywca	3	3
11.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. ks. Grzegorza Piramowicza	15	13
12.	Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. ks. Stanisława Konarskiego	6	9
13.	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Józefa Piłsudskiego	13	11
14.	Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bronisława Chącińskiego	40	49
15.	Szkoła Podstawowa nr 5 im. gen. Władysława Sikorskiego	6	4
Razem		156	158

Tabela 27. Liczba orzeczeń realizowanych w łukowskich placówkach oświatowych w latach szkolnych 2023/2024 oraz 2024/2025. Źródło: opracowanie własne.

10.4. Uczniowie z Ukrainy - Fundusz Pomocy

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie, po 24 lutego 2022 roku, do łukowskich szkół, a także przedszkoli zarówno publicznych jak i niepublicznych zostali przyjęci uczniowie - uchodźcy z Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Liczba dzieci ukraińskich w łukowskich placówkach oświatowych w każdym miesiącu ulegała nieznacznej zmianie. W 2024 roku dzieci i młodzież ukraińska kontynuowała naukę w oddziałach ogólnodostępnych, nie utworzono oddziałów przygotowawczych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci ukraińskich w placówkach oświatowych w roku szkolnym 2024/2025 wg stanu na 30 września 2024 r., które przybyły do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Lp.	Nazwa placówki	Rok szkolny 2023/2024 wg. stanu na 30.09.2023	Rok szkolny 2024/2025 wg. stanu na 30.09.2024
		Liczba uczniów	Liczba uczniów
1.	Przedszkole Miejskie nr 2 w Łukowie	4	1
2.	Przedszkole Miejskie nr 3 w Łukowie	6	12
3.	Przedszkole Miejskie nr 4 Fantazja w Łukowie	5	2
4.	Przedszkole Miejskie nr 6 w Łukowie	2	2
5.	Przedszkole Miejskie nr 7 Szczęśliwa Siódemka w Łukowie	3	2
6.	Niepubliczne Przedszkole Sióstr Nazaretanek w Łukowie	5	4
7.	Niepubliczne Przedszkole Artystyczne "KOALA" w Łukowie	2	2
8.	Niepubliczne Przedszkole Muzyczne „Wesoła Nutka” w Łukowie	1	2
9.	Szkoła Podstawowa nr 1 w Łukowie	15	20
10.	Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Łukowie	11	8
11.	Szkoła Podstawowa nr 3 w Łukowie	8	7
12.	Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Łukowie	16	17
13.	Szkoła Podstawowa nr 5 w Łukowie	17	26
RAZEM:		95	106

Tabela 28. Liczba dzieci ukraińskich w placówkach oświatowych w Łukowie w roku szkolnym 2023/2024 oraz 2024/2025. Źródło: opracowanie własne.

Ze względu na realizację przez placówki oświatowe dodatkowych zajęć, m.in. z języka polskiego, dla organów prowadzących naliczane są dodatkowe środki z Funduszu Pomocy na wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy. W roku 2024 Miasto Łuków otrzymało na ten cel 1 140 555,00 zł, a kwota ta była zależna od liczby uczniów szkół i przedszkoli objętych pomocą wskazanymi w Systemie Informacji Oświatowej. Środki te zostały przeznaczone na realizację w/w zadania i wykorzystane zostały w całości.

10.5. Stypendia dla uzdolnionych uczniów

Burmistrz Miasta Łuków na podstawie uchwały Nr LXXV/564/2023 Rady Miasta Łuków z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie określenia zasad przyznawania stypendiów za wyniki dla uczniów szkół podstawowych w ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę w Mieście Łuków” przyznał w roku 2024 stypendium dla uzdolnionych uczniów klas IV-VIII łukowskich szkół podstawowych.

Stypendium jest wyrazem uznania dla osiągnięć kandydata na stypendystę oraz formą wsparcia dalszego rozwoju naukowego. Wysokość wypłacanego jednorazowo stypendium wynosi

od 1 500,00 zł do 2 000,00 zł. W roku 2024 wypłacono 6 jednorazowych stypendiów, w tym 2 uczniom na kwotę 2 000,00 zł oraz 4 uczniom na kwotę 1 500,00 zł. Łącznie kwota przyznanego wsparcia wyniosła 10 000,00 zł.

11. Kultura, sport, rekreacja i ochrona dziedzictwa narodowego

11.1. Wybrane obiekty (tereny) sportowe i rekreacyjne w mieście

W Łukowie znajdują się następujące - godne polecenia podróżnym i wypoczywającym na terenie miasta osobom - obiekty sportowe i rekreacyjne:

- Kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy „Zimna Woda” - utworzony na bazie sztucznego zbiornika z lat 70. XX w. ze strzeżonym kąpieliskiem i infrastrukturą towarzyszącą;
- Letnia pływalnia „Delfin” z atrakcjami wodnymi, zjeżdżalnią, boiskami do gier zespołowych, miejscem rekreacji (ul. Browarna 63);
- Kryta pływalnia „Delfinek” z sauną (ul. Siedlecka 56);
- Boiska treningowe i Bulwar 100-lecia Odzyskania Niepodległości - boiska do piłki nożnej, korty tenisowe, bulwar spacerowo-rowerowy nad rzeką Krzną;
- Ławeczka Henryka Sienkiewicza (Plac Solidarności i Wolności);
- Park miejski przy ul. Warszawskiej;
- Siłownie plenerowe - Otwarte Strefy Aktywności (m.in. os. Klimeckiego, ul. Stawki, ul. 700-lecia, ul. Konstytucji 3 Maja i inne);
- Łukowski Ośrodek Kultury i Kino Łuków oraz Miejska Biblioteka Publiczna im. Henryka Sienkiewicza w Łukowie.

11.2. Zabytki i dziedzictwo narodowe

Na terenie miasta w 2024 r. funkcjonowała ochrona konserwatorska obejmująca m.in. budynki i układ placów. W Łukowie znajdowały się także następujące obiekty o charakterze zabytkowym i mające wpływ na kształt dziedzictwa narodowego:

- Zespół klasztorny Bernardynów z II poł. XVIII w. z murowanym, barokowym kościołem parafialnym pw. Podwyższenia Krzyża Świętego;
- Zespół klasztorny Pijarów z XVIII i XIX w. z późnobarokową kolegiatą pw. Przemienienia Pańskiego, kolegium i klasztornymi zabudowaniami według projektu Antoniego Solariego;
- Budynek dworca kolejowego z XIX w.;
- Konwikt Szaniawskich z XVIII w. - obecnie siedziba Muzeum Regionalnego, które oprócz organizowania wystaw czasowych gromadzi eksponaty etnograficzne, geologiczne oraz przedmioty związane z historią Łukowa i jego okolic;

- Budynek dawnej Kasy Skarbowej (Plac Narutowicza 3);
- Zabytkowy budynek przy ul. Piłsudskiego 28 (dzisiejsza siedziba Prokuratury Rejonowej w Łukowie);
- Cmentarz wojenny z okresu I wojny światowej (ul. Strzelnicza);
- Zabytkowe nagrobki na cmentarzu parafialnym św. Rocha oraz drewniany kościół pw. św. Rocha z 1838 roku, murowana dzwonnica z I poł. XIX w.;
- Pomnik Henryka Sienkiewicza;
- Pomnik Pamięci Powstańców z 1863 r.

11.3. Działalność Łukowskiego Ośrodka Kultury

Główną instytucją odpowiedzialną za prowadzenie działalności kulturowej na terenie miasta był w 2024 r. Łukowski Ośrodek Kultury, który w ciągu minionych 12 miesięcy zorganizował łącznie 183 wydarzenia, z czego 146 przygotowano samodzielnie, 41 miało charakter plenerowy, a 35 odbyło się z płatnym wstępem. Wśród zrealizowanych inicjatyw znalazły się m.in.:

- 1 festiwal (6 koncertów),
- 29 koncertów (w tym 5 plenerowych i 6 biletowanych),
- 14 spektakli teatralnych (9 z płatnym wstępem),
- 12 wystaw,
- 18 specjalnych seansów filmowych (10 plenerowych, 5 biletowanych),
- 38 wykładów i spotkań,
- 24 imprezy sportowo-rekreacyjne i turystyczne (12 plenerowych),
- 11 konkursów,
- 26 imprez interdyscyplinarnych (8 plenerowych, 6 biletowanych),
- 8 warsztatów (1 plenerowy, 3 biletowane),
- 2 konferencje.

Zgodnie z informacjami ŁOK, we wszystkich wydarzeniach uczestniczyło około 70 000 osób, w tym:

- 2 000 uczestników festiwalu,
- 30 000 koncertów,
- 2 000 spektakli teatralnych,
- 5 000 wystaw,
- 1 000 seansów filmowych,
- 6 500 wykładów i spotkań,
- 6 000 imprez sportowo-rekreacyjnych,
- 700 konkursów,
- 13 000 imprez interdyscyplinarnych,
- 300 warsztatów,
- 500 konferencji.

Wydarzenia te odbywały się zarówno w obiektach Ośrodka, jak również w innych miejscach na terenie Łukowa. Współpracowano z innymi instytucjami miejskimi, samorządami oraz podmiotami trzecimi. Imprezy oraz wydarzenia były organizowane z zachowaniem odpowiedniego poziomu artystycznego, merytorycznego oraz organizacyjnego, także przy współpracy z pedagogami, pracownikami oświaty, aktorami i ludźmi estrady w taki sposób, aby tworzyć wydarzenia na najwyższym poziomie.

Stan zatrudnienia w ŁOK na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosił 19 osób (w tym dyrektor, główny księgowy, pracownik administracyjny, 8 pracowników merytorycznych, 8 pracowników obsługi technicznej).

Nieodłączną częścią Łukowskiego Ośrodka Kultury było także Kino Łuków, które w ubiegłym roku odwiedziło 28 939 widzów na 1547 seansach filmowych¹⁰. W ramach obchodów 10-lecia istnienia kina (3 stycznia) zorganizowano m.in. darmowy seans dla dzieci, promocje cenowe, poczęstunek i upominki. Kino realizowało także wydarzenia specjalne, m.in.:

- retransmisje koncertów Andrea Bocellego i André Rieu,
- seanse i wydarzenia w ramach projektów: „Senioralne podróże po wysokiej kulturze”, „Wajda od nowa w Łukowie”, „e-Asamblaż”, „Łukowska Moc Kultury”, „Wyjątkowe Poniedziałki”,
- bajkowe poranki, seanse dla szkół i grup zorganizowanych, konkursy recytatorskie, seanse edukacyjne i wykłady.

Od września 2024 r. kino uczestniczyło w ogólnopolskim projekcie edukacji filmowej „Edukacja Młode Horyzonty”. Dodatkowo w sezonie letnim zorganizowano kino plenerowe w amfiteatrze miejskim. W ramach „Jetro Horror Cinema Summer 2024” odbyło się 9 seansów między 5 lipca a 30 sierpnia.

Ponadto w administracji Łukowskiego Ośrodka Kultury w 2024 r. znajdował się również amfiteatr w parku miejskim z widownią na ok. 250 miejsc siedzących oraz z zapleczem technicznym. W miejscu tym realizowano wiele wydarzeń plenerowych, zarówno o charakterze rozrywkowym, sportowym, jak i patriotycznym.

W ubiegłym roku Łukowski Ośrodek Kultury był miejscem tworzącym warunki do rozwoju, aktywności kulturalnej, artystycznej, hobbystycznej, rekreacyjno-ruchowej oraz do zainteresowania sztuką. Z pomieszczeń placówki jako miejsca odbywania prób korzystały różne zespoły muzyczne. Ośrodek wspierał lokalne inicjatywy kulturalne, pomagał organizować imprezy społeczne, historyczne i inne. W placówce wzorem lat ubiegłych funkcjonował Łukowski Uniwersytet Trzeciego Wieku.

W 2024 r. w ŁOK działały następujące sekcje artystyczne oraz zespoły:

¹⁰ Dla porównania w 2023 r. kino odwiedziło 24 506 widzów na 1492 seansach filmowych. Z kolei w 2022 r. Kino Łuków na 1501 seansach filmowych odwiedziło 23 391 widzów. Według informacji ŁOK, w 2024 roku 13 240 widzów obejrzało 506 filmów polskich, 5 939 widzów obejrzało 413 filmów europejskich (bez polskich), a 9 760 widzów obejrzało 628 filmów spoza Europy.

- Teatr Poezji ŁOK - warsztaty recytatorskie (18 uczestników)
- Teatr TŁOK - warsztaty teatralne (7 uczestników)
- Fabryka Piosenki ŁOK - warsztaty wokalne (33 uczestników)
- Warsztaty plastyczne dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych (108 uczestników)
- Towarzystwo Muzyczne im. Antoniego Próchniewicza - orkiestra dęta (37 uczestników)
- Warsztaty muzyczne ŁOK (14 uczestników)
- Studio Edukacji Muzycznej - warsztaty muzyczne (12 uczestników)
- ŁOK Dance Factory - zajęcia taneczne (135 uczestników)
- Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Łukowskiej „Łukowiacy” - tańce ludowe (150 uczestników)
- ŁOK’ej Band (8 uczestników)
- Łukband (5 uczestników)
- Live Duet (2 uczestników)

Na realizację swoich działań statutowych Ośrodek oprócz dotacji podmiotowej w wysokości 1 713 8000 zł z Miasta Łuków otrzymywał dofinansowania m.in. z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, czy programów zewnętrznych. Najważniejsze dofinansowania to:

- MKRPA w Łukowie - łącznie 7 500 zł na imprezy dla dzieci: „W Świątecznej Krainie 2024” (5 500 zł) i „Dzień Dziecka 2024” (2.000 zł).
- Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego - łącznie 15 500 zł na:
- „XII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej” (10 000 zł),
- „VI Ogólnopolski Przegląd Piosenki Wesołe Nutki” (000 zł),
- projekt „Wajda od nowa w Łukowie” (2 500 zł).
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego - 40 000 zł z Funduszu Promocji Kultury na realizację projektu „Senioralne podróże po wysokiej kulturze” (wartość projektu: 50 750 zł).
- Krajowy Plan Odbudowy (KPO):
- 1 981 023 zł na modernizację energetyczną budynku ŁOK (wartość zadania: 2 440 348 zł),
- 55 300 zł na realizację projektu „e-Asamblaż” (wartość projektu: 84 648 zł).

Szczegółowe podsumowanie finansowe Łukowskiego Ośrodka Kultury dostępne jest w Sprawozdaniu z działalności Łukowskiego Ośrodka Kultury za 2024 rok.

11.4. Działalność Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łukowie

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łukowie w 2024 r. (podobnie jak w latach ubiegłych) odpowiadał m.in. za organizację imprez w zakresie upowszechniania kultury fizycznej oraz imprez rekreacyjnych. Administrował także obiektami sportowo-rekreacyjnymi i zapewniał wsparcie oddolnych inicjatyw w dziedzinie sportu i rekreacji. Na dzień 31 grudnia 2024 r. jednostka

zatrudniała 34 pracowników (33,5 etatu) wobec 38 osób na umowę o pracę (36,75 etatu) w roku 2023 oraz 36 osób (i 34,75 etatu) w roku 2022. Ponadto w zależności od potrzeb zatrudniane były dodatkowe osoby w formie umowy zlecenia (m.in. informatyk, ratownicy wodni, obsługa obiektów, trenerzy osiedlowi). Wzrost zatrudnienia następował w okresie letnim - zatrudniono personel do obsługi Pływalni Letniej „Delfin” (33 osoby) i Kompleksu „Zimna Woda” (11 osób), a w ramach programu „Trener Osiedlowy 2024” - 7 osób. Obiekty Ośrodka były chętnie odwiedzane przez mieszkańców oraz osoby przyjezdne. Szczegóły przedstawia tabela poniżej:

Obiekt	Ilość odwiedzających/korzystających (wejść na obiekt)			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Pływalnia letnia „Delfin”	48 308	50 649	48 587	50 672
Pływalnia kryta „Delfinek”	25 875	38 719	37 792	43 223
Kompleks rekreacyjny Zimna Woda - wyciąg do nart wodnych i wakeboardu	1 182	572	1 048	2368
Kompleks rekreacyjny Zimna Woda - wypożyczalnia sprzętu wodnego	3 822	1 599	2 482	
Korty tenisowe nad rzeką Krzna	3 920	4 900	6 068	7014 (3509 godzin)

Tabela 29. Ilość osób odwiedzających/korzystających z obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łukowie w latach 2021-2024. Źródło: opracowanie własne.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łukowie administrujący terenem nad łukowskim zalewem umożliwił też - na podstawie umowy z Polskim Związkiem Wędkarskim w Lublinie - uprawianie amatorskiego połowu ryb. Ponadto w roku 2024 w pomieszczeniach Lokalnego Centrum Animacji Społecznej odbywały się spotkania integrujące społeczność lokalną, szkolenia i warsztaty. Łącznie obiekt udostępniono na 531 godzin nieopłatnych i 32 godziny płatne (dla porównania w 2023 r. było 677,5 godzin niepłatnych i 32 godziny płatne, a w 2022 roku 528 godzin niepłatnych i 9 godzin płatnych).

Dodatkowo Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łukowie administrował i udostępniał mieszkańcom oraz podmiotom trzecim inne obiekty, takie jak:

- stadion miejski „Orlęta” przy ul. Warszawskiej - gdzie odbyło się 15 meczy ligowych;
- boisko treningowe „Górka” - gdzie odbyły się 284 treningi;
- boisko „Wembley” - gdzie odbyło się 38 meczy ligowych i 98 treningów;
- boiska treningowe przy rzece Krzna - gdzie odbyło się 91 meczy ligowych oraz 850 treningów;
- boisko treningowe nad zalewem „Zimna Woda” - gdzie odbyły się 252 treningi grup szkoleniowych ŁKS „Orlęta Łuków” i ŁSR Amplus Łuków oraz 44 spotkania ligowe;
- boisko wielofunkcyjne na os. Sienkiewicza;

- 30 tablic, 15 słupów oraz gabloty ogłoszeniowe na 9 wiatkach przystankowych¹¹ na terenie miasta.

Pracownicy Ośrodka zajmowali się konserwacją sztucznych nawierzchni na boiskach zlokalizowanych przy Szkole Podstawowej nr 4 i 5 w Łukowie (boiska typu „Orlik”) oraz Szkole Podstawowej nr 2 i 3 stanowiących własność miasta. Prace konserwatorskie prowadzone były z częstotliwością 2 razy do roku w porozumieniu z dyrekcjami placówek.

OSiR oprócz administrowania powyższymi obiektami, organizował wydarzenia oraz imprezy rekreacyjne oraz sportowe, m.in. biegi uliczne podczas świąt 3 maja i 11 listopada, Ogólnopolskie Biegi ks. Brzóska. Koordynował rozgrywki Łukowskiej Ligi Halowej Piłki Nożnej, wiosenne mistrzostwa Łukowa w pływaniu i inne. W ramach projektu „Trener Osiedlowy” zajęcia w 2024 r. z dziećmi i młodzieżą prowadzone były na niżej wymienionych osiedlach: os. Sienkiewicza; os. Unitów Podlaskich/Centrum; os. „Za torami”; os. Chącińskiego; os. Klimeckiego, na kortach miejskich oraz w świetlicy „Wspólna Sprawa”. W zajęciach w ramach programu „Trener Osiedlowy 2024” w roku 2024 udział wzięło łącznie ok. 1400 osób w wieku od 7 do 18 lat. Natomiast trenerzy zatrudnieni przez OSiR przeprowadzili 1316 godzin zajęć.

Ośrodek udostępniał pomieszczenia m.in. na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, włączał się w działania o charakterze profilaktycznym. Współpracował także z wieloma podmiotami i instytucjami. Szczegółowe dane na temat innych aspektów Ośrodka dostępne są w sprawozdaniu OSiR z działalności za 2024 rok.

11.5. Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Henryka Sienkiewicza w Łukowie

W 2024 roku Miejska Biblioteka Publiczna im. Henryka Sienkiewicza w Łukowie realizowała zadania powierzone przez Organizatora (Miasto Łuków), a także zadania przypisane bibliotece powiatowej. Jednocześnie utrzymała pozycję lidera wśród bibliotek samorządowych Powiatu Łukowskiego - posiadała największą liczbę czytelników, największy księgozbiór, dokonała największych zakupów książek oraz odnotowała najwyższy wzrost liczby wypożyczeń, który stanowił ponad połowę całkowitego wzrostu czytelnictwa w powiecie.

Biblioteka jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów. Główna siedziba wyposażona jest w windę. Osobom z dysfunkcjami wzroku oferowane są książki z dużą czcionką oraz audiobooki („książki mówione”). W 2024 roku komfort czytelników

¹¹ Na mocy Zarządzenia Burmistrza Miasta Łuków Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łukowie posiadał w administrowaniu gabloty w wiatkach przystankowych przy: 1) ul. Wereszczaków w Łukowie, km 0+338; 2) ul. Kiernickich w Łukowie, km 0+434; 3) ul. 700-lecia w Łukowie, km 0+260; 4) ul. Partyzantów w Łukowie, km 0+424; 5) ul. Partyzantów w Łukowie, km 0+104; 6) ul. 11 Listopada w Łukowie, km 0+393; 7) ul. 11 Listopada w Łukowie, km 0+309; 8) Al. Kościuszki w Łukowie, km 0+478; 9) ul. Zapowiednik w Łukowie, km 3+258.

i pracowników został dodatkowo zwiększony dzięki montażowi klimatyzacji w Oddziale dla Dorosłych oraz w Oddziale dla Dzieci.

Jak w latach poprzednich, poszczególne agendy MBP aktywnie współpracowały z przedszkolami oraz wszystkimi szczeblami szkół funkcjonujących w Łukowie. Organizowano m.in. liczne lekcje biblioteczne oraz spotkania z ciekawymi osobami. Dużym zainteresowaniem cieszyły się także zajęcia w ramach programów „Ferie w Bibliotece” i „Kolorowe wakacje w Bibliotece”, a także konkursy czytelnicze i plastyczne.

W 2024 roku MBP kontynuowała usługę „Książka na telefon” dla osób powyżej 70. roku życia - umożliwiając dostarczanie książek bezpośrednio do domów starszych czytelników. Nadal dostępna była Cyfrowa Wypożyczalnia Publikacji Naukowych ACADEMICA, zapewniająca szybki dostęp do zasobów naukowych Biblioteki Narodowej w Warszawie. Działał również Dyskusyjny Klub Książki, a przy wsparciu Biblioteki funkcjonowała Konfraternia Łukowska - oryginalna forma spotkań mieszkańców zainteresowanych kulturą i sztuką.

Dzięki finansowaniu z budżetu miasta, środków ministerialnych i powiatowych, księgozbiór został znacząco wzbogacony. Nowy model zakupu książek, zwiększający decyzyjność poszczególnych Oddziałów i Filii, wpłynął pozytywnie na atrakcyjność zbiorów. Efektywna praca zespołu MBP przełożyła się na wzrost liczby wypożyczeń - o 6 604 pozycje więcej niż w roku poprzednim.

Biblioteka aktywnie uczestniczyła w wydarzeniach lokalnych i ogólnopolskich, takich jak:

- Narodowe Czytanie;
- Tydzień Bibliotek;
- Noc Bibliotek;
- Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom;
- Mała Książka - Wielki Człowiek.

Zorganizowano również spotkania autorskie oraz wystawy okolicznościowe, m.in. poświęcone Patronom Roku 2024: Markowi Hłasce, Czesławowi Miłoszowi, Witoldowi Gombrowiczowi, a także osobną ekspozycję dotyczącą „Kordiana” Juliusza Słowackiego - w nawiązaniu do lektury Narodowego Czytania.

MBP prowadziła aktywną działalność w przestrzeni cyfrowej, szczególnie w mediach społecznościowych. Duży zasięg publikowanych treści potwierdza rosnący wpływ Biblioteki na młodsze i średnie pokolenie czytelników. Promocja działalności odbywała się m.in. poprzez profil na Facebooku oraz stronę internetową instytucji. W placówce na dzień 31 grudnia 2024 r. zatrudnionych było 15 osób - wszystkie na podstawie umowy o pracę.

Zbiory i statystyki placówki (stan na 31 grudnia 2024 r.):

- Liczba woluminów w zbiorach (Biblioteka Główna + 3 Filie): 96 827.
- Zakupy w 2024 roku:

- 2 939 woluminów;
- 106 tytułów książek mówionych.
- Dary od czytelników, instytucji i autorów: 838 woluminów.
- Dane statystyczne za 2024 rok:
- Liczba zarejestrowanych czytelników: 4 100;
- Liczba odwiedzin w wypożyczalniach: 47 586;
- Liczba wypożyczeń książek i czasopism: 97 590;
- Liczba wypożyczonych audiobooków: 815.

12. Rada Miasta Łuków

Rada Miasta to organ stanowiący Miasta Łuków. W 2024 roku Rada liczyła 21 radnych, którzy pracowali na Sesjach oraz poprzedzających je posiedzeniach komisji Rady Miasta. W związku z wyborami samorządowymi, w Raporcie należy wspomnieć o Radzie Miasta Łuków VIII kadencji (2018-2024) do 30 kwietnia 2024 r. oraz Radzie Miasta Łuków IX kadencji (2024-2029), która zainaugurowała swoją pracę 7 maja 2024 r.

12.1. Skład Rady Miasta Łuków VIII kadencji

W 2024 roku skład Rady Miasta Łuków VIII kadencji przedstawiał się następująco:

Lp.	Imię i nazwisko	Przynależność klubowa	Uwagi
1	Krzysztof Okliński	Klub Radnych „Przymierze dla Ziemi Łukowskiej”	Przewodniczący Rady Miasta
2	Urszula Chruściel	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	Wiceprzewodnicząca Rady Miasta
3	Przemysław Suchodolski	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	Wiceprzewodniczący Rady Miasta
4	Leonard Baranowski	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
5	Łukasz Bober		
6	Zygmunt Celiński	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
7	Robert Dołęga	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
8	Artur Gałach	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
9	Ireneusz Goławski		
10	Grzegorz Gomoła	Klub Radnych „Razem Ponad Podziałami”	
11	Krzysztof Jodełko	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
12	Henryk Lipiec	Klub Radnych „Razem Ponad Podziałami”	
13	Maciej Nurzyński	Klub Radnych	

		„Przymierze dla Ziemi Łukowskiej”	
14	Jarosław Okliński		
15	Arkadiusz Pogonowski		
16	Sebastian Ignaciuk	Klub Radnych „Razem Ponad Podziałami”	
17	Maria Pszczółkowska	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
18	Ewa Rybicka-Sicińska	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
19	Andrzej Skwarek	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
20	Ryszard Smolarz	Klub Radnych „Przymierze dla Ziemi Łukowskiej”	
21	Przemysław Wereszczyński	Klub Radnych „Przymierze dla Ziemi Łukowskiej”	

Tabela 30. Skład Rady Miasta Łuków VIII kadencji (2018-2024) w 2024 r. Źródło: opracowanie własne.

12.2. Ilość posiedzeń Rady Miasta Łuków VIII kadencji

Rada Miasta Łuków VIII kadencji w 2024 r. odbyła 6 sesji, w tym 2 sesje nadzwyczajne, zwołane na wniosek Burmistrza Miasta¹². Rada podjęła 48 uchwał, których wykaz wraz z informacją o ich realizacji stanowi Załącznik nr 3 do niniejszego Raportu.

12.3. Komisje stałe Rady Miasta Łuków VIII kadencji

W Radzie Miasta Łuków VIII kadencji funkcjonowało 6 komisji stałych, które odbyły łącznie 24 posiedzenia, w tym:

- Komisja Rewizyjna odbyła 2 posiedzenia;
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji odbyła 4 posiedzenia;
- Komisja Finansów, Budownictwa, Planowania Przestrzennego i Gospodarki Gruntami odbyła 5 posiedzeń;
- Komisja Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Działalności Gospodarczej odbyła 5 posiedzeń;
- Komisja Zdrowia, Pomocy Społecznej i Porządku Publicznego odbyła 4 posiedzenia
- Komisja Edukacji, Kultury i Sportu odbyła 4 posiedzenia.

Poniższe zestawienie przedstawia natomiast skład Komisji stałych Rady Miasta Łuków VIII kadencji wraz z uwagami:

¹² Sesja nr LXXXV w dniu 25 stycznia 2024 r., Sesja nr LXXXVI w dniu 15 lutego 2024 r., Sesja nr LXXXVII w dniu 29 lutego 2024 r., Sesja nr LXXXVIII w dniu 14 marca 2024 r., Sesja nr LXXXIX w dniu 21 marca 2024 r., Sesja nr XC w dniu 25 kwietnia 2024 r.

Komisja Rewizyjna		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi
1.	Andrzej Skwarek	Przewodniczący
2.	Maria Pszczółkowska	Zastępca Przewodniczącego
3.	Artur Gałach	
4.	Henryk Lipiec	
5.	Przemysław Wereszczyński	
6.	Arkadiusz Pogonowski	
Komisja Skarg, Wniosków i Petycji:		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi
1.	Robert Dołęga	Przewodniczący
2.	Leonard Baranowski	Zastępca Przewodniczącego
3.	Sebastian Ignaciuk	
4.	Maria Pszczółkowska	
5.	Ryszard Smolarz	
Komisja Finansów, Budownictwa, Planowania Przestrzennego i Gospodarki Gruntami:		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi
1.	Artur Gałach	Przewodniczący
2.	Maciej Nurzyński	Zastępca Przewodniczącego
3.	Leonard Baranowski	
4.	Zygmunt Celiński	
5.	Urszula Chruściel	
6.	Ireneusz Goławski	
7.	Andrzej Skwarek	
Komisja Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Działalności Gospodarczej:		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi
1.	Krzysztof Jodełko	Przewodniczący
2.	Zygmunt Celiński	Zastępca Przewodniczącego
3.	Łukasz Bober	
4.	Sebastian Ignaciuk	
5.	Krzysztof Okliński	
6.	Przemysław Suchodolski	
Komisja Zdrowia, Pomocy Społecznej i Porządku Publicznego:		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi

1.	Ewa Rybicka-Sicińska	Przewodniczący
2.	Urszula Chruściel	Zastępca Przewodniczącego
3.	Jarosław Okliński	
4.	Krzysztof Okliński	
5.	Przemysław Suchodolski	
Komisja Edukacji, Kultury i Sportu:		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi
1.	Ryszard Smolarz	Przewodniczący
2.	Przemysław Wereszczyński	Zastępca Przewodniczącego
3.	Robert Dołęga	
4.	Krzysztof Jodełko	
5.	Jarosław Okliński	
6.	Henryk Lipiec	
7.	Maciej Nurzyński	
8.	Arkadiusz Pogonowski	

Tabela 31. Skład komisji stałych Rady Miasta Łuków VIII kadencji w 2024 r. Źródło: opracowanie własne.

12.4. Skład Rady Miasta Łuków IX kadencji

W związku z wyborami samorządowymi zaplanowanymi na 7 kwietnia 2024 r., zmienił się skład Rady Miasta.

Lp.	Imię i nazwisko	Przynależność klubowa	Uwagi
1	Czubaszek Artur	Klub Radnych „Razem Ponad Podziałami”	Przewodniczący Rady Miasta
2	Okliński Jarosław	Klub Radnych „Alternatywa dla Łukowa”	Wiceprzewodniczący Rady Miasta
3	Pogonowski Arkadiusz	Klub Radnych „Alternatywa dla Łukowa”	Wiceprzewodniczący Rady Miasta
4	Bober Łukasz	Klub Radnych „Alternatywa dla Łukowa”	
5	Bryk Bartłomiej	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
6	Celiński Zygmunt	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
7	Chruściel Emilia	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
8	Gałach Artur	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
9	Gomoła Grzegorz	Klub Radnych „Razem Ponad Podziałami”	

10	Ignaciuk Sebastian	Klub Radnych „Razem Ponad Podziałami”	1) Postanowienie Nr 299/2024 Komisarza Wyborczego w Lublinie IV z dn. 10.06.2024 r. o wstąpieniu na wakujący mandat; 2) Ślubowanie i objęcie mandatu 19.06.2024 r. 3) Członkostwo w klubie „Razem Ponad Podziałami od 7.08.2024 r.
11	Jędrzejkowska Monika	Klub Radnych „Alternatywa dla Łukowa”	
12	Jodełko Krzysztof	Klub Radnych „Razem Ponad Podziałami”	
13	Kazana Maciej	Klub Radnych „Alternatywa dla Łukowa”	
14	Mościcki Marcin	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
15	Okliński Krzysztof		
16	Popławski Mateusz	Klub Radnych „Razem Ponad Podziałami”	Do dnia wygaśnięcia mandatu 13.05.2024 r. (Postanowienie Nr 259/2024 Komisarza Wyborczego w Lublinie IV z dn. 14.05.2024 r.)
17	Siwiec Jerzy	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
18	Skwarek Andrzej	Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość”	
19	Smolak Sławomir	Klub Radnych „Alternatywa dla Łukowa”	
20	Stoga Paweł	Klub Radnych „Razem Ponad Podziałami”	
21	Świniarski Tomasz	Klub Radnych „Alternatywa dla Łukowa”	
22	Wereszczyński Przemysław		

Tabela 32. Skład Rady Miasta Łuków IX kadencji (2018-2024) w 2024 r. Źródło: opracowanie własne.

12.5. Ilość posiedzeń Rady Miasta Łuków IX kadencji

Rada Miasta Łuków IX kadencji w 2024 r. odbyła 13 sesji, w tym 6 sesji nadzwyczajnych, zwołanych na wniosek Burmistrza Miasta¹³. Rada podjęła 93 uchwały, a ich wykaz wraz z informacją o ich realizacji stanowi Załącznik nr 4 do niniejszego Raportu.

12.6. Komisje stałe Rady Miasta Łuków IX kadencji

¹³ Sesja nr I w dniu 7 maja 2024 r., Sesja nr II w dniu 29 maja 2024 r., Sesja nr III w dniu 19 czerwca 2024 r., Sesja nr IV w dniu 17 lipca 2024 r., Sesja nr V w dniu 9 sierpnia 2024 r., Sesja nr VI w dniu 28 sierpnia 2024 r., Sesja nr VII w dniu 16 września 2024 r., Sesja nr VIII w dniu 25 września 2024 r., Sesja nr IX w dniu 30 października 2024 r., Sesja nr X w dniu 13 listopada 2024 r., Sesja nr XI w dniu 27 listopada 2024 r., Sesja nr XII w dniu 11 grudnia 2024 r., Sesja nr XIII w dniu 18 grudnia 2024 r.

W Radzie Miasta Łuków IX kadencji funkcjonowało 6 komisji stałych, które odbyły łącznie 45 posiedzeń, w tym:

- Komisja Rewizyjna odbyła 5 posiedzeń, w tym 2 posiedzenia wspólne komisji stałych;
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji odbyła 7 posiedzeń, w tym 2 wspólne posiedzenia komisji stałych;
- Komisja Finansów, Budownictwa, Planowania Przestrzennego i Gospodarki Gruntami odbyła 8 posiedzeń, w tym 2 wspólne posiedzenia komisji stałych;
- Komisja Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Działalności Gospodarczej odbyła 8 posiedzeń, w tym 2 wspólne posiedzenia komisji stałych;
- Komisja Zdrowia, Pomocy Społecznej i Porządku Publicznego odbyła 7 posiedzeń, w tym 4 wspólne posiedzenia komisji stałych;
- Komisja Edukacji, Kultury i Sportu odbyła 10 posiedzeń, w tym 4 wspólne posiedzenie komisji stałych.

Poniższe zestawienie przedstawia natomiast skład Komisji stałych Rady Miasta Łuków IX kadencji wraz z uwagami:

Komisja Rewizyjna		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi
1.	Andrzej Skwarek	Przewodniczący
2.	Sebastian Ignaciuk	Zastępca Przewodniczącego od 28.10.2024 r. (powołany do Komisji 17.07.2024 r.)
3.	Łukasz Bober	Zastępca Przewodniczącego Komisji do dnia rezygnacji - 8.09.2024 r.
4.	Mateusz Popławski	Do dnia wygaśnięcia mandatu - 13.05.2024 r.
5.	Jerzy Siwec	
6.	Sławomir Smolak	
Komisja Skarg, Wniosków i Petycji:		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi
1.	Grzegorz Gomoła	Przewodniczący
2.	Bartłomiej Bryk	Zastępca Przewodniczącego
3.	Emilia Chruściel	
4.	Mateusz Popławski	Do dnia wygaśnięcia mandatu - 13.05.2024 r.
5.	Sebastian Ignaciuk	Powołany do Komisji 17.07.2024 r.
6.	Tomasz Świniarski	
Komisja Finansów, Budownictwa, Planowania Przestrzennego i Gospodarki Gruntami:		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi
1.	Sławomir Smolak	Przewodniczący
2.	Zygmunt Celiński	Zastępca Przewodniczącego
3.	Artur Czubaszek	
4.	Monika Jędrzejkowska	
5.	Marcin Mościcki	
6.	Jarosław Okliński	

Komisja Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Działalności Gospodarczej:		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi
1.	Paweł Stoga	Przewodniczący
2.	Łukasz Bober	Zastępca Przewodniczącego
3.	Emilia Chruściel	
4.	Artur Czubaszek	
5.	Krzysztof Jodełko	
6.	Arkadiusz Pogonowski	
Komisja Zdrowia, Pomocy Społecznej i Porządku Publicznego:		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi
1.	Tomasz Świniarski	Przewodniczący
2.	Artur Gałach	Zastępca Przewodniczącego
3.	Grzegorz Gomoła	Do dnia rezygnacji - 18.12.2024 r.
4.	Maciej Kazana	
5.	Przemysław Wereszczyński	
Komisja Edukacji, Kultury i Sportu:		
Lp.	Imię i nazwisko radnego	Uwagi
1.	Monika Jędrzejkowska	Przewodniczący
2.	Maciej Kazana	Zastępca Przewodniczącego
3.	Bartłomiej Bryk	
4.	Krzysztof Jodełko	Do dnia rezygnacji - 6.09.2024 r.
5.	Jarosław Okliński	
6.	Krzysztof Okliński	
7.	Arkadiusz Pogonowski	
8.	Jerzy Siwiec	
9.	Paweł Stoga	

Tabela 33. Skład komisji stałych Rady Miasta Łuków IX kadencji w 2024 r. Źródło: opracowanie własne.

13. Inwestycje miejskie

W 2024 r. na terenie miasta realizowane były inwestycje koordynowane i nadzorowane m.in. przez Wydział Inwestycji Urzędu Miasta. Zestawienie inwestycji Załącznik nr 5 do niniejszego Raportu.

14. Promocja miasta, współpraca krajowa i międzynarodowa

W 2024 r. samorząd realizował działania promocyjne nakierowane zarówno na mieszkańców Łukowa, jak i osoby z zewnątrz odwiedzające miasto. Merytoryczna komórka w Urzędzie Miasta dostarczała bieżących informacji na temat działalności oraz inicjatyw podejmowanych

przez samorząd miejski, współpracując w tym zakresie m.in. z lokalnymi mediami, wspierała też cenne inicjatywy społeczne.

Miasto promowało się zarówno w mediach tradycyjnych (tj. w prasie, telewizji, radiu i Internecie) jak również za pośrednictwem mediów społecznościowych. Pracownicy Referatu Promocji koordynowali udzielanie patronatów przez burmistrza miasta, dystrybuowali miejskie gadżety, wspierali - również organizacyjnie - przedsięwzięcia, istotne z punktu kreowania pozytywnego wizerunku miasta. Współpraca w tym zakresie odbywała się również z jednostkami miejskimi.

Łuków był widoczny na forum Związku Miast Polskich, reprezentowany przez burmistrza na posiedzeniach Zarządu, którego Piotr Płudowski jest członkiem. Dodatkowo utrzymywane były kontakty z merytorycznymi jednostkami na poziomie wojewódzkim w tym Lubelskim Urzędem Wojewódzkim w Lublinie oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego. Reprezentanci miasta odbywali też spotkania na poziomie ministerialnym.

W 2024 r. podtrzymywana była współpraca międzynarodowa miasta, choć z uwagi na ograniczone środki finansowe, w dalszym ciągu zrezygnowano z odwiedzin w miastach partnerskich, jak również przyjmowania zagranicznych delegacji w Łukowie. Pracownicy Urzędu brali natomiast udział w wideokonferencjach z przedstawicielami innych miast partnerskich. Sukcesywnie wymieniana była też korespondencja okolicznościowa z tymi miastami.

15. Zakończenie

Szanowni Państwo,

w Raporcie, z którym mieli Państwo możliwość się zapoznać szczegółowo przedstawiono opisy wielu działań w różnych obszarach aktywności samorządu miejskiego w 2024 roku. Ich realizacja była możliwa dzięki współpracy z mieszkańcami, organizacjami, urzędami i instytucjami oraz przedsiębiorcami.

Bardzo dziękuję za wskazówki i cenne uwagi. Jestem przekonany, że wspólnie działania wszystkich dla których dobro Naszego Miasta jest celem najważniejszym, przyczynią się do jego dalszego zrównoważonego wzrostu.